

**PROGRAM MJERA ZAŠTITE
I UPRAVLJANJA MORSKIM OKOLIŠEM
I OBALNIM PODRUČJEM
REPUBLIKE HRVATSKE**

NACRT

Lipanj, 2016.

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE RH

**PROGRAM MJERA ZAŠTITE I UPRAVLJANJA
MORSKIM OKOLIŠEM I OBALNIM PODRUČJEM
REPUBLIKE HRVATSKE**

Nacrt

Lipanj, 2016.

**Dokument: PROGRAM MJERA ZAŠTITE I UPRAVLJANJA MORSKIM
OKOLIŠEM I OBALNIM PODRUČJEM REPUBLIKE HRVATSKE**

Naručitelj dokumenta: MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE RH

Dokument izradili:

**Zajednica ponuditelja: Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split (IOR)
Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu**

**Suradna institucija: Centar za regionalne aktivnosti programa prioritetnih
akcija (PAP/RAC)**

Koordinatorica izrade dokumenta: Prof.dr.sc. Nada Krstulović, IOR Split

Suradnici IOR-a:

Prof.dr.sc. Ivona Marasović
Prof.dr.sc. Jakov Dulčić
Dr.sc. Draško Holcer (Plavi svijet)
Prof.dr.sc. Ivan Katavić
Dr.sc. Grozdan Kušpilić
Prof.dr.sc. Mladen Šolić
Mr.sc. Ivica Trumbić (konzultant)
Dr.sc. Pero Tutman
Dr.sc. Predrag Vukadin (Brodarski institut)
Prof.dr.sc. Nedo Vrgoč
Dr.sc. Ante Žuljević

PAP/RAC:

Mr.sc. Marina Marković
Mr.sc. Daria Povh-Škugor
Mr.sc. Željka Škaričić
Mr.sc. Gojko Berlengi (konzultant)
Dr.sc. Martina Baučić (konzultant)
Mr.sc. Zrinka Jakl (konzultant)
Mr.sc. Maja Markovčić (konzultant)
Mr.sc. Ivana Novoselec (konzultant)

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu:

Prof.dr.sc. Maja Fredotović
Doc.dr.sc. Slađana Pavlinović

Za izrađivače:

Institut za oceanografiju i ribarstvo

Direktor
Prof.dr.sc. Nedo Vrgoč

PREDGOVOR

Program mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu Program mjera) izrađen je temeljem Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, broj 80/2013, 78/2015; članci 55. i 56.) i Uredbe o izradi i provedbi dokumenta Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, broj 112/2014; u daljnjem tekstu Uredba).

Navedenom Uredbom, kojom se u nacionalno zakonodavstvo transponiraju obveze iz Okvirne direktive o morskoj strategiji 2008/56/EZ, Odluke Komisije o kriterijima i metodološkim standardima o dobrom stanju morskog okoliša 2010/477/EU i Protokola Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine-Međunarodni ugovori, broj 8/2012), uređuju se polazne osnove i mjerila za izradu, razvoj i provedbu Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu Strategija). Kao dio Strategije odnosno jedan od njenih akcijskih programa, donosi se Program mjera. Sukladno odredbama Uredbe (članak 18.), Programom mjera se određuju mjere koje je potrebno poduzeti radi postizanja i/ili održavanja dobroga stanja okoliša te mjere koje je potrebno poduzeti radi ostvarivanja ciljeva upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem.

Program mjera izrađen je na temelju izrađenih pripremnih dokumenata Strategije pri čemu su uzeti u obzir elementi obveznog obuhvata Programa mjera iz Priloga V. i Priloga VI. Uredbe kao i već definirane mjere donesene slijedom primjene posebnih propisa RH (iz područja vodnog gospodarstva, zaštite prirode, prostornog uređenja, upravljanja pomorskim dobrom, ribarstva i dr.) te međunarodnih sporazuma.

Pri izradi Programa mjera primjereno se vodilo računa o održivom razvoju, te o socijalnim i gospodarskim učincima predviđenih mjera. U tu svrhu **postojeće mjere** pojedinačno su ocijenjene analizom tehničke izvodivosti i učinkovitosti troška (cost-effectiveness analiza), te je predložen skup tehnički izvedivih i zadovoljavajuće učinkovitih mjera čija je zajednička primjena prihvatljiva iz aspekta troška i koristi („cost-benefit“).

Za sve **nove mjere** izrađena je procjena učinka mjera („*impact assessment*“) s analizom troškova istih („cost-benefit“ analiza).

Obzirom na ciklički karakter revidiranja Strategije odnosno svih dokumenata koji su njeni sastavni dijelovi, svakih šest godina, revizija Programa mjera predviđa se za 2022. godinu dok se početak njegove primjene očekuje po usvajanju Programa mjera od strane Vlade RH još u 2016. godini.

Sadržaj

PREGOVOR	i
Sadržaj	ii
UVOD	1
<i>Metodološki pristup izradi programa mjera zaštite morskog okoliša prema Okvirnoj direktivi o morskoj strategiji</i>	
<i>Primjena načela integracije</i>	<i>11</i>
<i>Ekonomska i socijalna analiza Programa mjera</i>	<i>12</i>
MJERE	13
1. Unaprjeđenje operativnog okvira za koordinirano upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem	13
1.1. <i>Mjere za uspostavu sustava za koordinirano, participativno i transparentno dogovaranje i odlučivanje o korištenju obalnih i morskih resursa</i>	<i>13</i>
1.2. <i>Mjere za unaprjeđenje regulatornog okvira i usklađivanje pojmova koji se tiču zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem</i>	<i>24</i>
2. Jačanje kapaciteta za provedbu upravljanja i zaštite morskog okoliša i obalnog područja	30
2.1. <i>Mjere za uspostavu usklađenog sustava praćenja stanja obalnih i morskih ekosustava i procesa.....</i>	<i>30</i>
2.2. <i>Mjere za učinkovito upravljanje informacijama u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem</i>	<i>36</i>
2.3. <i>Mjere za identificiranje i valoriziranje prioritetnih područja za očuvanje bioraznolikosti morskog okoliša i obalnog područja.....</i>	<i>42</i>
2.4. <i>Mjere za unaprjeđenje kvalitete prostornog i razvojnog planiranja i procjena utjecaja na okoliš i prirodu u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem</i>	<i>50</i>
2.5. <i>Mjere za podizanje učinkovitosti kapaciteta za zaštitu i upravljanje morskim okoliše i obalnim područjem.....</i>	<i>56</i>
3. Poboljšanje provedbe instrumenata za postizanje dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja.....	60
3.1. <i>Mjere za usavršavanje postojećih i uvođenje novih instrumenata provedbe prostorno-planskih dokumenata u obalnom području</i>	<i>60</i>
3.2. <i>Mjere za unaprjeđenje upravljanja pomorskim dobrom</i>	<i>64</i>
3.3. <i>Mjere za unaprjeđenje sustava upravljanja morskim otpadom</i>	<i>67</i>
3.4. <i>Mjere za smanjivanje utjecaja ribarstva na morski okoliš.....</i>	<i>72</i>
3.5. <i>Mjere za promicanje marikulture koja pruža visoku razinu zaštite morskog okoliša</i>	<i>74</i>
3.6. <i>Mjere za smanjivanje rizika unosa stranih/invazivnih vrsta putem pomorskog prometa (balastne vode i morski obraštaj).....</i>	<i>79</i>
3.7. <i>Mjere za smanjivanje unosa energije u morski okoliš (podvodna buka)</i>	<i>83</i>
3.8. <i>Mjere zaštite i očuvanja bioraznolikosti</i>	<i>87</i>

3.9. Mjere osmišljavanja i provođenja metoda i tehnologija prilagodbe na promjene u morskom i obalnom ekosustavu pod utjecajem klimatskih promjena	91
PRILOZI.....	99
Prilog 1: Postojeće mjere za unaprjeđenje operativnog okvira za koordinirano upravljanje morskim okolišima obalnim područjem.....	99
<i>Postojeće mjere za uspostavu sustava za koordinirano, participativno i transparentno dogovaranje i odlučivanje o korištenju obalnih i morskih resursa</i>	<i>99</i>
<i>Postojeće mjere za unaprjeđenje regulatornog okvira i usklađivanje pojmova koji se tiču upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem</i>	<i>101</i>
Prilog 2: Postojeće mjere za jačanje kapaciteta za provedbu integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem.....	104
<i>Postojeće mjere za uspostavu usklađenog sustava praćenja stanja obalnih i morskih ekosustava i procesa.....</i>	<i>104</i>
<i>Postojeće mjere za učinkovito upravljanje informacijama u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem.....</i>	<i>116</i>
<i>Postojeće mjere za identifikiranje i valoriziranje prioritetnih područja za očuvanje bioraznolikosti morskog okoliša i obalnog područja.....</i>	<i>118</i>
<i>Postojeće mjere za unaprjeđenje kvalitete prostornog i razvojnog planiranja i procjena utjecaja na okoliš i prirodu u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem</i>	<i>121</i>
<i>Postojeće mjere za podizanje učinkovitosti kapaciteta za upravljanje obalnim područjem i morskim okolišem.....</i>	<i>126</i>
Prilog 3: Postojeće mjere za poboljšanje provedbe instrumenata za postizanje dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja	127
<i>Postojeće mjere za usavršavanje postojećih i uvođenje novih instrumenata provedbe prostorno-planskih dokumenata u obalnom području</i>	<i>127</i>
<i>Postojeće mjere za unaprjeđenje upravljanja pomorskim dobrom</i>	<i>127</i>
<i>Postojeće mjere za unaprjeđenje sustava upravljanja morskim otpadom</i>	<i>128</i>
<i>Postojeće mjere za smanjivanje utjecaja ribarstva na morski okoliš.....</i>	<i>129</i>
<i>Postojeće mjere za promicanje marikulture koja pruža visoku razinu zaštite morskog okoliša</i>	<i>131</i>
<i>Postojeće mjere za smanjivanje rizika unosa stranih/invazivnih stranih vrsta putem balastnih voda</i>	<i>133</i>
Prilog 4: Zakonska regulativa i reference.....	135
<i>Popis relevantnih strategija i planova</i>	<i>135</i>
<i>Zakoni i provedbeni propisi.....</i>	<i>135</i>
<i>Međunarodna legislativa.....</i>	<i>137</i>
<i>Reference.....</i>	<i>138</i>
Prilog 5: Popis kratica.....	139

UVOD

Uredbom o izradi i provedbi strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14) (u daljnjem tekstu: Uredba) predviđena je procedura izrade Strategije zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu: Strategija) koja, među ostalim, nalaže i izradu Programa mjera za provedbu Strategije. Strategija je dokument koji integrira provedbu dvaju dokumenata koje je Republika Hrvatska obvezna provoditi: Okvirnu direktivu o morskoj strategiji Europske unije (ODMS) koja definira morsku strategiju kao dokument koji reflektira perspektivu određene morske regije ili subregije i koja kulminira poduzimanjem programa mjera definiranih s ciljem da se ostvari dobar ekološki status; i Protokol Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjem u Sredozemlju (u daljnjem tekstu: Protokol) kojim se traži izrada nacionalne strategije integralnog upravljanja obalnim područjem (IUOP) kao dokumenta koji postavlja ciljeve i utvrđuje obalne ekosustave kojima je potrebno upravljanje, određuje prioritete mjere koje će se poduzeti za ostvarivanje ciljeva. Dakle, oba dokumenta na kojima se temelji ova integrirana Strategija zahtijevaju izradu Programa mjera kao ključnog elementa za uspjeh njihove provedbe.

Prije donošenja gore spomenute Uredbe, tijekom provedbe ovih dvaju dokumenata nije bio vremenski usklađen, no donošenjem Uredbe Vlada Republike Hrvatske je odlučila da se integrira izrada zahtijevanih dokumenata te da se izrada Strategije provodi kao jedinstveni postupak. Pritom je važno naglasiti da će dokumenti koji su do donošenja Uredbe bili izrađeni, a to se gotovo isključivo odnosi na provedbu ODMS, biti korišteni u pojedinima fazama izrade Strategije te da će metodološki pristupi korišteni u izradi programa mjera za potrebe ODMS odnosno Protokola konvergirati u najvećoj mogućoj mjeri, ali da će se pritom voditi računa da se ne izgubi specifičnost problemskih pitanja koja će se Strategijom rješavati, a koja spadaju u domenu jednog i/ili drugog tematskog područja, odnosno morskog okoliša i obalnog područja.

Uredba propisuje da se Programom mjera određuju mjere koje je potrebno poduzeti radi postizanja i/ili održavanja dobrog stanja okoliša te mjere koje je potrebno poduzeti radi ostvarivanja ciljeva upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem. Uredba također daje i okvirni sadržaj Programa mjera. Metodološki pristupi definiranju mjera provedbe koje se odnose na zaštitu i upravljanje morskog okoliša te upravljanje obalnim područjem se, u prvom redu, razlikuju po tome što su mjere vezane uz morski okoliš rezultat jednog rigorozno definiranog postupka u ODMS-u, dok je u slučaju upravljanja obalnim područjem taj postupak nešto fleksibilnije postavljen. Imajući to u vidu, odlučeno je da se u razradi mjera respektira ODMS postupak i za mjere koje se odnose na upravljanje obalnim područjem koje su samo okvirno definirane Protokolom, prije svega vodeći računa o odgovornim institucijama za provedbu Protokola (čl 4. Zakona o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja; Narodne novine – Međunarodni ugovori, 80/12) te obveze njegove primjene (po svim njegovim člancima) uz načelo obveze postizanja rezultata (*obligation to produce results*), a ne obveze ulaganja maksimalnih napora (*obligation to use best efforts*).

Početak izrade Strategije utvrđen je integrirani postupak koji je, prvo, anticipirao ono što je do sada bilo napravljeno u provedbi ODMS i, drugo, počeo definirati okvire za izradu mjera koje se odnose na upravljanje obalnim područjem. Taj postupak je imao slijedeće faze:

- Participativnim putem su utvrđena problemska područja od posebnog interesa za Strategiju, i to: prostorni razvoj, zaštita i korištenje ekosustava obalnog i morskog područja, sustav

upravljanja obalnim područjem te procjena mogućih šteta od podizanja razine mora za Republiku Hrvatsku;

- Definirana su polazišta za definiranje strateških prioriteta;
- Dogovoreni su strateški prioriteti zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem, i to: a) unaprijediti prioritetni okvir za koordinirano upravljanje, b) jačati kapacitete za provedbu integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem, i c) poboljšati provedbu instrumenata za postizanje dobrog stanja obalnog područja i morskog okoliša.

Strateški prioriteti predstavljaju bitnu stepenicu u postupku izrade programa mjera. Oni su postavljeni dovoljno široko da omoguće razradu mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem koje su rezultat rigorozno provedenog postupka zahtijevanog ODMS-om, ali i da omoguće ugradnju mjera koje se odnose na integralno upravljanje obalnim područjem.

Svaki strateški prioritet podijeljen je u nekoliko posebnih ciljeva (ukupno 16 ciljeva) koji u sebi integriraju ciljeve postizanja dobrog stanja okoliša, a svaki cilj sadrži određeni broj mjera (ukupno 51 mjera). Cjeloviti popis strateških prioriteta, posebnih ciljeva i mjera naveden je u Tablici 1. Za svaku mjeru se razrađuje određeni broj elemenata, a prikazane su na način koji omogućava lakši pregled.

Tablica 1. Strateški prioriteti, ciljevi i mjere

1. STRATEŠKI PRIORITET: UNAPRJEĐENJE OPERATIVNOG OKVIRA ZA KOORDINIRANO UPRAVLJANJE MORSKIM OKOLIŠEM I OBALNIM PODRUČJEM	
POSEBNI CILJEVI	MJERE
1.1. USPOSTAVA SUSTAVA ZA KOORDINIRANO, PARTICIPATIVNO I TRANSPARENTNO DOGOVARANJE I ODLUČIVANJE O KORIŠTENJU OBALNIH I MORSKIH RESURSA	1.1.1. Uspostaviti stalni koordinacijski mehanizam za učinkovito provođenje Strategije zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem
	1.1.2. Ojačati koordinaciju u izradi normativnih, strateških i planskih dokumenata za upravljanje i zaštitu morskog okoliša i obalnog područja na nacionalnoj i županijskoj razini
	1.1.3. Ojačati koordinacijsku ulogu sustava prostornog uređenja u postupku izrade prostornih planova te u postupku izrade sektorskih i razvojnih strateških planova/dokumenata
	1.1.4. Osigurati kvalitetnije uključivanje i pravovremeno reagiranje zainteresirane javnosti u procesima zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem
	1.1.5. Formulirati prioritetne potrebe za pograničnu i širu međunarodnu suradnju u zaštiti morskog okoliša i upravljanju obalnim područjem u okviru postojećih regionalnih koordinacijskih tijela te EU programa teritorijalne suradnje
1.2. UNAPRJEĐENJE REGULATORNOG OKVIRA I	1.2.1. Integrirati principe integralnog upravljanja u normativni okvir o upravljanju pomorskim dobrom

USKLAĐIVANJE POJMOVA KOJI SE TIČU UPRAVLJANJA I ZAŠTITE MORSKOG OKOLIŠA I OBALNOG PODRUČJA	1.2.2. Razraditi dodatne normative preduvjete za daljnji razvoj prostornog planiranja mora
	1.2.3. Primijeniti institut prilagodbe (adaptacije) obalnog odmaka u skladu s odredbama Protokola o IUOP-u
	1.2.4. Uskladiti postojeće i izraditi nove planske i provedbene podzakonske propise nužne za učinkovito upravljanje zaštićenim područjima
2. STRATEŠKI PRIORITET: JAČANJE KAPACITETA ZA PROVEDBU UPRAVLJANJA I ZAŠTITE MORSKOG OKOLIŠA I OBALNOG PODRUČJA	
POSEBNI CILJEVI	MJERE
2.1. USPOSTAVA USKLAĐENOG SUSTAVA PRAĆENJA STANJA OBALNIH I MORSKIH EKOSUSTAVA I PROCESA	2.1.1. Usklađeno provoditi nacionalni program praćenja u skladu s Okvirnom direktivom o morskoj strategiji s ostalim nacionalnim programima praćenja koja se provode u jadranskim vodama pod suverenitetom RH
	2.1.2. Uspostaviti transnacionalni (jadranski) program praćenja stanja morskog okoliša
	2.1.3. Sistematski pratiti, istraživati i ocjenjivati stanja i procese u prostoru obalnog područja
2.2. UČINKOVITO UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA U FUNKCIJI INTEGRALNOG UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM I MORSKIM OKOLIŠEM	2.2.1. Dopuniti sadržaje postojećih baza podataka i baza prostornih podataka u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem
	2.2.2. Unaprijediti interoperabilnost različitih baza podataka
2.3. IDENTIFICIRANJE I VALORIZIRANJE PRIORITETNIH PODRUČJA ZA OČUVANJE BIORAZNOLIKOSTI MORSKOG OKOLIŠA I OBALNOG PODRUČJA	2.3.1. Zaštititi morska staništa smanjenjem antropogeno uzrokovane eutrofikacije, onečišćenja i drugih aktivnosti
	2.3.2. Kartirati naselja posidonije, razraditi metode za praćenje rasprostranjenosti i provoditi nacionalni Program praćenja stanja očuvanosti naselja posidonije prema Direktivi o staništima
	2.3.3. Zabraniti ribarenje (ribolov povlačnim mrežama kočama, dredžama, obalnim mrežama potegačama ili sličnim mrežama) i druge aktivnosti iznad područja koraligena i u njegovoj blizini
	2.3.4. Izraditi prostornu analizu i kartirati aktivnosti/pritiske na morski okoliš i obalno područje
	2.3.5. Identificirati prioriteta područja za zaštitu obnovljivih resursa mora (eng. <i>Marine Managed Area</i> -MMA)

2.4. UNAPRJEĐENJE KVALITETE PROSTORNOG I RAZVOJNOG PLANIRANJA I PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ I PRIRODU U FUNKCIJI INTEGRALNOG UPRAVLJANJA OBALNIM PODRUČJEM I MORSKIM OKOLIŠEM	2.4.1. Razviti metode i kriterija prostornog i zaštitnog planiranja s naglaskom na polidisciplinarnu pristupe (integralno krajobrazno vrednovanje, analiza ranjivosti i pogodnosti, analiza nosivog kapaciteta obalnih i morskih ekosustava i prostora)
	2.4.2. Unaprijediti rezultate postupaka strateških procjena utjecaja na okoliš za prostorno-planske dokumente i sektorske PPS s naglaskom na njihovo korištenje u upravljanju i zaštiti obalnog područja i morskog okoliša
	2.4.3. Unaprijediti studije utjecaja na okoliš s naglaskom na njihovo korištenje u upravljanju i zaštiti morskog okoliša i obalnog područja
2.5. PODIZANJE UČINKOVITOSTI KAPACITETA ZA ZAŠTITU I UPRAVLJANJE MORSKIM OKOLIŠEM I OBALNIM PODRUČJEM	2.5.1. Jačati stručne kapacitete koordinacijskog mehanizma za participativno planiranje, međusektorsku suradnju i održivo upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem
	2.5.2. Jačati stručne kapacitete za upravljanje pomorskim dobrom
	2.5.3. Osnajati kapacitete za nadzor pomorskog dobra kroz jačanje nadležnih inspekcijskih službi
3. STRATEŠKI PRIORITET: POBOLJŠANJE PROVEDBE INSTRUMENATA ZA POSTIZANJE DOBROG STANJA MORSKOG OKOLIŠA I OBALNOG PODRUČJA	
POSEBNI CILJEVI	MJERE
3.1. USAVRŠAVANJE POSTOJEĆIH I UVOĐENJE NOVIH INSTRUMENATA PROVEDBE PROSTORNO-PLANSKIH DOKUMENATA U OBALNOM PODRUČJU	3.1.1. Poboljšati kvalitetu buduće izgradnje i izgrađenog okoliša te stvarati distribucijsku pravednosti kroz korištenje instrumenata upravljanja građevinskim zemljištem u naseljima
	3.1.2. Razraditi modele i realne instrumente urbane sanacije i urbane preobrazbe kojima se rješavaju dominantni infrastrukturni, ekološki, oblikovni i socioekonomski problemi obalnih naselja
3.2. UNAPRJEĐENJE UPRAVLJANJA POMORSKIM DOBROM	3.2.1. Utvrditi granice pomorskog dobra na cijelom Jadranu i osigurati njihovo evidentiranje u zemljišnim knjigama
	3.2.2. Unaprijediti sustav upravljanja i zaštite pomorskog dobra u općoj upotrebi
3.3. UNAPRJEĐENJE SUSTAVA UPRAVLJANJA MORSKIM OTPADOM	3.3.1. Izraditi nacionalni plan upravljanja morskim otpadom
	3.3.2. Procijeniti razinu štetnih utjecaja otpada u moru
	3.3.3. Prikupljati otpad u moru putem ronilačkih akcija i putem kočarenja
3.4. SMANJIVANJE UTJECAJA	3.4.1. Pratiti obnovu živih resursa Jadrana u kritičnim područjima

RIBARSTVA NA MORSKI OKOLIŠ	
3.5. PROMICANJE MARIKULTURE KOJA PRUŽA VISOKU RAZINU ZAŠTITE MORSKOG OKOLIŠA	3.5.1. Uspostaviti redovitu provedbu programa praćenja na područjima uzgajališta
	3.5.2. Promicati uzgoj „novih“ autohtonih vrsta
	3.5.3. Izraditi Pravilnik o reguliranju prijenosa vrsta u uzgoju, uzgojnih alata i uzgojnih kaveza iz jednog područja u drugo područje uzgoja (primjena mjere se ne odnosi na prienos između hrvatskih uzgajališta)
3.6. SMANJIVANJE RIZIKA UNOSA STRANIH/INVAZIVNIH VRSTA PUTEV POMORSKOG PROMETA (BALASTNE VODE I BRODSKI OBRAŠTAJ)	3.6.1. Izraditi i provoditi subregionalni - jadranski protokol o primjeni Međunarodne konvencije o upravljanju i nadzoru brodskih balastnih voda i taloga na Jadranskom moru
	3.6.2. Uspostaviti provedbu redovitog pregleda područja luka (<i>Port Control Survey</i>)
	3.6.3. Uspostaviti sustav upozorenja, ranog otkrivanja i brzog uklanjanja unesenih invazivnih vrsta
3.7. SMANJIVANJE UNOSA ENERGIJE U MORSKI OKOLIŠ (PODVODNA BUKA)	3.7.1. Uspostaviti i razviti registar kojim bi se evidentirala, procjenjivala i upravljala prostorna i vremenska raspodjela impulsnih antropogenih izvora buke u frekvencijskom području 10 Hz do 10kHz
	3.7.2. Putem mjernih postaja, i/ili ako je to moguće, akustičkim modeliranjem, nadzirati trendove razina kontinuirane podvodne buke unutar tercnih pojasa 63 i 125 Hz (srednja frekvencija)
	3.7.3. Uspostaviti regionalnu suradnju na koordiniranom pristupu Deskriptoru 11 u Jadranskom moru, te jačati znanja i dijeljenje iskustava o mogućem utjecaju buke na morske organizme u Jadranskom moru
3.8. ZAŠTITA I OČUVANJE BIORAZNOLIKOSTI	3.8.1. Analizirati rizike slučajnog ulova kornjača, morskih sisavaca i morskih ptica u različitim ribolovnim alatima
	3.8.2. Izraditi plan za smanjenje slučajnog ulova zaštićenih vrsta kralježnjaka (morski sisavci, morske ptice, morske kornjače, morski psi, raže) ribolovnim alatima
	3.8.3. Donijeti ribolovne odredbe kojima bi se utjecalo na smanjenje slučajnog ulova
3.9. OSMIŠLJAVANJE I PROVOĐENJE METODA I TEHNOLOGIJA PRILAGODBE NA PROMJENE U MORSKOM I OBALNOM EKOSUSTAVU POD UTJECAJEM	3.9.1. Provoditi biološko-ribarstvena istraživanja vezana uz iskorištavanje nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih vrsta
	3.9.2. Provoditi prilagodbe vezane uz promjenu tehnologije ribolova radi izlova nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih

KLIMATSKIH PROMJENA	vrsta
	3.9.3. Provoditi prilagodbe vezane uz uvođenje novih vrsta u marikulturu i povećanje proizvodnje (uzgoja) toploljubnih vrsta
	3.9.4. Provoditi prilagodbe vezane uz promjenu tehnologije uzgoja
	3.9.5. Jačati otpornosti obalnih naselja na pojavu ekstremnih vremenskih i klimatskih hazarda
	3.9.6. Razvijati prilagodbu obalnog područja na porast razine mora

Legenda:

ZAJEDNIČKE – UPRAVLJAČKE MJERE	MJERE ZA MORSKI OKOLIŠ - ODMS	MJERE ZA OBALNO PODRUČJE - PROTOKOL O IUOP
--------------------------------	-------------------------------	--

Metodološki pristup izradi programa mjera zaštite morskog okoliša prema Okvirnoj direktivi o morskoj strategiji

U svrhu postizanja ili održanja dobrog stanja morskog okoliša (DSO) do 2020. godine, obveza zemalja članica EU, prema Direktivi 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Sl. List 164, 25.6.2008.) (u daljnjem tekstu: Okvirna direktiva o morskoj strategiji - ODMS) je izrada Programa mjera (u daljnjem tekstu: PM) u svrhu smanjenja utjecaja ljudskih aktivnosti na morski okoliš.

Svaka država članica za svaku određenu morsku regiju ili podregiju dužna je razviti morsku strategiju za svoje morske vode prema propisanom planu djelovanja kako slijedi:

- do 15. srpnja 2012., dovršetak početne procjene sadašnjega stanja okoliša morskih voda i utjecaja ljudskih djelatnosti na njega;
- do 15. srpnja 2012., utvrđivanje dobrog stanja okoliša za morske vode;
- do 15. srpnja 2012., određivanje skupa ciljeva u zaštiti okoliša i s njima povezanih pokazatelja;
- do 15. srpnja 2014., osim ako nije drugačije propisano odgovarajućim zakonima Zajednice, izrada i primjena programa praćenja za stalnu procjenu te redovito ažuriranje ciljeva;
- najkasnije do 2015., razvoj programa mjera za postizanje ili održavanje dobrog stanja okoliša,
- najkasnije do 2016., početak primjene programa mjera.

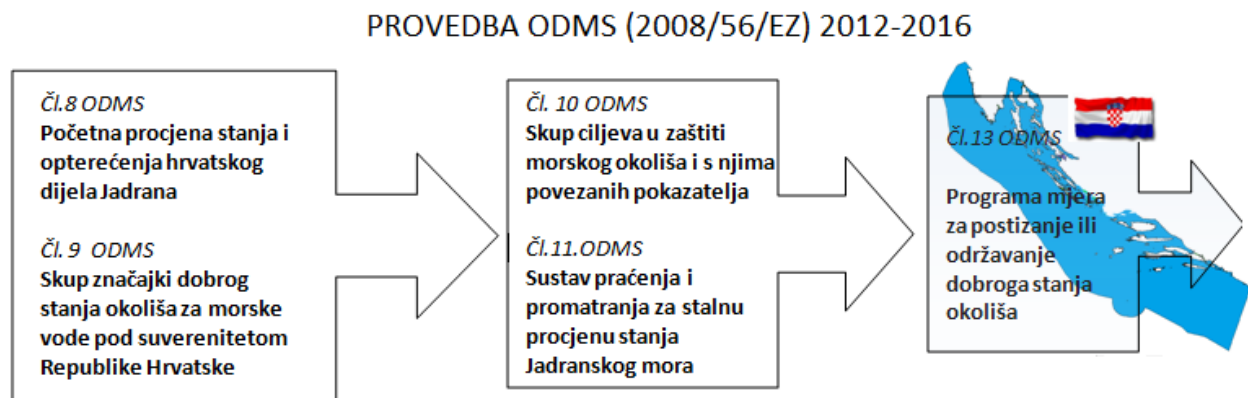
Dosadašnje aktivnosti na izradi dokumenata Strategije u Republici Hrvatskoj odvijale su se na temelju obaveza iz ODMS-aprenesenih Uredbom o uspostavi okvira za djelovanje Republike Hrvatske u zaštiti morskog okoliša (Narodne novine, 136/11), odnosno Uredbom o izradi i provedbi Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Nrodne novine, 112/14), i to kako slijedi:

- **Početna procjena stanja i opterećenja morskog okoliša hrvatskog dijela Jadrana** (čl. 8 ODMS, prihvaćena 2012. godine);
- **Skup značajki dobrog stanja okoliša za morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske** (čl.9 ODMS, izrađeno 2014., prihvaćeno u siječnju 2015.);
- **Skup ciljeva u zaštiti morskog okoliša i s njima povezanih pokazatelja** (čl. 10 ODMS, izrađeno 2014., prihvaćeno u siječnju 2015.);
- **Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora** (čl. 11 ODMS, prihvaćen 2014. godine).

Svakih šest godina vršit će se revizija svakog gore navedenog elementa Strategije.

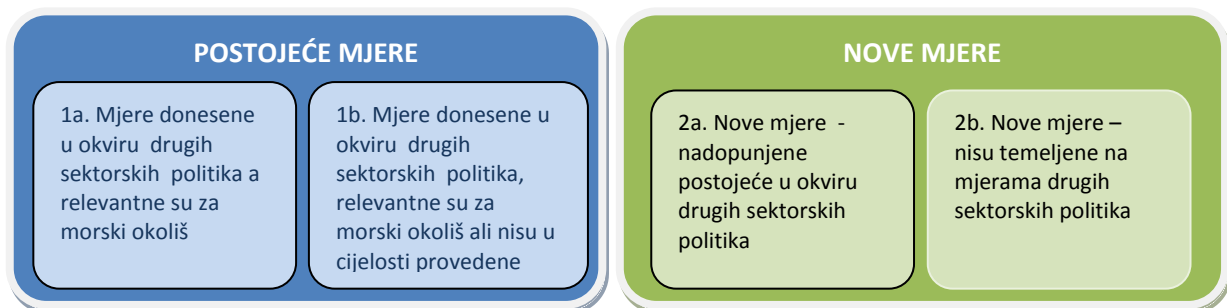
Program mjera je peti i posljednji element aktivnosti vezanih za obveze proizašle iz ODMS, no kako je to u uvodu navedeno, sada je to dio programa mjera Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekstu Strategija) koji se odnosi na konkretne i operativne aktivnosti u svrhu postizanja dobrog stanja morskog okoliša do 2020. godine. Izrada mjera temelji se na pripremnim dokumentima Strategije: Početnoj procjeni stanja i opterećenja morskog okoliša hrvatskog dijela Jadrana, Skupu značajki dobrog stanja okoliša za morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske i Skupu ciljeva u zaštiti morskog okoliša i s njima povezanih pokazatelja, a uvažavajući Preporuke razvijene u okviru Zajedničke provedbene strategije EU zemalja članica o provedbi Okvirne direktive o morskoj strategiji (*Marine Strategy Framework Directive Commonn Implementation Strategy, MSFD CIS*) za

ustopu i provedbu programa mjera i prateće izvješćivanje / *Recommendations for establishment and implementation of programs of measures and related reporting*, 2015. (vidi Sliku 1.).

Slika 1. Provedba ODMS

Program mjera definira se kao skup mjera za čije provođenje su odgovorne zemlje članice EU. Program mjera uključuje postojeće i nove mjere. **Postojeće mjere** podrazumijevaju mjere donesene u okviru relevantnih sektorskih politika koje potpuno ili dijelom pridonose postizanju dobrog stanja morskog okoliša u okviru Direktive o staništima 92/43/EEZ, Direktive o pticama 79/409/EEZ, Okvirne direktive o vodama 2000/60/EZ ili neke od sektorskih politika kakva je primjerice EU zajednička ribarska politika (EU Common Fisheries Policy, CFP; 1380/2013). **Nove mjere** podrazumijevaju prijedlog mjera neophodnih za postizanje dobrog stanja morskog okoliša do 2020. godine u slučajevima kada postojeće mjere nisu dovoljne. To mogu biti mjere koje nadopunjuju postojeće ili su u cijelosti nove, a mogu sadržavati i preporuke za aktivnosti koje se mogu primijeniti na nacionalnoj, EU ili međunarodnoj razini. Kod izrade PM nije svrha izraditi listu svih željenih aktivnosti u zaštiti morskog okoliša, već definirati one mjere i aktivnosti koje se utvrde kao najrelevantnije za postizanje ciljeva definiranih pripremnim dokumentima Strategije.

Osnovni principi kod definiranja mjera za realizaciju posebnih ciljeva su:

- moraju biti usko povezane s ciljevima;
- moraju biti konkretne;
- moraju biti ostvarljive u razdoblju do **2020. godine**;
- mogu se realizirati i ranije;
- budući da se većina ciljeva može prikazati na način koji upućuje na dugoročne aktivnosti onda i mjere mogu biti definirane tako da se u ovom planskom razdoblju ostvari samo jedan dio neke aktivnosti; i
- moraju biti vezane na rezultate i zaključke pripremnih dokumenata Strategije.

Pri izradi mjera bilo je potrebno uzeti u obzir značajnu povezanost i međuovisnost aktivnosti predviđenih Okvirnom direktivom o vodama (ODV) i ODMS. ODMS je usmjerena na postizanje dobrog stanja morskih voda u cjelini, a cilj ODV je postizanje dobrog ekološkog i kemijskog stanja voda. Iako definicija dobrog stanja okoliša morskih voda nije sasvim ekvivalentna dobrom ekološkom i kemijskom stanju voda postoje značajna preklapanja, posebice u odnosu na kemijsku kakvoću/obogaćivanja nutrijentima i u odnosu na neke aspekte ekološke kakvoće i hidromorfoloških osobina. U pravilu, Deskriptor 5 (Eutrofikacija) i D8 (Onečišćenje) predstavljaju deskriptore opterećenja s obalnog područja i obuhvaćeni su uglavnom mjerama izrađenim u okviru ODV.

ODMS prepoznaje ta preklapanja s ODV posebice u priobalnim vodama te se izrada novih mjera prema ODMS usmjerava na opterećenja koja nisu pokrivena ODV (Tablica 3). Glavna opterećenja na morski okoliš prema ODMS (Aneks III Tablica 2) prikazana su u Tablici 2.

Tablica 2. Pregled kategorija i elemenata opterećenja prema ODMS (Aneks III Tablica 2)

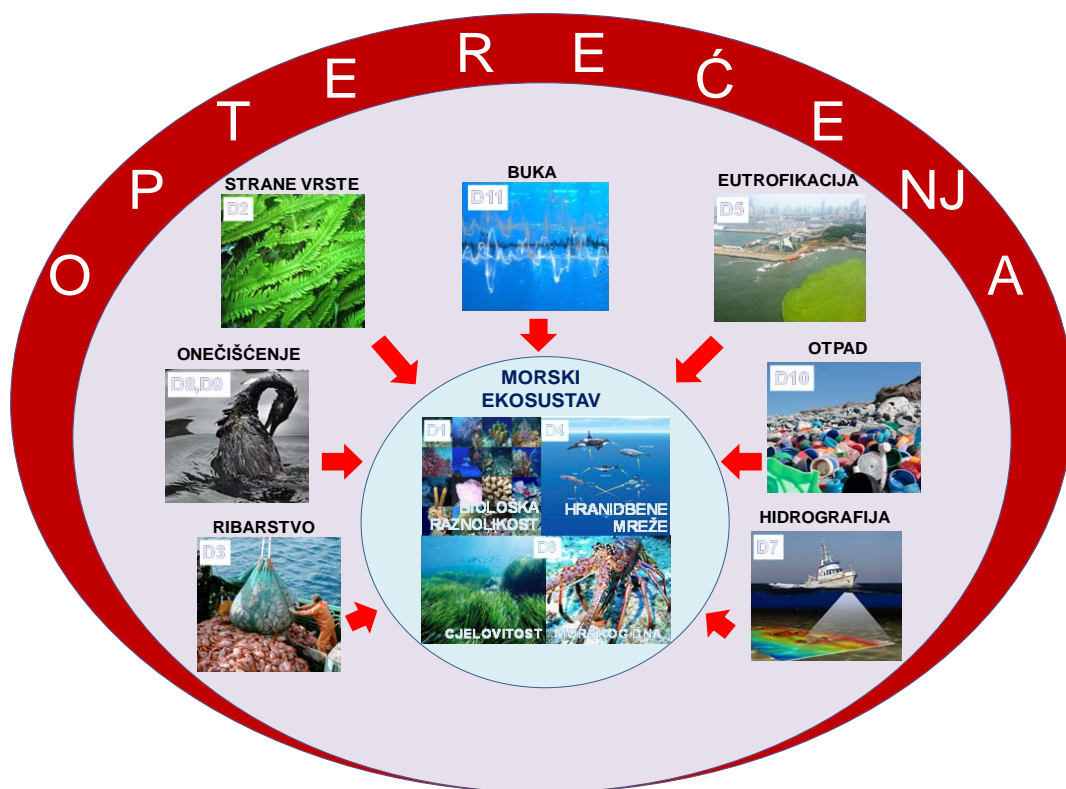
KATEGORIJA OPTEREĆENJA	ELEMENT OPTEREĆENJA
Fizički gubitci i oštećenja	Urbani prostori svih vrsta Nasipavanja i zamuljenja Promjene na morskom dnu
Unos energije u morski okoliš	Podmorska buka Svjetlost
Utjecaj na hidrološke procese	Promjene toplinskog režima i režima slanosti
Morski otpad	Mikroplastika Kruti otpad na plažama Kruti otpad na morskom dnu
Onečišćenje opasnim tvarima	Sintetički spojevi Nesintetičke tvari i spojevi Unošenje radionuklida
Iznenadna onečišćenja morskog okoliša	Iznenadna onečišćenja morskog okoliša
Obogaćivanje hranjivim solima i organskim tvarima	Obogaćivanje preko difuznih izvora (poljoprivreda) Obogaćivanje putem točkastih izvora (ispusti otpadnih voda)
Biološke smetnje	Strane i invazivne strane vrste Unošenje mikrobnih patogena Ribarstvo Marikultura

Ključni tipovi mjera dogovoreni na razini Europske komisije (key type of measures - KTM) relevantni za morski okoliš, temeljem glavnih opterećenja prepoznatih kroz ODMS, a nastavno na KTM definiranih u okviru ODV, prikazani su u Tablici 3.

Tablica 3. Ključni tipovi mjera prema zahtjevima ODMS

Broj	Mjere relevantne za ODMS
KTM26	Mjere za smanjenje fizičkog gubitka staništa u morskim vodama
KTM27	Mjere za smanjenje fizičkog oštećenja
KTM28	Mjere za smanjenje unosa energije, uključujući podvodnu buku, u morski okoliš
KTM29	Mjere za smanjenje morskog otpada u morskom okolišu
KTM30	Mjere za smanjenje promjena hidroloških procesa
KTM31	Mjere za smanjenje onečišćenja opasnim tvarima
KTM32	Mjere za smanjenje iznenadnih onečišćenja mora
KTM33	Mjere za smanjenje hranjivih soli i organskih tvari u morskom okolišu
KTM34	Mjere za smanjenje i kontrolu unosa stranih vrsta u morski okoliš
KTM35	Mjere za smanjenje bioloških smetnji u morskom okolišu uzrokovanih odstranjivanjem vrsta, uključujući neciljane ulove.
KTM36	Mjere za smanjenje bioloških smetnji, uključujući ugibanje, oštećenja, premještanje prirodnih morskih vrsta, unošenja patogena i genetski modificiranih morskih vrsta (aktivnostima marikulture)
KTM37	Mjere oporavka i očuvanja morskih ekosustava, uključujući staništa i vrste
KTM38	Mjere koje se odnose na zaštićena područja (nisu obuhvaćena drugim mjerama)
KTM39	Mjere zaštite od nadiranja mora, ranog uzbunjivanja i obavještanja. Druge mjere (ako za njih postoji potreba)

Izrada programa mjera temeljena je na ekosustavnom pristupu u upravljanju ljudskim aktivnostima za svih 11 kvalitativnih deskriptora dobrog stanja okoliša navedenih u Dodatku I ODMS (Tablica 1) te za zaštićena područja (Slika 2).

Slika 2. Primjena ekosustavnog pristupa u upravljanju ljudskim aktivnostima kroz 11 kvalitativnih deskriptora dobrog stanja morskog okoliša

Primjena načela integracije

Upravo stoga što stanje morskog okoliša velikim dijelom ovisi o antropogenim pritiscima te o utjecajima koji dolaze s kopna, vrlo brzo je prepoznato da se u izradi mjera za postizanje njegova dobrog stanja treba voditi načelima integracije koja propisuje Protokol, a to su:

- potreba sagledavanja cjelovitog ekosustava u okvirima definicije obalnog područja iz članka 3 Protokola, po kojem obalno područje znači "geomorfološko područje s obje strane obale u kojem se međusobno djelovanje između pomorskih i kopnenih dijelova odvija u obliku složenih ekoloških sustava i sustava resursa koje čine biotske i abiotske komponente koje koegzistiraju i u međusobnom su djelovanju s ljudskim zajednicama i relevantnim društveno-gospodarskim aktivnostima » ;
- potreba uspostavljanja višeslojnog „governance“ mehanizma koji će osigurati koordinaciju sektorskih politika i olakšati njihovu provedbu na nižim administrativnim razinama; i
- potreba usklađivanja i pravovremenog reguliranja aktivnosti na moru i na kopnu, odnosno preventivnog djelovanja na ono čime se u ekosustavu jedino i može učinkovito upravljati, a to je njegovo korištenje od strane čovjeka.

Ovakav pristup u skladu je, ne samo s Protokolom, nego i sa Ekosustavnim pristupom (*Ecosystem Approach* - EcAp) kojim se, putem Barcelonske konvencije, transponira ODMS na cijelu mediteransku regiju i koji je prepoznao neraskidivu vezu između morskog i obalnog okoliša uvođenjem specifičnih obalnih indikatora (deskriptora). Treba napomenuti da sama ODMS propisuje da se njena provedba vrši

u okviru i putem konvencija za regionalna mora Europe, u našem slučaju kroz Konvenciju o zaštiti Sredozemnog mora od zagađenja (Barcelonska konvencija). Stoga pristup korišten pri izradi ove Strategije možemo smatrati inovativnim i kao primjer dobre prakse i za zemlje članice EU i druge zemlje potpisnice Barcelonske konvencije.

Ekonomska i socijalna analiza Programa mjera

Prema Okvirnoj direktivi o morskoj strategiji (2008/56/EZ, čl. 13.3.) prilikom izrade programa mjera potrebno je pažljivo razmotriti društvene i ekonomske utjecaje predviđenih mjera. Naime, mjere bi trebale biti troškovno učinkovite (*cost-effective*) i tehnički izvodljive, a prije uvođenja bilo koje nove mjere trebalo bi provesti i procjenu njene prihvatljivosti, što uključuje analizu troškova i koristi. Prilikom odabira nove bi mjere trebalo rangirati u skladu s njihovim troškovima i doprinosom zadanom cilju, počevši s mjerama koje najviše doprinose cilju uz najniži trošak. Na ovaj ćemo način kombinirajući troškovno najučinkovitije mjere dobiti troškovno najisplativiji Program mjera, kojim bi se trebao premostiti jaz između trenutnog i dobrog stanja okoliša (MSFD CIS, 2014:21-22).

Iskustva zemalja članica pokazuju da prilikom zadovoljavanja zahtjeva ODMS postoje određene prepreke u pogledu dostupnosti informacija o razini utjecaja, koristi i troškova, kao i ograničene dosadašnje spoznaje o uzročno-posljedičnim vezama i ekološkim procesima, što znatno otežava određivanje ekoloških i društvenih učinaka mjera. Stoga su mnoge zemlje primijenile pragmatični pristup, odnosno procjenu troškova i koristi često su temeljile na pretpostavkama i mišljenjima stručnjaka (Oinonen et al, 2016b:8; 2016a:5). Slijedom toga, danas se i preporuča koristiti pragmatičan pristup, u kojem središte pozornosti ne smije biti na ekonomskoj analizi već na krajnjem cilju, a to je zaštita morskog okoliša.

Metodološke smjernice UNEP/MAP (2015) su predstavljale polazišnu osnovu prilikom ocjene troškova mjera, kao i dosadašnja iskustva zemalja članica.

Na temelju identificiranih aktivnosti mjera troškovi su analizirani prema sljedećim kategorijama: pregovaranje, istraživanje, provedba i upravljanje. Potrebno je naglasiti, da mjera obično ne sadržava sve navedene kategorije troškova. Pri izračunu su se koristile stručne procjene za određivanje utroška rada, koji je bio izražen danima rada. Informacije o ostalim utrošcima su se također prikupljale na temelju stručne procjene ili na temelju podataka prethodnih projekata. Troškovi po jedinici utroška su procijenjeni na temelju objektivnih pokazatelja, poput podataka iz Državnog zavoda za statistiku i drugih dokumenta popraćenih ekspertnom procjenom. Na temelju prikupljenih podataka o utrošcima i troškovima po jedinici utroška, određeni su ukupni troškovi mjera. Treba naglasiti da je za razliku od financijskih troškova procjena ostalih troškova, koji nisu lako vidljivi i/ili imaju obilježje oportunitetnih troškova, bila otežana, a često i nemoguća.

MJERE

1. Unaprjeđenje operativnog okvira za koordinirano upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem

1.1. Mjere za uspostavu sustava za koordinirano, participativno i transparentno dogovaranje i odlučivanje o korištenju obalnih i morskih resursa

1.1.1. Uspostaviti stalni koordinacijski mehanizam za učinkovito provođenje Strategije zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Izmijeniti i dopuniti Uredbu o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14; u daljnjem tekstu: Uredba) na način da se detaljno definira sastav, nadležnosti, zadaci i međusobni odnosi tijela koordinacijskog mehanizma za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem (u daljnjem tekst: koordinacijski mehanizam).</p> <p>Koordinacijski mehanizam sastoji se od slijedećih tijela:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Stručni nacionalni odbor za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem (NO), uključujući pripadajuća stručna tematska radna tijela/radne grupe;▪ Povjerenstvo za koordinaciju na razini ministara i/ili državnih dužnosnika (PK),▪ Stručni regionalni (županijski) odbori (ŽO) za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem. <p>Administrativnu i tehničku podršku u radu koordinacijskog mehanizma pružat će postojeća organizacijska jedinica Ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša koja u svom djelokrugu rada ima zaštitu mora i obalnog područja i integralno upravljanje obalnim područjem (u daljnjem tekstu: Administrativna jedinica).</p> <p>Tijela koordinacijskog mehanizma biti će uspostavljena proširenjem sastava, nadležnosti, zadataka i međusobnih odnosa tijela nadležnih za provedbu Uredbe. Sastav postojećih tijela proširuje se predstavnicima središnjih tijela državne uprave nadležnima za poslove financija i uprave, te županijskim tijelima koja u svojoj nadležnosti imaju zaštitu okoliša, prirode, pomorstvo, prostorni i održivi razvoj.</p> <p>Članovi NO i ŽO imat će ulogu koordinatora za integralno upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem, odnosno žarišnih točki u svojim matičnim institucijama za koordinaciju provedbe relevantnih odluka NO/ŽO unutar svojih institucija.</p> <p>Sastav, nadležnosti, zadaci i međusobni odnosi tijela koordinacijskog mehanizma regulirat će se Poslovníkom o radu koordinacijskog mehanizma, odnosno poslovnícima o radu pojedinih tijela. Poslovníkom će se izraditi opis poslova članova NO/ŽO kao koordinatora za integralno upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem (IUOP).</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none">▪ Ministarstvo nadležno za koordinaciju i provedbu Strategije (Ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša; u daljnjem tekstu ove mjere: Ministarstvo), pokreće postupak revizije Uredbe, pripremu izmjena i dopuna ili izradu nove Uredbe osnivanjem stručnog povjerenstva za postupak revizije Uredbe, pripremu izmjena i dopuna ili izradu nove Uredbe.▪ Ministarstvo pokreće međuresorne konzultacije (u okviru rada postojećeg NO i PK) koje se odnose na postupak revizije Uredbe, pripremu izmjena i dopuna ili izradu nove Uredbe.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstvo pokreće međuresorne konzultacije (u okviru rada postojećeg NO i PK) koje se odnose na sadržaj i obuhvat Poslovnika o radu Koordinacijskog mehanizma te sadržaje i obuhvate Poslovnika pojedinih tijela kao tematske cjeline koje će obuhvatiti izmjene i dopune ili izrada nove Uredbe. Poslovnici o radu definirat će se organizacijska struktura, obveze, kriteriji, način vrednovanja učinkovitosti i doprinosa, međusobni odnosi i sl. Dodatno, Poslovnici o radu definirat će se uloga i obveze članova NO/ŽO kao koordinatora za integralno upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem u pogledu sudjelovanja u radu NO/ŽO, praćenja svih aspekata rada vlastitih organizacija relevantnih za IUOP te redovitog sudjelovanja u aktivnostima informiranja i educiranja o IUOP. ▪ Postupak donošenja izmjena i dopuna ili nove Uredbe od strane Vlade Republike Hrvatske i Poslovnika od strane Ministra nadležnog za poslove zaštite okoliša. ▪ Imenovanja i/ili potvrđivanje postojećih članova koordinacijskog mehanizma od strane nadležnih tijela. ▪ Jačanje kapaciteta Administrativne jedinice u funkciji omogućavanja rada koordinacijskog mehanizma.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uspostavljen koordinacijski mehanizam. ▪ Tijela koordinacijskog mehanizma uspostavljena i funkcioniraju prema Poslovniku. ▪ PK ostvaruje svoju ulogu poveznice između izvršne, zakonodavne vlasti i NO, te dodatno omogućuje i osnažuje koordinaciju i suradnju među različitim sektorima relevantnim za pitanja upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem. ▪ Administrativna jedinica kapacitirana za potrebe koordinacijskog mehanizma. ▪ Pojačana vidljivost i funkcionalnost integralnog upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem na županijskoj razini kao rezultat rada ŽO i stručnih tematskih radnih tijela/radnih grupa. Omogućena horizontalna (tematska) i vertikalna (upravljачka) integracija. ▪ Nadležna tijela državne uprave, regionalne (i lokalne) samouprave te tijela s javnim ovlastima za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem provode zaključke i preporuke NO/ŽO.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Postojeća Uredba definira tijela za provedbu Uredbe, međutim nedovoljno detaljno za učinkovitu i pravodobnu provedbu Strategije, odn. za učinkovitu i pravovremenu provedbu Okvirne direktive o morskoj strategiji i Protokola Barcelonske konvencije o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja. ▪ Postojeća Uredba ne pruža u zadovoljavajućoj mjeri pravnu osnovu za definiranje strukture i sustava suradnje i nadležnosti u okviru koordinacijskog mehanizma. ▪ Postojeća Uredba ne obuhvaća pravni temelj za uspostavu regionalnih tijela koordinacijskog mehanizma bitnih za operativnu integraciju razvojnih, prostornih i okolišnih ciljeva, politika i mjera. ▪ Dosadašnja iskustva provedbe Uredbe ukazuju na manjkavosti u smislu nemogućnosti dostizanja predviđenih rokova koje nameću <i>EU acquis</i> i zahtjevi iz Barcelonske konvencije i pripadajućih Protokola te nedovoljna uključenost u EU i regionalne aktivnosti zajedničke provedbe obveza koje se odnose na zaštitu morskog okoliša i obalnog područja. ▪ Upravljanje morem i obalnim područjem podrazumijeva sveobuhvatan pristup koji se odnosi na usklađenu i, gdje je to moguće, zajedničku provedbu <i>EU acquisa</i> i Barcelonske konvencije u odnosu na postizanje održivog upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem i očuvanje morskih i obalnih ekosustava. U tom je smislu potrebno uspostaviti, operacionalizirati i institucionalizirati platforme zajedničkog rada relevantnih sektorskih politika i suradnju u cilju razmjene informacija i znanja, postizanja dogovora i pripreme stručnih stavova i podloga. ▪ Administrativna jedinica Ministarstva ne raspolaže dostatnim ljudskim resursima koji su potrebni za redovit i učinkovit rad koordinacijskog mehanizma, odnosno izradu i provedbu dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana sa svim ciljevima DSO-a.
VEZA S	Mjera je vezana sa svim deskriptorima DSO-a.

KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalno ▪ 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kraj 2016.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija održivog razvoja RH (Narodne novine, 30/09) ▪ Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH (rujan 2015.) ▪ Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. – 2020. (Narodne novine, 70/15) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine ▪ Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) ▪ Strategija upravljanja vodama (Narodne novine, 91/08) ▪ Plan upravljanja vodnim područjem 2016. – 2021. (verzija s javne rasprave) ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske (Nacrt, 2015) ▪ Strategija zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011. – 2015. ▪ Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, 130/05) ▪ Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. godine (Narodne novine, 85/07, 126/10, 31/11, 46/15) ▪ Plan gospodarenja otpadom (2015-2021) (Nacrt, studeni, 2015) ▪ Nacionalni strateški plan razvitka akvakulture (Nacrt, 2014) ▪ Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.2, 1.1.3, 2.5.1
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> dovoljna kapacitiranost i interes nadležnih nacionalnih i regionalnih institucija uključenih u rad koordinacijskog mehanizma; odgovorajući značaj dodijeljen tematici mora i obalnog područja unutar Ministarstva. ▪ <i>Rizici:</i> smanjena raspoloživosti članova za aktivno sudjelovanje u radu koordinacijskog mehanizma s obzirom na nedovoljnu postojeću kapacitiranost nadležnih tijela relevantnih sektora na nacionalnoj i županijskoj razini; manjak financijskih sredstava potrebnih za rad koordinacijskog mehanizma.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstvo zaštite okoliša i prirode. ▪ Tijela regionalne uprave nadležna za poslove zaštite okoliša, pomorstvo, prostorno uređenje i regionalni razvoj pružaju stručnu podršku na županijskoj razini.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktiva 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) ▪ Odluka komisije 2010/477/EU od 1. rujna o kriterijima i metodološkim standardima o dobrom stanju morskog okoliša ▪ Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine-MU 8/12) ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14)
TROŠAK PROVEDBE	<p>Postoje dvije značajne kategorije dodatnih troškova:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Troškovi implementacije i managementa ▪ Troškovi jačanja kapaciteta Administrativne jedinice za pružanje administrativne i tehničke podršku u radu koordinacijskog mehanizma ▪ Troškovi provođenja ▪ Dodatni troškovi naknada za sudjelovanje na sjednicama NO (300 HRK brutto; 7 članova ŽO; 4 sjednice godišnje)= 7*4*300 HRK= 8.400 HRK/godišnje ▪ Troškovi naknada za sudjelovanje na sjednicama ŽO (300 HRK bruto; 10 članova; 3 sjednice godišnje) =300 HRK*10*3=9.000,00 HRK/godišnje

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trošak za sudjelovanje radnih grupa (dio proširenog sastava NO; 300 HRKdnevica do 5 sjednica godišnje po 10 ljudi)=300 HRK*5*10=15.000,00 HRK/god ▪ UKUPNO Troškovi provođenja:(7*4+10*3,5+5*10)*300 HRK=119*300 HRK=35.700 HRK/god <p>UKUPNI TROŠKOVI: troškovi implementacije i managementa + 5 godina*35.700,00 HRK/god.</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Državni proračun ▪ Županije za ŽO
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izmjene i dopune Uredbe ili nova Uredba. ▪ Poslovnici o radu koordinacijskog mehanizma ▪ Poslovnici o radu tijela koordinacijskog mehanizma ▪ Zapisnici sa sastanaka tijela koordinacijskog mehanizma ▪ Povećan broj djelatnika Administrativne jedinice Ministarstva

1.1.2. Ojačati koordinaciju u izradi normativnih, strateških i planskih dokumenata za upravljanje i zaštitu morskog okoliša i obalnog područja na nacionalnoj i županijskoj razini

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Utvrđiti neusklađenosti u procedurama izrade i u samim strateškim i planskim dokumentima relevantnim za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem. Na temelju analize dokumenata Izraditi preporuke za usklađivanje dokumenata i njihovu učinkovitu provedbu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unutar NO oformiti radno tijelo koje će biti nadležno za analizu postojećih strateških i planskih dokumenata na nacionalnoj i županijskoj razini. Prvi zadatak radnog tijela biti će priprema unificirane metodologije za analizu dokumenata, kao i popis dokumenata koje je potrebno analizirati. ▪ Analizirati sve relevantne zakone i podzakonske akte koji definiraju okvir za izradu strateških i planskih dokumenata (strategije i planovi zaštite okoliša, regionalnog razvoja, prostornog planiranja, poljoprivrede, ribarstva, vodnog gospodarstva, šumarstva, prometa, pomorstva, energetike, industrije, turizma i kulture), s naglaskom na konzultacijski proces. ▪ Analizirati postojeće strateške i planske dokumente, naročito iz sektora zaštite prirode, regionalnog razvoja i prostornog uređenja, s posebnim naglaskom na utvrđivanje neusklađenosti i nedostataka te izraditi preporuke za usuglašavanje tijekom procedura izmjene. ▪ Na temelju analize, formirati preporuke s jasnim smjernicama za postupanje u izmjenama, prilagođene konkretnim nadležnim tijelima. ▪ Ugraditi preporuke u zakonske i podzakonske akte te donijeti potrebne izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih akata.
OČEKIVANI REZULTAT	Nadopunit će se i unaprijediti koordinacijske procedure i mehanizme koji su već ugrađeni u postupke izrade strateških i planskih dokumenata. Obaveznom uključivanjem NO/ŽO i drugim dodatnim oblicima međusektorske koordinacije u pripremi strateških i planskih dokumenata na svim razinama izbjeći će se kolizija i/ili manjkavosti u planiranju djelatnosti koje imaju utjecaj na obalno područje, a postići će se sinergija razvojnih aktivnosti uz smanjeni negativni učinak na okoliš.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Za ostvarivanje ciljeva Direktive 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) potreban je jasan i skladan zakonodavni okvir. Takav okvir treba pridonijeti povezanosti raznih politika i poticati ugradnju pitanja okoliša u druge politike, kao što su zajednička ribarska politika, zajednička poljoprivredna politika kao i druge odgovarajuće politike Zajednice. Zakonodavni okvir mora osigurati opći okvir za djelovanje i omogućiti da mjere koje se poduzimaju budu usklađene i dosljedne te da se odgovarajuće

	<p>upotpunjuju s mjerama na temelju drugih zakona Zajednice i međunarodnih sporazuma.</p> <p>Čl. 1 st. 4 Direktive navodi kako se njenom provedbom pridonosi skladu raznih politika, sporazuma kao i zakonskih mjera koje imaju učinak na morski okoliš te se nastoji osigurati da se pitanja okoliša uključe u njih.</p> <p>Utvrđena je potreba za usuglašavanjem niza nacionalnih i regionalnih strategija, te planskih i normativnih akata koji su relevantni za upravljanje obalnim i morskim područjem (u sektorima prostornog i razvojnog planiranja, zaštite okoliša i prirode, ribarstva, vodnog gospodarstva, turizma, prometa, poljoprivrede, eksploatacije mineralnih sirovina i dr.). Strateški i planski dokumenti se u velikom broju slučajeva preklapaju, a često su i u kontradikciji ili pak neusklađeni sa dokumentima više razine. Analiza dokumentacije s preporukama tijelima nadležnim za eventualne izmjene pretpostavlja znatan opseg posla, koji treba postati ključnim zadatkom koordinacijskog mehanizma za upravljanje obalnim i morskim područjem. Jačanjem konzultacijskog i koordinacijskog procesa u postupcima izrade, doprinijet će se strateškoj i operativnoj usklađenosti ključnih sektora na svim razinama.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana sa svim ciljevima DSO-a.
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Mjera je vezana sa svim deskriptorima DSO-a.
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalno ▪ 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano, s godišnjim planiranjem dokumentacije koju je potrebno analizirati i godišnjim izvješćima o izvršenim analizama i danim preporukama.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. – 2020. (Narodne novine, 70/15)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke</i>: spremnost resornih ministarstava na suradnju i kapacitet Ministarstva da koordinira proces, te postojanje ljudskih resursa za provedbu analitičkog posla predviđenog ovom mjerom. ▪ <i>Rizik</i>: složenost postupka koji bi izmjena zakonskih rješenja podrazumijevala. Rizik je ublažen uvjetima definiranim u mjeri 1.1.1 ove Strategije.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za regionalni razvoj i europske fondove će koordinirati proces uz stručnu podršku NO-a i ŽO u koji su uključena sva nadležna tijela državne i regionalne samouprave.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, 147/14) ▪ Zakon o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, 90/11)
TROŠAK PROVEDBE	<p>Troškovi implementacije i managementa</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Koordinacija izrade, izrada TORa, te izrada i ugradnja preporuka u zakonske i podzakonske akte je obuhvaćena troškovima Mjere 1.1.1., odnosno u okviru postojećih zadataka NO i ŽO. <p>Troškovi istraživanja (rad eksperta):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ciljana analiza zakonskih i podzakonski akata + preporuke – 25 radnih dana ○ Analiza strat./planskih dokumenata nac razine + preporuke – 30 radnih dana ○ Analiza strat./planskih dokumenata žup razine + preporuke – 30*7 radnih dana <p>UKUPNI TROŠKOVI: (25+30+30 dana)*1.500 HRK/dan = 127.500,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Državni proračun ▪ Županije
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrađena metodologija za analizu relevantnih dokumenata, redoviti godišnji planovi za analizu postojeće strateške i planske dokumentacije donose se do 1. ožujka svake godine,

	<p>stopostotno izvršenje planova s preporukama nadležnim tijelima ustanovljeno izvješćima koje NO priprema do 31.12. svake godine.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj sektora u kojima zakonska rješenja obuhvaćaju obavezu konzultiranja NO i/ili ŽO u postupku izrade strateških dokumenata (polazna vrijednost je 0, do 2018. očekuje se da će to biti u minimalno 5 sektora, tj. zakonskih ili podzakonskih akata kojima se regulira strateško planiranje za te sektore).
--	---

1.1.3. Ojačati koordinacijsku ulogu sustava prostornog uređenja u postupku izrade prostornih planova te u postupku izrade sektorskih i razvojnih strateških planova/dokumenata

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Unaprijediti će se funkcioniranje postojećih koordinacijskih mehanizama u okviru postupka izrade prostorno-planskih dokumenata na svim razinama, kao i sektorskih programa, planova i strategija (PPS), prije svega kada se oni usuglašavaju s mjerama važećih državnih i regionalnih prostornih planova. Ovom mjerom će se:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osnažiti funkcija prostorno planskih dokumenata kao integrativnih instrumenata koji obavezuju na koordinaciju svih sektora i razina planiranja prostornog i ukupnog razvoja (uključujući i prostorno planiranje mora); ▪ razraditi praktični mehanizmi i procedure pravovremene komunikacije i koordinacije u izradi sektorskih strategija (uključujući gospodarske i infrastrukturne) s nacionalnim Zavodom i županijskim zavodima nadležnim za prostorno planiranje i prostorni razvoj; ▪ uspostaviti dodatna koordinacija sustava prostornog uređenja i regionalnog razvoja, posebno na županijskoj razini, kroz formuliranje zajedničkih strateških razvojnih tema, ciljeva i rješenja, koji proizlaze iz integralnog, multisektorskog sagledavanja.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analizirati učinkovitost koordinacijskih mehanizama u sustavu prostornog uređenja (analiza dokumentacije i tipičnih dionika, on-line upitnici, analiza prateće dokumentacije prostornih planova i drugih PPS), ▪ Izraditi prijedlog smjernica za razvoj instrumenata međusektorske koordinacije (uključujući primjere dobre prakse), ▪ Organizirati radionice i stručne rasprave na temu razvoja i primjene instrumenata međusektorske koordinacije, ▪ Dati prijedloge za poboljšanje zakonskog i institucionalnog okvira i jačanje kapaciteta.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Efikasnija međusektorska koordinacija, posebno vezano za strateška pitanja, ▪ Kvalitetniji i provedljiviji PPS, ▪ Veća efikasnost sustava prostornog uređenja u funkciji međusektorske koordinacije, ▪ Bolje razumijevanje koordinacijske uloge i zadataka sustava prostornog uređenja od strane sektora (resora), ▪ Uspješnije rješavanje konflikata posebno u korištenju resursa u kopnenim i morskim područjima.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Za ostvarenje ciljeva Direktive 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) bitno je osigurati uključivanje ciljeva očuvanja, mjera gospodarenja kao i aktivnosti praćenja i procjene utvrđenih za mjere prostorne zaštite kao što su posebna područja zaštite, područja posebne zaštite ili zaštićena morska područja.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Često nedovoljno aktivno i nepravovremeno (formalno) sudjelovanje sektora u izradi PPS. ▪ Neshvaćanje uloge sustava prostornog uređenja i prostorno planskih dokumenata kao koordinacijskih instrumenata i formalnog okvira za usuglašavanje svih zahvata u prostoru. ▪ Nedovoljno korištenje digitalnih formata i web resursa u funkciji koordinacije.

VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana sa svim ciljevima DSO-a.
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Mjera je vezana sa svim deskriptorima DSO-a.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1, 2.2.1, 2.2.2
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalno; ▪ 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija prostornog razvoja RH (prijedlog, rujan, 2015.) ▪ Resorni planovi, programi, strategije (PPS) (uključujući regionalni razvoj)
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> razumijevanje važnosti međusektorske koordinacije na svim administrativnim razinama te prihvaćanje koordinacijske uloge sustava prostornog uređenja od strane drugih resora/sektora (važan doprinos se očekuje od strane NO/ŽO što bi po vertikali osiguralo veću pažnju, sudjelovanje i angažiranost resora u provođenju ove mjere). ▪ <i>Rizik:</i> otpor pojedinih sektora prema "vodećoj" ulozi prostornog planiranja i uređenja. Ovaj rizik moguće je ukloniti i/ili smanjiti kontinuiranim ukazivanjem na važnost koordinacije u integralnom planiranju.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje uz sudjelovanje drugih resora, ministarstvo nadležno za regionalni razvoj, te NO i ŽO
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13) ▪ EU dokumenti
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Troškovi istraživanja – 40 radnih dana tima sastavljenog od dvije osobe (planera i sociologa): $2 \cdot 40 \cdot 1.500/\text{dan} = 120.000$ HRK ▪ Troškovi organizacije i provedbe radionice – 3 radionice, 20 sudionika, trajanje radionice – 3 dana: $(1+0,3+0,3)(8 \cdot 800 \text{ HRK} + 2.000 \text{ HRK}) + 3 \cdot 3.000 \text{ HRK} + 3 \cdot 20 \cdot (0,5 \cdot 300 \text{ HRK} + 100 \text{ HRK}) = 37.440,00$ HRK ▪ Tijekom radionice 4-5 službenika MGIPU su intervjuirani za potrebe prve radionice (zanemariv trošak). <p>UKUPNI TROŠKOVI: 157.440,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izrađene i prihvaćene smjernice za daljnji razvoj instrumenata međusektorske koordinacije s primjerima dobre prakse

1.1.4. Osigurati kvalitetnije uključivanje i pravovremeno reagiranje zainteresirane javnosti u procesima zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Poboljšati organizaciju i dostupnost informacija za jednostavnije i učinkovitije sudjelovanje javnosti u procesu donošenja odluka.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Donijeti smjernice za unaprjeđenje pravovremenog, ravnopravnog i kvalitetnog sudjelovanja javnosti u procesu zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem te kontrolirati njihovu provedbu. U smjernice uključiti primjere dobre prakse te dati naputke: <ul style="list-style-type: none"> ○ da nacrti cjelokupnih akata budu tijekom čitavog trajanja javnih rasprava objavljeni na službenim internet stranicama nadležnih tijela te na zahtjev dostupni i u tiskanom formatu; ○ da se omogući javnosti uvid u cjelovitu dokumentaciju i arhivu strateških procjena utjecaja na okoliš, procjena utjecaja zahvata na okoliš i ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, posebice vezano za dugotrajne i kontroverze slučajeve. ▪ Promovirati smjernice s ciljem edukacije javnosti o potrebi praćenja odn. sudjelovanja u postupcima izrade akata. ▪ Unaprijediti strukturu, sadržaj i preglednost internetskih stranica nadležnih državnih i županijskih tijela, kako bi javnost mogla što jednostavnije i brže doći do svih potrebnih informacija o javnim uvidima i procedurama procjene utjecaja, dokumentacije i zaključaka savjetovanja. ▪ Po mogućnosti, raditi na unaprjeđenju mrežne aplikacija e-Savjetovanja, prije svega kroz uključivanje savjetovanja o dokumentima županijske i lokalne razine.
OČEKIVANI REZULTAT	Poboljšana javna dostupnost informacija nužnih za pravovremeno i kvalitetno informiranje javnosti te uključivanje zainteresiranih dionika u procese upravljanja morskim i obalnim područjem. Posredno, ostvariti će se bolja međusektorska usklađenost u procesima izrade normativnih, strateških i planskih dokumenata relevantnih za upravljanje obalnim i morskim područjem.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Kako bi se osiguralo aktivno uključivanje šire javnosti pri oblikovanju, primjeni i ažuriranju morskih strategija, Direktiva 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) predviđa odgovarajuće obavješćivanje javnosti o raznim elementima morskih strategija ili njihovih odgovarajućih ažuriranih verzija, a na zahtjev i o odgovarajućim informacijama koje se koriste pri razvoju morskih strategija, u skladu sa zakonima Zajednice o pristupu javnosti informacijama o okolišu.</p> <p>Iako se, razvojem zakonodavnog okvira i interneta, posljednjih godina unaprijedila dostupnost informacija, u mnogim slučajevima još uvijek je otežana dostupnost cjelovitoj dokumentaciji i arhivi strateških procjena utjecaja. Nedostatna je i vidljivost informacija na mrežnim stranicama. Ovo se posebice odnosi na županijske i lokalne razine te planove gospodarenja i procjene utjecaja na okoliš. Zabilježeni su i slučajevi kršenja odredbi Arhuške konvencije na nacionalnoj razini, u smislu neuključivanja javnosti u izradu strateških dokumenata zaštite okoliša.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalno; ▪ 7 obalnih županija

PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode RH (nacrt, 2015.) ▪ Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. -2012.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1, 2.4.2, 3.6.3, 3.8.1
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<p><i>Pretpostavke:</i> Educiranost nadležnih institucija o pravnim obvezama i dobroj praksi informiranja i uključivanja javnosti u procedure donošenja odluka i procjene utjecaja na okoliš.</p> <p><i>Rizik:</i> nedovoljni stručni i tehnički kapaciteti za provedbu ove mjere.</p>
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	NO i ŽO koordinira, a provode nacionalna, županijska i lokalna tijela nadležna za izradu i donošenje normativnih, strateških i planskih dokumenata te provođenje procedura procjene utjecaja na okoliš i ekološku mrežu.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Arhuška konvencija) ▪ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ ▪ Direktiva 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš i o izmjeni direktiva Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ s obzirom na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu ▪ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa koji se odnose na okoliš ▪ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike ▪ Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Narodne novine – Međunarodni ugovori 01/07) ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13,78/15) ▪ Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, 172/03) ▪ Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, 64/08) ▪ Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, 61/14) ▪ Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, 64/08) ▪ Pravilnik o ocjeni plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (Narodne novine, 80/13) ▪ Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine, 140/09) ▪ Zakon o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, 90/11) ▪ Uredba o provedbi postupka procjene učinaka propisa (Narodne novine, 66/12)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Troškovi implementacije: 18.260 HRK <ul style="list-style-type: none"> ○ Priprema smjerica - 20 radnih dana ○ Unaprjeđenje e-savjetovanja (posebno za županije) - 20 radnih dana ▪ Pretpostavka: dodatno unaprjeđenje mrežnih stranica županija, za koje je potrebno 15 radnih dana po županiji je već predviđeno neovisno o ovoj mjeri, dakle ne predstavlja dodatni trošak za županije. <p>UKUPNI TROŠKOVI: 40 radnih dana*1.500 HRK/dan= 60.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Državni proračun ▪ Županijski proračuni
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Donesene smjernice za pravovremeno, ravnopravno i kvalitetno sudjelovanju javnosti u procesu upravljanja morskim i obalnim područjem. ▪ Mrežna aplikacija e-Savjetovanja uključuje lokalnu i županijsku razinu.

1.1.5. Formulirati prioritetne potrebe za pograničnu i širu međunarodnu suradnju u zaštiti morskog okoliša i upravljanju obalnim područjem u okviru postojećih regionalnih koordinacijskih tijela te EU programa teritorijalne suradnje

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Organizirati provedbu konzultativnog procesa unutar NO i s drugim dionicima (lokalnim, županijskim te međunarodnim) radi definiranja prioritetnih područja i tema u integralnom upravljanju obalnim i morskim područjem koja zahtijevaju prekograničnu i međunarodnu aktivnost i koju je potrebno promovirati u različitim prekograničnim i međunarodnim programima i projektima. To se osobito odnosi na projekte prekogranične suradnje u temama zaštite i održivog razvoja obalnih područja, kao i različitih oblika procjena prekograničnog utjecaja na okoliš. Uz to, identificirat će se mogućnosti financiranja (npr. programi europske teritorijalne suradnje ili razne druge prekogranične i transnacionalne inicijative) za pojedine identificirane ključne teme. Ishod procesa bit će dokument s popisom prioritetnih potreba na temelju kojih se mogu pripremati pojedinačni projekti i programi prekogranične i transnacionalne suradnje koji će biti predstavljen široj javnosti, odnosno tijelima nadležnima za provedbu programa te potencijalnim predlagateljima projekata.</p>
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Dokument s popisom potreba na temelju kojih se mogu pripremati pojedinačni projekti i programi prekogranične i transnacionalne suradnje predstavljen široj javnosti, odnosno tijelima nadležnima za provedbu programa te potencijalnim predlagateljima projekata. Svi dionici raspolažu informacijama o potencijalnim relevantnim temama unutar upravljanja obalnim i morskim područjem koje se mogu realizirati kroz različite oblike prekogranične suradnje, kao i njihovim mogućim izvorima financiranja</p>
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem u čl.28 navodi: „Stranke će nastojati, izravno ili uz pomoć Organizacije ili nadležnih međunarodnih organizacija, bilateralno ili multilateralno, koordinirati, gdje bude prikladno, njihove nacionalne obalne strategije, planove i programe koji se odnose na susjedna obalna područja. Nadležna domaća upravna tijela bit će uključena u ovu koordinaciju.“ Člankom 29. je pak propisana obaveza suradnje zemalja potpisnica u procjeni prekograničnog utjecaja različitih strateških i planskih dokumenata na okoliš.</p> <p>Direktiva 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) propisuje kako zbog prekogranične naravi morskoga okoliša države članice trebaju surađivati da bi osigurale usklađen razvoj morskih strategija za svaku morsku regiju ili podregiju. Budući da se morske regije ili podregije dijele kako s drugim državama članicama tako i s trećim zemljama, države članice trebaju svakako nastojati osigurati blisku usklađenost sa svim tim državama članicama i trećim zemljama. Ako je izvedivo i primjereno, za osiguravanje te usklađenosti trebaju se koristiti postojeće institucionalne strukture u morskim regijama ili podregijama, posebno regionalne konvencije o moru.</p> <p>Treće zemlje koje imaju svoje morske vode u istoj morskoj regiji ili podregiji kao država članica, trebaju biti pozvane na sudjelovanje u procesu utvrđenom Direktivom, čime se olakšava postizanje dobrog stanja okoliša u dotičnoj morskoj regiji ili podregiji.</p> <p>S druge strane, pak, postoji niz prekograničnih i međunarodnih programa financiranih kroz sredstva Europske teritorijalne suradnje (npr. Program prekogranične suradnje Italija - Hrvatska 2014.-2020., Program prekogranične suradnje Slovenija - Hrvatska 2014.-2020., IPA program prekogranične suradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014.-2020., transnacionalni programi ADRIION i MEDiterranean i dr.), koji principijelno otvaraju mogućnost financiranja projekata koji se odnose na suradnju u strateškom planiranju razvoja, zaštiti okoliša, održivom prometu i sličnim drugim temama. Različiti subjekti u pograničnim područjima u RH već dugi niz godina surađuju sa svojim partnerima u prekograničnim područjima u proteklim razdobljima prekograničnih i međunarodnih programa (2000.-2006., 2007. – 2013.). Ovom se mjerom nastoji snažnije usmjeriti njihovu suradnju ka konceptu i</p>

	sadržaju IUOP-a i dati im dodatni instrument za kvalitetno planiranje projekata.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 2.1.2, 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.1, 3.6.1, 3.6.2, 3.7.1, 3.7.2, 3.7.3, 3.8.1, 3.8.2, 3.8.3, 3.9.1, 3.9.2, 3.9.5, 3.9.6
PODRUČJE OBUHVATA	7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	Izrada inicijalnog popisa tema do 31.12.2016., redovite revizije jednom godišnje, do 31.12. svake godine
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Očekuje se da će dokument biti usklađen sa operativnim programima prekogranične suradnje Italija - Hrvatska 2014.-2020., prekogranične suradnje Slovenija - Hrvatska 2014.-2020., IPA program prekogranične suradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014.-2020., te s transnacionalnim programima ADRION i MEDiterrran ▪ Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR)
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke</i>: dovoljni kapaciteti NO i radnih tijela unutar NO za pripremu analitičke podloge te interes obalnih županija za prekograničnu suradnju ▪ <i>Rizik</i>: nedostatak interesa obalnih županija.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalni odbor, u suradnji s ministarstvom zaduženim za prekograničnu i međunarodnu suradnju ▪ Administrativna jedinica
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o potvrđivanju Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12) ▪ Direktiva 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14) ▪ Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014. - 2020. (Narodne novine, 92/14) ▪ Uredba o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole za provedbu programa kojima se podržava cilj „Europska teritorijalna suradnja“ u financijskom razdoblju 2014. – 2020. (Narodne novine, 120/14)
TROŠAK PROVEDBE	Ne predviđa se dodatni trošak
IZVORI FINANCIRANJA	--
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Broj prekograničnih i međunarodnih projekata koji promiču IUOP do 2020.

1.2. Mjere za unaprjeđenje regulatornog okvira i usklađivanje pojmova koji se tiču upravljanja i zaštite morskog okoliša i obalnog područja

1.2.1. Integrirati principe integralnog upravljanja u normativni okvir o upravljanju pomorskim dobrom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Novim Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama (ZPDML) osuvremenit će se sustav upravljanja pomorskim dobrom i lučkim sustavom, otkloniti zakonske barijere za učinkovito upravljanje, te osnažiti koncept integralnog upravljanja. Uz to će se uskladiti zakonska rješenja s drugim propisima, posebno sa Zakonom o koncesijama. U tom smislu Zakon treba posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jasno definiranje pojma i opsega integralnog upravljanja pomorskim dobrom ▪ Jasno definiranje kriterija o prihvatljivosti pojedinih aktivnosti na pojedinim dijelovima pomorskog dobra ▪ Osiguravanje pretpostavku za suživot novih djelatnosti i tehnologija s tradicijom i običajima ▪ Osiguranje koordinacija svih dionika pri planiranju namjene pojedinih dijelova pomorskog dobra ▪ Definiranje cjelovitih mjera i aktivnosti koje se poduzimaju na svim razinama odlučivanja, a usmjerene su uspostavi održivog gospodarskog razvoja i zaštite pomorskog dobra sukladno međunarodno preuzetim obvezama ▪ Propisati transparentan postupak dodjele koncesijskih odobrenja/dozvola ▪ Izmijeniti nadležnost i postupak utvrđivanja granica pomorskog dobra, te osigurati mehanizme za učinkovitu provedbu upisa granica pomorskog dobra ▪ Propisati načela integralnog upravljanja pomorskim dobrom kao dijela integralnog upravljanja obalnim područjem ▪ Propisati obvezu uspostave jedinstvene baze podataka o pomorskom dobru (vidi mjeru 2.2.1)
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uz pretpostavku da se kao polazišna osnova koristi postojeći nacrt prijedloga Zakona, provesti raspravu sa zainteresiranom stručnom javnošću. Ako se proces započinje ispočetka, potrebno je formirati stručno povjerenstvo za izradu nacrt prijedloga novog ZPDML-a, pa potom pristupiti raspravi. ▪ Usuglasiti nacrt Zakona sa članovima NO-a. ▪ Uputiti u proceduru rasprave i usvajanja; i ▪ Usvojiti Zakon.
OČEKIVANI REZULTAT	Stvoriti će se zakonodavne pretpostavke za učinkovito upravljanje pomorskim dobrom i lukama.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U jedanaestogodišnjoj primjeni postojećeg ZPDML-a uočene su manjkavosti i administrativne barijere koje proizlaze iz nekih zakonskih rješenja, a jednako tako neka su pitanja nejasno ili nedovoljno uređena. Zakon, ali i nedostatni kapaciteti provedbe postojećih zakonskih rješenja, postali su prepreka ulaganjima na pomorskom dobru i njegovom gospodarskom korištenju, ali i učinkovitoj zaštiti pomorskog dobra.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1, 2.5.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalno; ▪ 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016.

VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike za razdoblje 2014.-2020., posebno ciljevi 2.4.2., 4.4., 4.5.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavka</i> za brzo donošenje zakona je da se nacrt prijedloga novog ZPDML-a, koji je već prošao proces usuglašavanja s drugim nadležnim tijelima, a djelomično i sa zainteresiranom javnošću, i predstavlja značajan kvalitativni pomak u odnosu na postojeći zakonski okvir, koristi kao polazišna osnova za usuglašavanje. ▪ <i>Rizik</i> je da Vlada može odlučiti započeti s izradom novog teksta nacrta prijedloga ZPDML-a, što može značajno produžiti rok provedbe mjere.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva
ZAKONODAVNI OKVIR	Zakon o koncesijama (Narodne novine, 143/12)
TROŠAK PROVEDBE	<p>Alternative: 1. Postojeći nacrt zakona se usvaja; 2. Izrađuje se novi nacrt zakona</p> <p><u>Alternativa 1:</u> Postojeći nacrt Zakona se usvaja</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ nema dodatnih troškova jer se rasprava za zainteresiranom i stručnom javnošću odvija prema postojećim procedurama i već je predviđena, a rad NO-a je predviđen mjerom 1.1.1. <p><u>Alternativa 2:</u> Izrađuje se novi nacrt Zakona</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ako odluka da se izrađuje novi zakon ne ovisi o ovoj mjeri, onda su i troškovi izrade i implementacije novog zakona postojeći (ostvarili bi se i bez ove mjere).
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Usvojen novi ZPDML

1.2.2. Razraditi dodatne normativne preduvjete za daljnji razvoj prostornog planiranja mora

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Definiranje jasne namjene i režima korištenja mora osnova su za očuvanje morskog okoliša i smanjivanje konflikata među aktivnostima na moru. Stoga je osnovni zadatak ove mjere daljnja normativna razrada i unaprjeđenje prostornog planiranja mora na svim razinama, uzimajući u obzir potrebu postizanja dobrog stanja morskog okoliša. Za provedbu ove mjere nužno je definiranje jedinstvenog nazivlja i opisa kategorija namjena i korištenja mora te njihova integracije u odgovarajuće podzakonske akte, prije svega prostornog planiranja, ali i zaštite prirode i pomorskog dobra. Provedba ove mjere potaknuta je i donošenjem Okvirne direktive EU o prostornom planiranju mora.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Utvrditi jedinstveno nazivlje i minimalne standarde za različite kategorije namjene i režima korištenja cjelokupnog morskog područja (zonacija), uključujući one dijelove mora koji nisu zaštićeni Zakonom o zaštiti prirode. Koristiti dobru praksu izrade planova upravljanja nacionalnim parkovima i parkovima prirode na moru, gdje su usklađeni nazivi i minimalni standardi za svaku zonu. ▪ Nastavno na izmjene predložene Zakonom o prostornom uređenju vezane uz prostorno planiranje mora, dodatno razraditi tematsko područje prostornog planiranja mora kroz odgovarajuće podzakonske akte (npr. u Pravilniku o sadržaju prostornih planova, koji je trenutno u izradi), uključujući ugradnju utvrđenih kategorija namjena i režima korištenja mora, vodeći računa o posebnostima planiranja mora kao što su prostorna i vremenska regulacija, višenamjensko korištenje te razlikovanje stacionarnih i dinamičkih oblika

	<p>korištenja.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ugraditi nazivlje i standarde za zone zaštićenih područja na moru u pravilnike o zaštiti i očuvanju (za nacionalni park, posebni rezervat i park prirode) te odluku o mjerama zaštite, očuvanja, unaprjeđenja i korištenja zaštićenog područja (za ostale kategorije zaštićenih područja). ▪ Povezati sustav prostornog planiranja mora sa sustavom upravljanja pomorskim dobrom radi osiguranja jednoznačnosti i pravne sigurnosti (usklađivanje pojmova, ograničavanje izmjene namjene prostora za vrijeme trajanja koncesije i sl.). ▪ Testiranje normativnih unaprjeđenja i jačanje kapaciteta kroz razradu i provedbu pilot projekta izrade plana namjene mora na odabranoj lokaciji.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uspješnije donošenje lokacijskih odluka i utvrđivanje prioriteta u korištenju ograničenih i osjetljivih resursa u morskim područjima, posebice u zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže. ▪ Bolje razumijevanje koordinacijske uloge i zadataka sustava prostornog uređenja od strane drugih sektora (resora) i korisnika u segmentu prostornog planiranja mora i kontroli pritisaka na morski okoliš. ▪ Doprinos uspostavi kvalitetnih sustava praćenja stanja mora.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Stalni rast potrebe za korištenjem dijelova morskih područja, sve veći broj trenutnih i potencijalnih korisnika zainteresiranih za ista morska područja te sve više konflikata između antropogenog korištenja i prirodnih, ekoloških i drugih vrijednosti mora povećavaju potrebu za planiranjem aktivnosti na cjelokupnom morskom području, ne samo u zaštićenim područjima već i izvan njih.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalno; ▪ 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016. - 2019.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR) ▪ Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode RH (nacrt, 2015.) ▪ Strategija prostornog razvoja RH (prijedlog, rujna 2015.) ▪ Resorni PPS (posebno nautički turizam, pomorski promet, ribarstvo uključujući marikulturu, zaštita prirode i podmorske baštine i dr.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1, 2.2.2
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> razumijevanje važnosti, potrebe i složenosti prostornog planiranja mora. Prihvatanje koordinacijske uloge sustava prostornog uređenja od strane drugih resora/sektora (važan doprinos se očekuje od strane nacionalnog koordinacijskog tijela za IUOP što bi po vertikali osiguralo veću pažnju, sudjelovanje i angažiranost resora u provođenju ove mjere); uvažavanje dosadašnje dobre prakse u Hrvatskoj i drugim zemljama; uvažavanje potreba svih sektora. ▪ <i>Rizik:</i> mogući partikularni interesi u korištenju morskoga područja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje; participacija drugih resora, primarno nadležnih za zaštitu okoliša i pomorstvo uz stručni doprinos PAP/RAC-a ▪ Provedba priložnog projekta na županijskoj/lokalnoj razini
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja ▪ Zakon o zaštiti prirode Narodne novine, 80/13 ▪ Zakon prostornom uređenju Narodne novine, 153/13 ▪ Pravilnik o sadržaju mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i

	standardu elaborata prostornih planova (Narodne novine, 106/98, 39/04, 45/04, 163/04, 9/11)
TROŠAK PROVEDBE	Za normativni dio mjere, nema dodatnih troškova jer je provedba ove mjere predviđena u okviru redovnih aktivnosti zaposlenika. Pilot projekt nije uračunat
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi; Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Donesene izmjene i dopune relevantnih propisa Provedba pilot projekta

1.2.3. Primijeniti institut prilagodbe (adaptacije) obalnog odmaka u skladu s odredbama Protokola o IUOP-u

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U skladu s ciljevima i principima Protokola o IUOP, a uvažavajući dobre prakse uspostavljene zakonima iz područja prostornog uređenja, utvrdit će se prilagodba obalnog odmaka od 100 metara u kojem nije dozvoljena gradnja (članak 8.2 Protokola).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada prijedloga i izmjena ZPU-a, definiranjem mogućnosti prilagodbe u skladu sa zahtjevima Protokola. ▪ Provedba postupka izmjene i dopune Zakona.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osiguranje formalne usklađenosti s međunarodnim pravnim aktom. ▪ Dodatni doprinos trajnom osiguranju zaštite i očuvanja uskog obalnog pojasa koja uključuje prirodne, krajobrazne, ekološke (između ostalog od učinaka klimatskih promjena posebno podizanja razine mora), socijalne i ekonomske koristi.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Mjera se odnosi na provedbu obaveze iz Protokola o IUOP-u kao međunarodnog pravnog akta kojeg je RH ratificirala i koja se odnosi na obavezu minimalnog obalnog odmaka od 100m u kojem nije dozvoljena gradnja (članak 8.2). Ova obaveza nije bezuvjetna, ali korištenje mogućnosti prilagodbe (smanjenje ili neprimjena odmaka), mora biti regulirano u skladu s uvjetima iz Protokola, kroz nacionalni pravni instrument, te o tome mora biti obaviještena Organizacija iz članka 17. Protokola.
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalna
PERIOD PRIMJENE MJERE	Tijekom idućih izmjena i dopuna ZPU-a.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija prostornog razvoja RH (prijedlog, rujana, 2015.)
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavka</i>: prihvaćanje kriterija obalnog odmaka u skladu s općim principima Protokola. ▪ <i>Rizik</i>: pritisci investitora i vlasnika zemljišta za gradnjom u zoni odmaka.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležnog za prostorno uređenje, uz sudjelovanje onih javnopravnih i drugih tijela koja se utvrđuju slijedom nadležnosti iz Protokola.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13) ▪ Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12)
TROŠAK PROVEDBE	U okviru postojećih troškova, izrada dopuna i stručne rasprave
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izrađene i provedene izmjene i dopune ZPU

1.2.4. Uskladiti postojeće i izraditi nove planske i provedbene podzakonske propise nužne za učinkovito upravljanje zaštićenim područjima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Sukladno Zakonu o zaštiti prirode upravljanje zaštićenim područjima temelji se na nizu planskih (prostorni plan područja posebnih obilježja, plan upravljanja) i provedbenih podzakonskih akata (pravilnik o zaštiti i očuvanju, odluka o mjerama zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja zaštićenog područja, godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja). Mjera predviđa definiranje prioriteta i rokova za izradu planskih i provedbenih podzakonskih akata zaštićenih područja koja se nalaze na području obalnih županija, kao i njihovu izradu.</p> <p>Kako se na području gotovo svih zaštićenih područja nalaze i područja ekološke mreže NATURA 2000, izrada, a potom i donošenje ovih dokumenata iznimno je važno i za upravljanje ekološkom mrežom.</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kroz konzultaciju između MZOIP-a, MGIP-a, HAOP-a, županija i javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima, donijeti plan izrade planskih i provedbenih podzakonskih akata zaštićenih područja koja se nalaze na području obalnih županija, s jasnom podjelom odgovornosti među institucijama i rokovima za izradu. ▪ U planu izrade definirati prioritetne planske i provedbene podzakonske akte. ▪ Izraditi planske i provedbene podzakonske akte zaštićenih područja prema rokovima definiranim u planu izrade. ▪ Usvojiti planske i provedbene podzakonske akte
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Planskim i provedbenim podzakonskim dokumentima omogućeno je:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ donošenje jasnih ciljeva vezanih uz način korištenja, uređenja i zaštite zaštićenih područja ▪ donošenje jasnih ciljeva upravljanja zaštićenim područjem ▪ donošenje uvjeta i mjera zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja zaštićenih područja ▪ kontinuitet u strategiji upravljanja neovisno o političkim promjenama; ▪ transparentnost upravljanja s jasnim ograničenjima te otvaranje mogućnosti za nove investicije; ▪ povećanje stabilnosti i učinkovitost sustava zaštite u zaštićenim područjima
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Djelomično nepostojanje i neusklađenost planskih i provedbenih podzakonskih akata onemogućava regulaciju ljudskih djelatnosti i aktivnosti koje imaju utjecaj na vrijednosti zaštićenih područja. To ujedno predstavlja i prepreku za infrastrukturne projekte i investicije koje mogu omogućiti zaštitu i razvoj zaštićenih područja (sidrišta, posjetiteljski centri, rješavanje otpadnih voda, odlagališta otpada i sl.) što, u konačnici, onemogućava učinkovito upravljanje i nadzor. Mjera je nužna kako bi se osigurali: sustavniji pristup planiranju upravljanja, prilagodljivo upravljanje kao i osnove za mjerenje učinkovitosti upravljanja.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz zaštitu bioraznolikosti
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	D1
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5 Dodatno – 3.8.1, 3.8.2, 3.8.3
PODRUČJE OBUHVATA	Morsko i obalno područje

PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode RH (nacrt, 2015) ▪ Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008. - 2012. (DZZP, 2014): smjernice za iduće razdoblje iz poglavlja 4. Mehanizmi zaštite prirode
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavka</i> za provedbu mjere je dobra koordiniranost i suradnja među nadležnim institucijama na nacionalnoj, županijskoj i lokalnoj razini, kao i među sektorima, te kvalitetno sudjelovanje javnosti prilikom izrade svih dokumenata. Važno je da konzultacijske procese vode institucije koje su nadležne za izradu dokumenata o kojima je riječ, uz podršku stručnjaka za konzultacijske procese.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša i prirode, prostorno uređenje, turizam, ribarstvo i pomorstvo ▪ Obalne županije ▪ Javne ustanove za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode, županijske i lokalne javne ustanove za upravljanje ostalim zaštićenim područjima i/ili drugim zaštićenim dijelovima prirode ▪ Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Zakon o morskome ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14, 152/14) ▪ Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11) ▪ Pomorski zakonik (Narodne novine, 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15) ▪ Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13)
TROŠAK PROVEDBE	<p>Budući da se izrada planova priprema ili provodi, dodatni troškovi, u odnosu na već postojeće ili predviđene, su troškovi putovanja i facilitacije predavanja i konzultacija – 15.000 HRK po aktu; do 15 akata.</p> <p>UKUPNI TROŠKOVI: 15.000 HRK po aktu*15 akata = 225.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, županijski proračun, proračuni javnih ustanova zaštićenih područja, EU fondovi, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, drugi nacionalni fondovi i ostali izvori financiranja
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Donesen plan izrade planskih i provedbenih podzakonskih akata zaštićenih područja. ▪ Planski i provedbeni podzakonski akti zaštićenih područja izrađuju se prema planu njihove izrade.

2. Jačanje kapaciteta za provedbu upravljanja i zaštite morskog okoliša i obalnog područja

2.1. Mjere za uspostavu usklađenog sustava praćenja stanja obalnih i morskih ekosustava i procesa

2.1.1. Usklađeno provoditi nacionalni program praćenja u skladu s Okvirnom direktivom o morskoj strategiji s ostalim nacionalnim programima praćenja koji se provode u jadranskim vodama pod suverenitetom RH

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora, izrađen je i prihvaćen 2014. godine u okviru provedbe Okvirne direktive o morskoj strategiji (ODMS) u RH te je sastavni dio ove Strategije. U skladu s preporukama EK ovaj se monitoring pokušalo sagledati i sa subregionalnog aspekta, kako s obzirom na prostornu pokrivenost i vremensku učestalost uzorkovanja, tako i s obzirom na izbor parametara za procjenu stanja. U ovom je Programu praćenja razrađeno praćenje stanja komponenti za svih 11 deskriptora ODMS. Zbog nedostatka financijskih sredstava Program se još uvijek ne provodi. Stoga, u cilju racionalizacije troškova, podatke prikupljene ovim Programom potrebno je objediniti s podacima prikupljenim kroz ostale nacionalne programe praćenja koji se provode u jadranskim vodama pod suverenitetom RH (1. Sustavno ispitivanje kakvoće prijelaznih i priobalnih voda Jadrana; 2. Praćenje stanja ribolovnih resursa – DCF; 3. Praćenje kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša; 4. Praćenje stanja očuvanosti stanišnih tipova i vrsta prema Direktivi o staništima te vrsta ptica u skladu s Direktivom o pticama)</p>
AKTIVNOSTI	<p>Aktivnosti predviđene u okviru Programa praćenja stanja mora, koje su razrađene s obzirom na prostorni i vremenski aspekt mjerenja i uzorkovanja su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Program praćenja za D1, D4, D6 (Bioraznolikost, Hranidbeni lanac, Integritet morskog dna) ▪ Program praćenja za D2 (Nezavičajne vrste) ▪ Program praćenja za D3 (Populacije gospodarski važnih riba, rakova i školjkaša) ▪ Program praćenja za D5 (Eutrofikacija) ▪ Program praćenja za D7 (Trajne promjene hidrografskih uvjeta) ▪ Program praćenja za D8 i D9 (Koncentracije onečišćujućih tvari, Onečišćujuće tvari u morskim organizmima namijenjenim za prehranu ljudi) ▪ Program praćenja za D10 (Morski otpad) ▪ Program praćenja za D11 (Podvodna buka) ▪ Primjena numeričkih modela u sustavu praćenja i promatranja
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Održanje ili postizanje DSO do 2020 godine ▪ Godišnja izvješća o stanju morskog okoliša za Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu ▪ Godišnja izvješća o stanju morskog okoliša za Europsku komisiju
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji-ODMS) uključuje obvezu država članica za poduzimanje potrebnih mjera za postizanje ili održavanje dobrog stanja u morskom okolišu najkasnije do 2020. godine. ODMS predstavlja zakonodavni okvir koji povezuje razne politike i potiče uključivanje pitanja okoliša u druge politike (ribarska, poljoprivredna, turistička, pomorska, gospodarska i sl.), te pruža opći okvir za usklađivanje mjera koje se trebaju poduzeti, odnosno omogućuje upotpunjavanje postojećih s mjerama na temelju drugih zakona i međunarodnih sporazuma, primjenjujući pritom „ekosustavni pristup upravljanja“ kao strateški pristup integriranom upravljanju</p>

	morskim okolišem koji na uravnotežen način potiče očuvanje i iskorištavanje prirodnih resursa. ODMS nalaže državama članicama EU da za morske vode pod suverenitetom svake od njih razviju morsku strategiju koja će istovremeno biti specifična u smislu uvažavanja osobitosti dotičnih morskih voda i opća, izražavajući perspektivu dotične morske regije i podregije. Regionalni odnosno podregionalni pristup u izradi i provedbi morskih strategija podrazumijeva da države trebaju usklađeno izrađivati i provoditi svoje morske strategije radi ostvarivanja ujednačenosti, usklađenosti i dosljednosti u provedbi procjena, monitoringa i mjera na različitim razinama te omogućavanja usporedbi do koje je mjere postignuto dobro stanje morskog okoliša (DSO). Uredbom o uspostavi okvira za djelovanje RH u zaštiti morskog okoliša (Narodne novine, 136/11, u daljnjem tekstu Uredba) transponirana je ODMS te Odluka komisije 2010/477/EU o kriterijima i metodološkim standardima za dobro stanje morskog okoliša. Uredbom su definirane polazne osnove i mjerila za izradu, razvoj i provedbu Strategije zaštite morskog okoliša, te Plan djelovanja za izradu dokumenata Strategije.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana na sve ciljeve za postizanje dobrog stanja okoliša.
VEZA S DESKRIPTORIMA DSO	Mjera je vezana na sve deskriptore ODMS
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno (Jadranske vode pod suverenitetom i jurisdikcijom RH), po mogućnosti i subregionalno
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016 – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske (nacrt, 2015.) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13) ▪ Strategija prilagodbe klimatskim pomjenama (u izradi)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.2, 2.3.2, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1, 3.6.3, 3.7.1, 3.7.2, 3.7.3,
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> prethodno kadrovsko i tehničko jačanje ekspertnih institucija koje provode program praćenja. ▪ <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za redovitu provedbu programa praćenja; nedostatak opremljenost institucija koje provode program praćenja (brodovi, ROV, laboratorijska oprema itd) i nedostatak obučenog stručnog i znanstvenog kadra.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i prirode – administrativna provedba ▪ Hrvatska agencija za okoliš i prirodu ▪ Stručne i znanstvene institucije za provedbu Programa praćenja
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/2013) ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Uredba o uspostavi okvira za djelovanje Republike Hrvatske u zaštiti morskog okoliša (Narodne novine, 136/2011)
TROŠAK PROVEDBE	12.000.000,00 HRK godišnje (najveći dio postojećih i novih mjera se temelji na Nacionalnom programu praćenja prema ODMS-u, zbog čega su troškovi većine predloženih mjera uključeni u troškove navedenog Programa praćenja) UKUPNI TROŠKOVI: 4 god. * 12.000.000 HRK/god = 48.000.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Godišnja izvješća o stanju morskog okoliša za Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu i za Europsku komisiju.

2.1.2. Uspostaviti transnacionalni (jadranski) program praćenja stanja morskog okoliša

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Za učinkovitu provedbu praćenja stanja mora tzv. otvorenih voda Jadrana (ZERP RH i epikontinentalni pojas RI) potrebno je uspostaviti transnacionalni program praćenja. Zajednički program praćenja za D3 jednim je dijelom već uspostavljen u okviru Zajedničke ribarske politike EU kroz DCF program, ali bilo bi značajno zajedničke programe praćenja uspostaviti i za ostale deskriptore, posebice za D1 (istraživanja morskih sisavaca praćenjem putem zračnih preleta), D2 (usklađena kontrola balastnih voda), D5 (neuobičajene pojave cvatnji, meduze), D7 (promjene u hidrografskim svojstvima Jadrana), kao i za D10 (raznošenje morskog otpada putem struja).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na subregionalnoj razini dogovoriti zajednički program praćenja za otvorene vode Jadrana ▪ Standardizirati i uskladiti metodologije mjerenja i uzorkovanja, kao i analitičke metode ▪ Operacionalizacija programa
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Provedba programa praćenja stanja mora iznimno je skupa, jer iziskuje korištenje oceanografskih brodova, vrlo skupe oceanografske opreme, kao i veliki broj visoko stručnih kadrova. Stoga je, u cilju racionalizacije troškova i što učinkovitijeg upravljanja morskim područjem, potrebno uspostaviti zajednički program praćenja s ostalim jadranskim zemljama, poglavito s Republikom Italijom. To se posebno odnosi na provedbu programa praćenja u tzv. otvorenim vodama Jadrana, koja je iznimno skupa, te u vremenskom i kadrovskom pogledu izuzetno zahtjevna.</p> <p>Osim toga, budući da se radi o transgraničnim morskim ekosustavima, niti praćenje stanja, niti istraživanje, a posebice upravljanje tim ekosustavima ne može biti djelomično, jer će u tom slučaju izostati očekivani učinak drugih mjera.</p>
OČEKIVANI REZULTAT	Temeljem rezultata zajedničkog programa praćenja, donositi će se prijedlozi mjera koje će se usklađivati i provoditi na subregionalnoj razini.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana na sve ciljeve za postizanje Dobrog stanja okoliša.
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	D1, D2, D3, D4, D5, D7, D8, D9, D10, D11
PODRUČJE OBUHVATA	Subregionalno (Jadransko more).
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016. -2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna Strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike 2014. – 2020. ▪ Strategija razvoja turizma RH dod 20202. godine (Narodne novine, 55/13) ▪ Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (u izradi)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJAMA	2.1.1, 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.4.1, 3.6.1, 3.6.2, 3.7.1, 3.7.2, 3.7.3, 3.8.1, 3.8.2, 3.8.3, 3.9.1, 3.9.2, 3.9.5, 3.9.6
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovski i tehnički ojačane institucije koje operativno provode mjeru (znanstveni instituti, sveučilišta, stručne institucije koje se bave prikupljanjem podataka o stanju okoliša), te da svaka zemlja regije osigurava financijska sredstva primarno za jačanje kapaciteta. ▪ <i>Rizici:</i> nedostatni kadrovski i financijski resursi svih zemalja regije te dugotrajnost postupka političkog dogovaranja na regionalnoj razini.

ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i prirode
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji); ▪ Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćavanja (Barcelonska konvencija) (Narodne novine – Međunarodni ugovori 17/98, 11/04); ▪ Zajednička ribarstvena politika EU
TROŠAK PROVEDBE	740.000,00 HRK (krstarenje: 1x god Hrvatska, 1x god Italija) UKUPNI TROŠKOVI:4 god. * 740.000,00 HRK/god = 2.960.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Projekti EU, zajednički fondovi EU za provedbu ODMS, nacionalni fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izvešća programa praćenja, te zajednička izrada i provedba mjera.

2.1.3. Sistematski pratiti, istraživati i ocjenjivati stanja i procese u prostoru obalnog područja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Uzimajući u obzir važeće propise kojima je utvrđen sustav praćenja, istraživanja i ocjenjivanja stanja i procesa u prostoru, mjera ima dva osnovna zadatka:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprijediti kontinuirano i sustavno praćenje i ocjenjivanje stanja u prostoru te posebno istraživanje (kako stanja i procesa u prostoru tako i funkcioniranja i mogućnosti unaprjeđenja cijelog sustava prostornog uređenja), kao i cijelog sustava prostornog uređenja, te njihovo unaprjeđenje uz uvažavanje vrijednosti, važnosti i specifičnosti obalnog područja. ▪ Omogućiti direktno korištenje podataka i informacijskih sustava od strane zainteresiranih korisnika u javnom sektoru, posebno na regionalnoj razini (primarno zavodi za prostorno uređenje, akademske institucije) te od strane drugih korisnika u privatnom sektoru (prostorni planeri) i civilnom društvu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati dodatne pokazatelje održivosti (npr. pokazatelji izgrađenosti odnosno iskorištenosti prostora ograničenja ili pokazatelj stupnja linearne dužobalne izgrađenosti iskazan kroz potrošnju obalne crte po hektaru građevinskog područja obalnog naselja) prostornog razvoja obalnih općina i gradova, kao i dodatne specifične pokazatelje za ZOP i prostor ograničenja (npr. pokazatelje koji se odnose na broj, veličinu i uvjete uređenja turističkih zona te broj i planiranje luka nautičkog turizma), u funkciji racionalnijeg i objektivnijeg vrednovanja prijedloga planskih dokumenata (ulazni podaci i argumenti za davanje mišljenja/suglasnosti na PPUO/G). Također, definirati pokazatelje vezane za prostorno planiranje mora i prilagodbu klimatskim promjenama u obalnim područjima. ▪ Definirati pokazatelje i unaprijediti sustav praćenja i vrednovanja provedbe detaljnijih planskih dokumenata (primarno UPU, uz korištenje ortofoto snimki). ▪ Razraditi mjere za poticanje istraživanja vezano za funkcioniranje sustava prostornog uređenja i posebno prostornog planiranja u obalnom području (uz naglasak na ravnopravnom tretmanu morskih područja kao predmetu planiranja i upravljanja). ▪ Razviti osnove metodologije za analizu i ocjenu racionalnosti sustava prostornih planova s aspekta djelotvornosti (rezultat u prostoru) i učinkovitosti (odnos postignutog rezultata i troškova za njegovo postizanje), uz korištenje usporedne analize sa drugim sustavima

	<p>prostornog uređenja, sa razradom pokazatelja i potrebnih ulaznih podataka.</p> <ul style="list-style-type: none"> Izraditi analizu korištenja informacijskih sustava i pokazatelja prostornog uređenja te potreba jačanja kapaciteta (posebno na regionalnoj razini) za samostalno korištenje ovih sustava i pokazatelja. Na temelju prethodnih aktivnosti, izrada smjernica za unaprjeđenje praćenja, istraživanja i ocjenjivanja stanja u prostoru obalnog područja i sustava prostornog uređenja.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> Kvalitetniji prostorno planski dokumenti kao rezultat objektivnije evaluacije planskih rješenja i prijedloga planskih dokumenata od strane nadležnih tijela, kao i u postupku SPUO, Kvalitetnije analize funkcioniranja sustava prostornog uređenja kao osnove za njegovo unaprjeđenje, Indirektno, kvalitetniji prostorno planski dokumenti kojima će se osigurati očuvanje izvornih, baštinskih vrijednosti i identiteta obalnog područja, posebno atrakcijske osnove turizma.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Bolje poznavanje stanja i procesa u obalnom području i njihovih specifičnosti temelj je za njihovo razumijevanje i kreiranje održivih i provedivih planskih politika i rješenja. Jednako je važno i ocjenjivanje uspješnosti planskih politika i elemenata sustava prostornog uređenja, za što treba učiniti dostupnim odgovarajuće podatke i pokazatelje.</p> <p>Osim toga, kako bi se opravdala značajna ulaganja u razvoj informacijskih sustava (npr. ISPU, NIPP), treba osigurati njihovo što šire korištenje, posebno na regionalnoj razini i direktno od strane prostornih planera, akademske zajednice i predstavnika drugih struka angažiranih na izradi planskih dokumenata, SPUO, izvješća o stanju u prostoru te stručnih i znanstvenih radova.</p>
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se razrađuje na nacionalnoj razini, u suradnji s obalnim županijama, a provodi na nacionalnoj i regionalnoj razini.
PERIOD PRIMJENE MJERE	Mjera se provodi kontinuirano do slijedeće revizije Strategije, s naglaskom na jačanju internih kapaciteta regionalnih institucija nadležnih za prostorno uređenje obalnog područja.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<p>U okviru mjera provedbe Prijedloga Strategije prostornog razvoja RH predviđena je i mjera (strateško usmjerenje) 5.2.1. Razvoj Informacijskog sustava prostornog uređenja - ISPU. Dodatno, strateškim usmjerenjem 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja predviđa se unaprjeđivanje sustava podataka i praćenja stanja i procesa u obalnom području te utvrđivanje razvojnih smjernica vezanih za aktivno praćenje stanja u prostoru.</p> <p>Ova mjera predstavlja moguću dopunu i unaprjeđenje postojećih višegodišnjih aktivnosti vezanih za dokumentacionu osnovu odnosno pripremu izvješća o stanju u prostoru s dodatnim naglaskom na uvažavanje specifičnosti obalnog područja. Zbog toga se razrada ove mjere provodi koordinirano sa provođenjem postojećih aktivnosti, između ostalog razvojem modula e-Dokumentacija u okviru ISPU-a.</p>
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1, 2.2.2
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> Prva <i>pretpostavka</i> su raspoloživi materijalni i ljudski resursi (na nacionalnoj i regionalnoj razini), posebno u situaciji proračunskih ograničenja te uvažavajući činjenicu da se značajan broj aktivnosti vezanih za ovu mjeru već provodi u skladu s postojećim propisima i zadanim institucionalnim nadležnostima. Dodatna pretpostavka kvalitetne provedbe ove mjere je jačanje internih kapaciteta regionalnih institucija, kako u praćenju tako i u korištenju podataka, uključujući njihovu analizu, vrednovanje, ocjenjivanje i izvještavanje. <i>Rizik</i>: trajno angažiranje vanjskih stručnjaka za provedbu ovih aktivnosti uz komercijalne uvjete pristupa informacijama.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Razrada mjere i izrada plana aktivnosti na nacionalnoj razini (Hrvatski zavod za prostorni razvoj) u suradnji sa županijama, neposredni primarni korisnici i dionici u provedbi aktivnosti su obalne županije i njihove institucije nadležne za prostorno uređenje.

ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12) ▪ Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13) ▪ Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (Narodne novine, 48/14, 19/15) ▪ Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima, standardu elaborata i obveznih priloga prostornih planova (Narodne novine, 106/98, 39/04, 45/04, 163/04, 9/11) ▪ Uredba o informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine, 115/15) ▪ Mjera može uključivati dopunu postojećih propisa (od npr. spomenutog Pravilnika do ZPU).
TROŠAK PROVEDBE	<p>Istraživanje (definiranje pokazatelja, razrada mjera za poticanje istraživanja, razvoj metodologije i analiza informacijskih sustava) – 224 radna dana (iskusni istraživač) Izrada smjernica – 40 radnih dana (ekspert).</p> <p>UKUPNI TROŠAK: 224 radna dana*1.000 HRK/dan + 40 radna dana*1.500 HRK/dan = 284.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	<p>Obzirom da se radi o mjeri kojom se dopunjavaju postojeće srodne mjere propisane zakonom i strateškim planovima za koje je osigurano redovito financiranje, time bi se barem djelomično moglo pokriti troškovi provedbe mjere.</p> <p>EU programi, posebno vezani za prostorno planiranje mora i prilagodbe klimatskim promjenama.</p>
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<p>Konačni pokazatelji će se moći utvrditi nakon usvajanja usuglašenog plana aktivnosti za provedbu ove mjere (npr. definirani specifični pokazatelji za obalno područje, broj stručnih i znanstvenih radova vezano za teme funkcioniranja sustava prostornog uređenja, održivosti prostornog razvoja obalnog područja i IUOP, izmjene propisa i dr.</p>

2.2. Mjere za učinkovito upravljanje informacijama u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

2.2.1. Dopuniti sadržaje postojećih baza podataka i baza prostornih podataka u funkciji integralnog upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Dopunit će se postojeće baze podataka i baze prostornih podataka kako bi se osigurala informacije za potrebe integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem, prije svega unutar Informacijskog sustava zaštite okoliša i prirode (ISZOP), Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) i Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP).</p> <p>Razmotrit će se i mogućnost preuzimanja podataka iz otvorenih skupova podataka o obalnom i morskom području koje prikupljaju svjetske i europske institucije (npr. NASA i Europska agencija za okoliš), ali i građani (npr. projekt Suhozid u kojem građani kartiraju i dokumentiraju suhozide). Razmotrit će se i mogućnost korištenja, odnosno nadogradnje postojećih sustava za potporu odlučivanju (npr. ADRIA-GIS).</p>
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analizirati sadržaje postojećih baza podataka i baza prostornih podataka od značaja, prije svega za upravljanje obalnim područjem (analiza postojećih baza podataka, u odnosu na deskriptore za morski okoliš je napravljena). ▪ Analizirati i odabrati otvorene podatke koji se trebaju uključiti u upravljanje obalnim područjem i morskim okolišem (npr. digitalni model terena, hidrološki podaci, klimatološki podaci, pokrov tla, staništa, kretanje brodova, dnevno kretanje stanovništva i dr.). ▪ Temeljem prethodnih aktivnosti, po potrebi, propisati obvezu dopune postojećih baza s novim skupovima podataka. ▪ Temeljem prethodnih aktivnosti, po potrebi, propisati obvezu izrade i vođenja novih baza, s naglaskom na razvijanje baza prostornih podataka npr: <ul style="list-style-type: none"> ○ o pomorskom dobru s podacima o granicama, koncesijama i sl., uključujući razvoj e-katastra pomorskog dobra; ○ podataka o korištenju, pravnim režimima, te planskoj namjeni i režimima mora (površine mora, vodnog stupa, dna i podmorja); ○ socioekonomskih podataka spajanjem statističkih podataka koje vodi Državni zavod za statistiku s prostornim jedinicama koje vodi Državna geodetska uprava ○ za upravljanje rizicima na obalnom i morskom području RH koja uključuje sustav prognoze, uzbunjivanja i zaštite (multi-hazard platforma) kao npr. ADRIA-GIS; ○ <u>Poticati</u> mogućnosti partnerstva s privatnim sektorom u prikupljanju i obradi podataka za potrebe upravljanja obalnim i morskim područjem (pomorski sektor, marikultura, poljoprivreda, ..). ▪ Po potrebi, otkloniti pojavu suvišnih podataka i osigurati koordiniranu izgradnju baza podataka u cilju racionalizacije napora i troškova. Za sve baze podataka iz javnog sektora, koordinirana izgradnja se može ostvariti putem Javnog registra za koordinaciju projekata državne informacijske infrastrukture (ProDII) u nadležnosti Vijeća za državnu informacijsku infrastrukturu, a za sve baze prostornih podataka putem Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP) u nadležnosti Vijeća NIPP-a.
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Pravovremena, dostupna i pouzdana informacija o morskom okolišu i obalnom području omogućit će analitičke postupke ocjena stanja i na njima utemeljeno donošenje upravljačkih odluka, kao i kvalitetno i pravovremeno djelovanje u hitnim situacijama. Time će se unaprijediti objektivnost i transparentnost donošenja odluka. Uključivanjem otvorenih podataka smanjit će se naponi i troškovi u prikupljanju podataka.</p>

OPRAVDANJE ZA MJERU	Pravovremena dostupna i pouzdana informacija nužna je za unapređenje upravljačkog okvira za obalno i morsko područje na svim administrativnim razinama. Zato je neophodno podatke organizirati u baze podataka te propisati nadležnosti i obveze za njihovo vođenje i ažuriranje.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno
PERIOD PRIMJENE MJERE	Kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje 2014. do 2020. godine ▪ Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša i prirode (ISZOP) RH za razdoblje 2014. – 2017.: Informacijski sustav tematskog područja more ▪ Strateški plan Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj za razdoblje 2015. - 2017. ▪ Strategija prostornog razvoja RH (prijedlog, rujan, 2015) ▪ Strategija e-Hrvatska 2020. (prijedlog, prosinac, 2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.3, 2.2.2
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> Aktivno sudjelovanje više organizacija (javnih tijela, agencija, znanstveno-istraživačkih institucija i sl.) u čijoj su nadležnosti potrebni podaci i već razvijene baze i podataka i baze prostornih podataka. Da bi se uključili otvoreni podaci, oni moraju biti relevantni i vjerodostojni za podršku pojedinim aktivnostima upravljanja obalnim i morskim područjem. ▪ <i>Rizici:</i> Otežano provođenje mjere zbog preklapanja nadležnosti za pojedine skupove podataka. Otvoreni podaci, kao vanjski izvori, prestaju biti održavani pa lako gube na upotrebljivosti i vjerodostojnosti.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Središnje tijelo državne uprave nadležno za e-Hrvatsku operativno koordinira provedbu ove mjere, uz administrativno-stručnu podršku NO. Operativna provedba kroz ISZOP, ISPU te baze podataka Državnog zavoda za statistiku i Državne geodetske uprave. ▪ Nadležna institucija za provedbu ISZOP-a Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (pravni slijednik Agencije za zaštitu okoliša). ▪ Nadležne institucije za provedbu ISPU-a su ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja, te Hrvatski zavod za prostorni razvoj i zavodi za prostorno uređenje županija koji ga vode i njime upravljaju. ▪ Nadležna institucija za službenu statistiku je Državni zavod za statistiku. ▪ Nadležna institucija za službenu kartografiju, katastar i prostorne jedinice je Državna geodetska uprava. ▪ Nadležna institucija za službenu hidrografsku izmjeru, službenu pomorsku kartografiju i pomorski katastar je Hrvatski hidrografski institut ▪ Nadležna institucija za poslove meteorološke i hidrološke djelatnosti je Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ). ▪ Nadležna institucija za pripremu, planiranje i rukovođenje operativnim snagama te koordinaciju djelovanja svih sudionika zaštite i spašavanja je Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS).
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakonodavni okvir ISZOP-a je opisan u Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 78/15), Uredbi o Informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine, 68/08) i Uredbi o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (Narodne novine, 72/15) i ▪ Zakonodavni okvir ISPU-a je opisan u Zakonu o prostornom uređenju (Narodne novine,

	<p>153/13), Uredbi o Informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine, 115/15) Zakonodavni okvir za baze podataka koje vodi Državna geodetska uprava opisan je u Zakonu o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine, 16/2007) i pravilnicima koji uređuju vođenje registara.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakonodavni okvir za baze podataka koje vodi Državna zavod za statistiku opisan je u Zakonu o službenoj statistici (Narodne novine, 103/03, 75/09, 59/12, 12/13), Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. - 2017. (Narodne novine, 69/2013) i Godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti Republike Hrvatske. ▪ Za potrebe razvoja baza podataka i baza prostornih podataka koje nisu razvijene (o pomorskom dobru, o namjenama i režimima korištenjama, socioekonomski podaci, podaci o hazardima (uključujući i stanje spremnosti za sprečavanje zagađenja od ekoloških, tehnoloških i klimatskih hazarda)) potrebno je propisati nadležnost i obvezu za njihovu izradu i vođenje.
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Troškovi istraživanja: Analiza (prva i druga aktivnost) - stručnjaci u suradnji s osobama iz nadležnih institucija i pod koordinacijom NO – 150 radnih dana*1.500 HRK/dan = 225.000 HRK ▪ Troškovi dopune postojećih baza (opcionalni, tj. ne moraju nastati i ovisi o nalazima analize): cca 2.500.000 HRK (na temelju AZO, 2014., str. 6*) ▪ Troškove izrade novih baza i unaprjeđenje korištenja - pomorsko dobro, namjena i režimi na moru, spajanje socio-ekonomskih podataka, upravljanje rizicima - (opcionalni troškovi, tj. ne moraju nastati i ovisi o nalazima analize): <ul style="list-style-type: none"> ○ Očekivani broj baza – 4; procijenjeni troškovi po bazi 1.000.000 HRK ○ Troškovi izrade novih baza i unaprjeđenje korištenja: 4.000.000 HRK ▪ Trošak koordinacije izrade baza podataka (proizlazi iz pete aktivnosti) - provode stručnjaci (eksperti) u suradnji s osobama iz nadležnih institucija i pod koordinacijom NO: 150 radna dana*1.500 =225.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 6.950.000,00 HRK</p> <p>* AZO (2014): Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2017., dostupno na: http://iszo.azo.hr/dokumenti/Program_vodjenja_ISZO_RH_2014-2017.pdf (22.3.2016.)</p>
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi; Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokazatelj: Provedena analiza sadržaja postojećih baza podataka od značaja za upravljanje obalnim područjem ▪ Mjerenje: provedena/neprovedena (2017.) ▪ Pokazatelj: Izvršena dopuna baza podataka ▪ Mjerenje: odnos broja baza koje su nadopunjene prema ukupnom broju baza koje trebaju biti nadopunjene (polazna vrijednost 0%, ciljana vrijednost 50% u 2018.g., 90% u 2020.g.).

2.2.2. Unaprijediti interoperabilnost različitih baza podataka

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Osigurati integraciju i razvijati interoperabilnost podataka potrebnih za upravljanje obalnim i morskim područjem koji se nalaze u bazama podataka pojedinih sektora. Ovom će se mjerom ukloniti pravne i organizacijske barijere te osigurati tehnička i semantička interoperabilnost baza podataka.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uspostaviti pravila razmjene i distribucije podataka na način da se omogući povezivanje baza podataka (npr. dozvoliti dinamički pristup bazi podataka jedne organizacije iz programskih aplikacija druge organizacije bez kopiranja podataka), na temelju prijedloga Sporazuma o razmjeni, pristupu i korištenju prostornih podataka za subjekte NIPP-a. ▪ Uskladiti procese izgradnje i korištenja istog skupa podataka (npr. koordinirati daljnju izgradnju baze podataka na način da podatke prikuplja samo jedna organizacija, a da podaci budu korisni i upotrebljivi za više organizacija). Ova aktivnost je vezana na prvu aktivnost prethodne mjere: analiza sadržaja postojećih baza. ▪ Podatke koji se nalaze u datotekama (npr. tablice u xls formatu, dokumenti u doc formatu, nestandardne baze podataka pojedinih programskih aplikacija) organizirati u standardne sustave za upravljanje bazama podataka (npr. Oracle, PostgreSQL, MS SQL i dr.), a da se omogući njihovo višestruko korištenje i integriranje. ▪ Uvesti jedinstvene identifikatore za sve entitete relevantne za upravljanje obalnim i morskim područjem (npr. uvesti identifikatore za građevine na razini RH) i dalje kroz izradu modela podataka pojedinih područja (npr. izrada i objava konceptijskih UML modela i/ili XML shema za pojedine sektore) i njihovo povezivanje naprednim tehnologijama (RDF, RDFS, linked data).
OČEKIVANI REZULTAT	Integracijom i razvijanjem interoperabilnosti baza podataka i informacijskih sustava osigurat će se napredna informacijska podrška za upravljanje obalnim i morskim područjem. Stvorit će se i preduvjeti za razvoj e-usluga koje koriste podatke iz više sektora/baza podataka.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Postojeći podaci nalaze su u različitim formatima, pojedinačnim datotekama, imaju različite konceptijske modele, koriste različite identifikatore, koordinatne sustave i sl., što otežava njihovu integraciju i zajedničko korištenje. To se može uvidjeti npr. pregledom Registra izvora prostornih podataka. Ovom mjerom osigurat će se da se svi relevantni podaci, bez obzira na pripadnost sektoru/bazi podataka, efikasno koriste za unaprjeđenje upravljačkog okvira na svim administrativnim razinama.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija e-Hrvatska 2020 (prijedlog, prosinac, 2015.) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. ▪ Startegija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. do 2017. godine (Narodne novine, 70/15) ▪ Strateški plan Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj za razdoblje 2015. – 2017.
PRETPOSTAVKE I	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> Aktivno sudjelovanje organizacija (javnih tijela, agencija, znanstveno-

RIZICI ZA PROVEDBU	<p>istraživačkih institucija i sl.) u čijoj se nadležnosti nalaze podaci te već razvijene (geo)baze podataka.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rizici: preklapanje ili nejasnoće oko nadležnosti za pojedine skupove podataka.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Središnje tijelo državne uprave nadležno za e-Hrvatsku operativno koordinira provedbu ove mjere, uz administrativno-stručnu podršku NO. Operativna provedba kroz ISZOP, ISPU te baze podataka Državnog zavoda za statistiku i Državne geodetske uprave. ▪ Nadležna institucija za provedbu ISZOP-a Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (pravni slijednik Agencije za zaštitu okoliša). ▪ Nadležne institucije za provedbu ISPU-a su ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja, te Hrvatski zavod za prostorni razvoj i zavodi za prostorno uređenje županija koji ga vode i njime upravljaju. ▪ Nadležna institucija za službenu statistiku je Državni zavod za statistiku. ▪ Nadležna institucija za službenu kartografiju, katastar i prostorne jedinice je Državna geodetska uprava. ▪ Nadležna institucija za službenu hidrografsku izmjeru, službenu pomorsku kartografiju i pomorski katastar je Hrvatski hidrografski institut. ▪ Nadležna institucija za poslove meteorološke i hidrološke djelatnosti je Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ). ▪ Nadležna institucija za pripremu, planiranje i rukovođenje operativnim snagama te koordinaciju djelovanja svih sudionika zaštite i spašavanja je Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS).
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakonodavni okvir ISZO-a je o opisan u Zakonu o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13), Uredbi o Informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine, 68/08) i Uredbi o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (Narodne novine, 72/15). ▪ Zakonodavni okvir ISPU-a je opisan u Zakonu o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13) i Uredbi o Informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine, 115/15) ▪ Zakonodavni okvir za baze podataka koje vodi Državna geodetska uprava opisan je u Zakonu o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine, 16/2007) i pravilnicima koji uređuju vođenje registara. ▪ Zakonodavni okvir za baze podataka koje vodi Državni zavod za statistiku opisan je u Zakonu o službenoj statistici (Narodne novine, 103/03, 75/09, 59/12, 12/13), Programu statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013.-2017. (Narodne novine, 69/2013) i Godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti Republike Hrvatske. ▪ Za potrebe razvoja nepostojećih baza i baza prostornih podataka (o pomorskom dobru, o namjenama i režimima korištenjama, socioekonomski podaci) potrebno je propisati nadležnost i obvezu za njihovu izradu i vođenje.
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Troškovi uspostave pravila razmjene i distribucije podataka te usklaživanja procesa izgradnje i korištenja istog skupa podataka (prve dvije aktivnosti) – nadležne institucije ili podugovaranje: 150 dana*664 HRK/dan = 99.600 HRK ▪ Troškovi izrade projekta baze podataka, unos/konverzija podataka u bazu podataka, smještaj baze (hardver i softverske licence) (treća aktivnost):200.000,00 HRK/skup podataka* 5 skupova podataka = 1.000.000,00 HRK ▪ Troškovi uvođenja jedinstvenih identifikatora (četvrta aktivnost): <ul style="list-style-type: none"> ○ definiranje jedinstvenih identifikatora i plan uvođenja (studija): cijena cca 500.000,00 HRK (bruto) ○ Uvođenje identifikatora (proširenje postojećih aplikacija i postupno uvođenje) – 1.000.000,00 HRK ○ Izrada modela podataka pojedinih područja (UML, XMLS, RDFS modeli): 100.000,00 HRK po skupu podataka * 10 skupova podataka = 1.000.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 3. 599.600,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi
POKAZATELJI ZA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uklonjene pravne barijere / donesena pravila za integraciju baza podataka.

<p>PRAĆENJE PROVEDBE MJERE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mjerenje: provedena/nprovedena (2017.) ▪ Uklonjene organizacijske barijere za integraciju baza podataka. ▪ Mjerenje: odnos broja koordiniranih baza podataka prema ukupnom broju baza koje trebaju imati koordinirane procese (polazna vrijednost nepoznata, ciljana vrijednost 50% u 2017., 90% u 2020.). ▪ Tehnička interoperabilnost (geo)baza podataka. ▪ Mjerenje: odnos broja standardiziranih baza podataka prema ukupnom broju baza podataka (polazna vrijednost nepoznata, ciljana vrijednost 50% u 2017.g., 90% u 2020.g.) ▪ Uvođenje jedinstvenih identifikatora za sve entitete relevantne za IUOP ▪ Mjerenje: odnos broja entiteta s jedinstvenim identifikatorom prema ukupnom broju entiteta relevantnih za IUOP (polazna vrijednost nepoznata, ciljana vrijednost 50% 2017, 90% 2020) ▪ Izrada i objava konceptijskih UML modela podataka i/ili XML shema baza podataka ▪ Mjerenje: odnos broja baza podataka s UML/XML shemom prema ukupnom broju (geo)baza podataka (polazna vrijednost nepoznata, ciljana vrijednost: 50% u 2017.g., 90% u 2020.g.) <p>N.B. Povezivanje baza podataka i prostornih podataka naprednim RDF i RDFS tehnologijama izlazi iz zadanog vremenskog okvira koji seže do 2020. godine.</p>
------------------------------------	--

2.3. Mjere za identificiranje i valoriziranje prioriternih područja za očuvanje bioraznolikosti morskog okoliša i obalnog područja

2.3.1. Zaštititi morska staništa smanjenjem antropogeno uzrokovane eutrofikacije, onečišćenja i drugih aktivnosti

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Zaštita staništa smanjenjem antropogeno uzrokovane eutrofikacije i onečišćenja (mjere za eutrofikaciju i onečišćenje su obrađene prema ODV i definirane u PUVF, vidi prilog 2), te sprječavanjem nasipavanja i izgradnje u naseljima infralitoralnih alga i livada posidonije. Najdrastičniji primjer uništavanja staništa je nasipavanje obale, prilikom čega se direktno i nepovratno uništavaju sve životne zajednice u priobalnom području. Posredno, zamuljivanjem okolnog mora, dolazi do degradacije zajednica fotofilnih alga zbog smanjenja osvjetljenosti. Kontinuirani nadzor stanja morskih staništa doprinijeti će smanjenju antropogeno prouzročene eutrofikacije, onečišćenja i ostalih antropogenih aktivnosti koje negativno utječu na morska staništa.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se prvenstveno očekuje zaštita staništa značajnih za očuvanje bioraznolikosti.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Zajednice alga pod utjecajem stresa, prirodnih ili antropogenih promjena njihovih staništa, pokazuju snižavanje bioraznolikosti, odnosno pad različitosti svojti. U prvoj se fazi smanjuje brojnost pojedinih svojti, dok u drugoj fazi one potpuno nestaju, što uzrokuje i povlačenje epifitskih vrsta koje na njima obitavaju, kao i životinjskih svojti koje se njima hrane. Slijedom toga, bioraznolikost morskog ekosustava velikim dijelom ovisi o očuvanju staništa, posebice naselja infralitoralnih alga i livada posidonije, koje ujedno imaju i iznimnu važnost kao mrijestilišta i rastilišta mnogih morskih organizama. Temeljem podataka prikupljenih praćenjem stanja i znanstvene analize rezultata, kao i intenzivne suradnje između znanstvenika, ribara i stručnih službi Ministarstva poljoprivrede i Ministarstva zaštite okoliša i prirode, moći će se donositi i usklađivati većina mjera vezanih uz održivo korištenje obalnog područja, uz gospodarske aspekte ribarstva, kao i mjera vezanih uz zaštitu morskog okoliša.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz zaštitu staništa i očuvanje bioraznolikosti.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi u vodama pod suverenitetom i jurisdikcijom RH
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna Strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske (nacrt) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike 2014. – 2020. ▪ Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE	1.2.5, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5 Dodatno, 3.8.1, 3.8.2, 3.8.3

STRATEGIJE	
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke</i>: kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih i stručnih institucija koje će obavljati analizu uzoraka i obradu podataka. ▪ <i>Rizici</i>: nedostatak <i>financijskih</i> sredstava za provedbu programa praćenja, nedostatak financijskih sredstava za kadrovsko i tehničko jačanje ekspertnih institucija koje će obavljati praćenje, analizu uzoraka i podataka, i slaba učinkovitost u provedbi nadzora s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstva nadležna za prirodu i zaštitu okoliša, poljoprivredu, znanost, gospodarstvo i vanjske poslove – administrativnaprovedba Stručne i znanstvene institucije – provedba programa praćenja Inspeksijske službe – provedba nadzora
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna Direktiva o vodama) ▪ Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14, 152/14) ▪ Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94
TROŠAK PROVEDBE	700.000,00 HRK (<i>Trošak provedbe mjere uključen u Nacionalni program praćenja prema ODMS</i>) UKUPNI TROŠAK: 4 godina*700.000,00 HRK/godina = 2.800.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su izvješća Programa praćenja, odnosno stanje očuvanosti morskih staništa.

2.3.2. Kartirati naselja posidonije, razraditi metode za praćenje rasprostranjenosti i provoditi nacionalni Program praćenja stanja očuvanosti naselja posidonije prema Direktivi o staništima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	S obzirom da je rasprostranjenost livada posidonije u Jadranskom moru vrlo slabo istražena, što je potpuno u suprotnosti s njihovom velikom ekološkom važnosti, neophodno je obaviti kartiranje naselja posidonije i provoditi praćenje stanja očuvanosti sukladno Direktivi o staništima. Budući da su zajednice morskih cvjetnica, u prvom redu vrste <i>Posidonia oceanica</i> , prioritetno stanište prema međunarodnim sporazumima o zaštiti prirode, biološki element kvalitete u primjeni ODV i važno stanište u određivanju dobrog ekološkog stanja prema ODMS-u, potrebno im je u narednom razdoblju posvetiti punu pažnju i angažirati veći broj stručnjaka, kako bi se upotpunile spoznaje koje su potrebne za kvalitetnu primjenu navedenih propisa.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se prvenstveno očekuje zaštita livada morskih cvjetnica, u prvom redu vrste <i>Posidonia oceanica</i> , koje su iznimno značajne za očuvanje bioraznolikosti.

OPRAVDANJE ZA MJERU	Bioraznolikost, a time i gospodarski razvoj RH u obalnom području velikim dijelom ovisi o očuvanju livada morskih cvjetnica, s obzirom na njihovu iznimnu važnost u ulozi mrijestilišta i rastilišta mnogih morskih organizama. Naselja posidonije ugrožena su mnogim ljudskim aktivnostima, a najčešću ugrozu predstavlja antropogeno uzrokovana eutrofikacija, izgradnja i nasipavanje, sidrenje, ribolov zabranjenim pridnenim povlačnim alatima, te širenje stranih invazivnih vrsta. Za praćenje stanja, odnosno rasprostranjenosti i očuvanosti livada posidonije u Jadranskom moru, neophodno je prethodno provesti kartiranje njenih naselja.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz zaštitu i očuvanje livada morske cvjetnice <i>Posidonia oceanica</i> i očuvanje bioraznolikosti.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi u vodama pod suverenitetom i jurisdikcijom RH
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016.– 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna Strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske (nacrt, 2015) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015.) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike 2014. – 2020. ▪ Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016 – 2018 (ožujak 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5, 2.3.1, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5 Dodatno, 3.8.1, 3.8.2, 3.8.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih i stručnih institucija koje će obavljati snimanje, kartiranje, analizu uzoraka i obradu podataka. ▪ <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu Programa praćenja i nedostatan broj stručnjaka koji se bave znanstvenim ronjenjem
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstva nadležna za zaštitu prirode, ribarstva, znanosti, gospodarstva i vanjskih poslova – administrativnaprovedba Stručne i znanstvene institucije za provedbu programa praćenja Inspeksijske službe za provedbu nadzora
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna Direktiva o vodama) ▪ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima) ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (Narodne novine, 88/14) ▪ Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, 144/13) ▪ Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14, 152/14) i podzakonski akti doneseni na osnovu njega ▪ Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94
TROŠAK PROVEDBE	400.000,00 HRK/godišnje (<i>Trošak provedbe uključen u Nacionalni program praćenja prema ODMS</i>) UKUPNI TROŠAK: 4 godine * 400.000 HRK/godina=1.600.000,00 HRK

IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su izvješća programa praćenja stanja i očuvanosti livada morskih cvjetnica, te rezultati kartiranja staništa posidonije.

2.3.3. Zabraniti ribarenje (ribolov povlačnim mrežama kočama, dredžama, obalnim mrežama potegačama ili sličnim mrežama) i druge aktivnosti iznad područja koraligena i u njegovoj blizini

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Kao što je navedeno Akcijskim planom za očuvanje koraligena i ostalih vapnenačkih biokonkrecija u Sredozemnom moru (UNEP-RAC/SPA 2008), mjere za zaštitu koraligena i sličnih formacija moraju uključivati:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zabranu ribarenja (ribolov povlačnim mrežama kočama, dredžama, obalnim mrežama potegačama ili sličnim mrežama) iznad koraligena i u njegovoj blizini s ciljem smanjenja fizičke štete i štete koja nastaje indirektno zamućivanjem vodenog stupca ▪ bilo kakvu ljudsku aktivnost koja dovodi do povećanog turbiditeta uslijed pomicanja sedimenta (gradnja marina, lukobrana, nasipavanje plaža) u blizini koraligena ▪ ronjenje na koraligenu mora biti takvo da osigurava njegov nesmetan razvoj i da ga ne oštećuje ▪ zabranu postavljanja podmorskih ispusta otpadnih voda iznad koraligena i u njegovoj blizini ▪ izradu Plana gospodarenja za iskorištavanje vrste <i>Corallium rubrum</i>.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje zaštita koraligenskih životnih zajednica, kao i izrada Plana gospodarenja za iskorištavanje vrste <i>Corallium rubrum</i> , što će doprinijeti zaštiti i očuvanju naselja ove iznimno komercijalno vrijedne vrste.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Koraligenske životne zajednice su pod različitim direktnim i indirektnim antropogenim utjecajima. Najznačajniji utjecaji su izlov crvenog koralja, ribarstvo, eutrofikacija, naseljavanje stranim vrstama, te globalne klimatske promjene. Ribarstvo koje uključuje korištenje mreža ima izrazito negativan utjecaj na sesilne organizme kao što su gorgonije i mahovnjaci, no posljedice ovih utjecaja na koraligen su u Jadranu još uvijek slabo istražene. Glavni negativni utjecaj za vrstu <i>Corallium rubrum</i> je prekomjerni izlov.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz zaštitu i očuvanje bioraznolikosti, putem očuvanja područja koraligena i rasprostranjenosti vrste <i>Corallium rubrum</i> u obimu koji osigurava njenu održivost.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi u vodama pod suverenitetom i jurisdikcijom RH
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna Strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske (nacrt, 2015) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015.)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike 2014. – 2020. ▪ Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.4, 2.3.5 Dodatno, 3.8.1, 3.8.2, 3.8.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke</i>: poštivanje zakonskih odredbi i učinkovit rad inspeksijskih službi; osiguranje financijskih sredstava za provedbu Programa praćenja; kadrovska i tehnička opremljenost inspeksijskih i stručnih službi; podizanje svijesti stanovništva o značaju koraligenskih naselja u funkcioniranju morskog ekosustava. ▪ <i>Rizici</i>: nepoštivanje zakonskih odredbi zbog visoke komercijalne vrijednosti vrste <i>Corallium rubrum</i>; nedostatna tehnička opremljenost inspeksijskih službi; nedostatan broj stručnjaka koji se bave znanstvenim ronjenjem.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za zaštitu prirode, ribarstva, znanosti, gospodarstva i vanjskih poslova – administrativna provedba ▪ Stručne i znanstvene institucije – provedba programa praćenja ▪ Inspeksijske službe – provedba nadzora
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna Direktiva o vodama) ▪ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima) ▪ Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14, 152/14) i podzakonski akti doneseni na osnovu njega ▪ Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94
TROŠAK PROVEDBE	Troškove provedbe mjere treba dati Ministarstvo poljoprivrede
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su izvješća Programa praćenja, odnosno rezultati stanja koraligenskih naselja, posebice stanja naselja crvenog koralja.

2.3.4. Izraditi prostornu analizu i kartirati aktivnosti/pritiske na morski okoliš i obalno područje

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Detaljna analiza pritisaka napraviti će se, osim za područja ekološke mreže, i za područja izvan ekološke mreže, osobito na moru. Analiza će biti prostorna, uzimati će u obzir specifičnosti pojedinih područja te će biti adekvatno kartografski prikazana.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razraditi metodologiju analize pritisaka ▪ Provesti analizu procjene intenziteta aktivnosti i pritisaka u obalnom i morskom području ▪ Za prioritarna područja (s najvećom razinom pritisaka i aktivnosti), provesti procjene kapaciteta nosivosti resursa ▪ Kartirati procjene intenziteta aktivnosti i pritisaka u obalnom i morskom području ▪ Osigurati integraciju rezultata analiza i procjena u odgovarajuće planske i provedbene dokumente

OČEKIVANI REZULTAT	Sustavne prostorne informacije o rasprostranjenosti morskih staništa te ljudskim aktivnostima i pritiscima.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Ovi podaci biti će važna nadopuna karti morskih staništa koja se planira izraditi do 2023.g. iz sredstava Europskih strukturnih i investicijskih fondova, te analizi vrednovanja ugroženosti staništa, predviđenih Strategijom i akcijskom planom zaštite prirode RH (u nacrtu), ali i već napravljenoj prvoj ocjeni prijetnji (analizi), pritisaka i aktivnosti područja ekološke mreže (u nacrtu) izrađenoj od strane Državnog zavoda za zaštitu prirode (danas Hrvatske agencije za okoliš i prirodu). Karta morskih staništa, zajedno s kartom prijetnji, pritisaka i aktivnosti te rezultati praćenja stanja staništa neophodni su ulazni podaci za kvalitetno prostorno planiranje mora i učinkovito upravljanje, kao i za provedbu procjena utjecaja zahvata na obalna i morska staništa.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz zaštitu i očuvanje bioraznolikosti
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1
PODRUČJE OBUHVATA	Morsko i obalno područje
PERIOD PRIMJENE MJERE	Do 2020.g.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode RH (nacrt, 2015.) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike za razdoblje 2014. – 2020. ▪ Strategija razvoja nautičkog turizma za razdoblje 2009. – 2019.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.5
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavka:</i> provedbu mjere je postojanje dovoljno stručnog kadra za provedbu kartiranja i analiza. ▪ <i>Rizik:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu mjere.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razraditi metodologiju analize pritisaka (aktivnosti, pritisci, nosivi kapacitet) - 90 radnih dana iskusnog istraživača: 90 radnih dana*1.000 HRK/dan= 90.000,00 HRK ▪ Provesti analizu procjene intenziteta aktivnosti i pritisaka u obalnom i morskom području (prikupljanje i obrada podataka, interpretacija rezultata) – 132 radna dana mlađeg istraživača i 132 radna dana istraživača: 132*485 + 132*640 = 148.500,00 HRK ▪ Za prioriteta područja (s najvećom razinom pritisaka i aktivnosti), provesti procjene kapaciteta nosivosti resursa – 132 radna dana mlađeg istraživača i 132 radna dana iskusnog istraživača: 132*485 + 132*640 = 148.500,00 HRK ▪ Za prioriteta područja (s najvećom razinom pritisaka i aktivnosti), provesti procjene kapaciteta nosivosti resursa – 132 radna dana mlađeg istraživača i 132 radna dana iskusnog istraživača: 132*485 + 132*640 = 148.500,00 HRK

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati integraciju rezultata analiza i procjena u odgovarajuće planske i provedbene dokumente – 132 radna dana mlađeg istraživača i 132 radna dana iskusnog istraživača: $132 \cdot 485 + 132 \cdot 640 = 148.500,00$ HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 503.100,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Karta aktivnosti i pritisaka obalnog i morskog područja

2.3.5. Identificirati prioritetna područja za zaštitu obnovljivih resursa mora (eng. *Marine Managed Area - MMA*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Po završetku izrade karata staništa, potrebno je identificirati područja u moru na kojima će se propisati posebne mjere zaštite koje uključuju prostorna i vremenska ograničenja ribolova, a prema potrebi i potpunu zabranu ribolova za sve vrste ili samo za određene vrste. Zabrana se može odnositi i na načine ribolova, odnosno na ribolovne alate. Ovom bi mjerom trebalo uspostaviti i zaštićena ribolovna područja.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificiranje prioritetnih područja; ▪ Davanje prijedloga za uspostavu područja specijalne prostorno – vremenske regulacije ribolova s ciljem očuvanja najosjetljivijih i najvrijednijih područja za bioraznolikost, odnosno područja za repopulaciju obnovljivih resursa.
OČEKIVANI REZULTAT	Uspostava područja specijalne prostorno – vremenske regulacije ribolova.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Sva područja Jadranskog mora nisu podjednako važna za zaštitu i očuvanje obnovljivih resursa. Najvažnija su područja visoke bioraznolikosti, te ona područja u kojima se odvija mrijest i rast organizama, kao i migracijski putovi pojedinih vrsta. Stoga je iznimno značajno istražiti i identificirati takva područja, dati prijedloge zaštite, te u tim osjetljivim ali za obnovu i održanje resursa ključnim područjima, uspostaviti specijalne režime zaštite. Rezultati će se koristiti i za potrebe prostornog planiranja mora.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz održanje bioraznolikosti i uspostavu dugoročno održivog ribolova na način da iskorištavanje živih morskih resursa nema utjecaja na smanjenje produktivnosti ribljeg stoka.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D6
PODRUČJE OBUHVATA	Ribolovno more RH
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<i>Pretpostavke:</i> izrađene karte staništa; definiranje područja mrijesta i rasta ključnih vrsta; opisivanje migracijskih putova gospodarski važnih vrsta; uvažavanje prijedloga GAP analize u planskim i strateškim dokumentima.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za poslove ribarstva i prirode ▪ Hrvatska agencija za okoliš i prirodu,

MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stručne i znanstvene institucije
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14) ▪ Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14, 152/14) i podzakonski akti doneseni na osnovu njega
TROŠAK PROVEDBE	Mjera se temelji na programima praćenja (ODMS i DCF), tako da su troškovi identifikacije prioritetnih područja uključeni u Nacionalni program praćenja prema ODMS i DCF monitoring.
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, Županijski proračun, EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Prijedlog novih zaštićenih ribolovnih područja u skladu s rezultatima GAP analize

2.4. Mjere za unaprjeđenje kvalitete prostornog i razvojnog planiranja i procjena utjecaja na okoliš i prirodu u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

2.4.1. Razviti metode i kriterije prostornog i zaštitnog planiranja s naglaskom na polidisciplinarnu pristupe (integralno krajobrazno vrednovanje, analiza ranjivosti i pogodnosti, analiza nosivog kapaciteta obalnih i morskih ekosustava i prostora)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Zadatak ove mjere je razviti standardne metode krajobraznog vrednovanja uključujući analize ranjivosti na regionalnoj razini kroz koje će se osigurati stručne podloge za regionalne i lokalne prostorno planske dokumente i njihove SPUO, posebno vezano za planiranje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, zahvate izvan građevinskih područja kao i zahvate u širem okruženju lokaliteta i područja vrijedne kulturne i prirodne baštine.</p> <p>Realno je očekivanje da će čvršća, jasnija metodologija omogućiti bolje argumentirane odluke i razumljivija planska rješenja što vraća vjerodostojnost planerskoj struci i prostornom planiranju.</p> <p>U odnosu na mjeru 4.2.4 Očuvanost identiteta prostora - Afirmacija obilježja i vrijednosti krajobraza (Prijedlog SPRRH, 2015) dodatni zadaci i očekivani ciljevi ove mjere su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ metodološka racionalizacija prostorno planskog procesa, posebno vezano za donošenje lokacijskih odluka za zahvate izvan građevinskih područja naselja (razina PPŽ i PPUO/G), uključujući planiranje turističkih zona, ▪ doprinos integralnom vrednovanju teritorijalnog kapitala regija (županija) vezano za sve slojeve baštine u obalnom području, između ostaloga i kao najvažnija podloga za razvojno regionalno planiranje temeljeno na teritorijalnom pristupu (tzv. <i>place-based and evidence-based</i> pristupi u EU strateškim dokumentima, npr. u Teritorijalnoj Agendi 2020 – Prema ključivoj, pametnoj i održivoj Europi različitih regija), ▪ ispitivanje potencijala unaprjeđenja (u smislu efikasnosti sustava i rezultata u prostoru) prostorno planskih instrumenata kao što je planiranje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja kroz uvođenje planiranja "otvorenih područja u kojima je ograničen ili, gdje je nužno, zabranjen urbanistički razvoj i druge aktivnosti" (Protokol, članak 8.3.a) čime bi se afirmirala kombinacija regionalnog (zaštitnog) pristupa i fleksibilnijeg projektnog pristupa (master planovi, natječaji, integralna evaluacija uz sudjelovanje nacionalne, regionalne i lokalne razine).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razrada i usvajanje metodologije te izrada krajobraznih osnova obalnih županija i integracija njihovih nalaza u PPŽ i PPUO/G kroz sustav zaštićenih i vrijednih otvorenih područja i zelene infrastrukture županija i posebno ZOP-a. ▪ Razrada i integralnog krajobraznog vrednovanja u funkciji stručne podloge za regionalne i lokalne prostornopanske i razvojne dokumente i njihove SPUO-ove. ▪ Razrada primjera održive gospodarske valorizacije teritorija regije (županije) kroz osmišljavanje kreativnih i inovativnih razvojnih projektnih ideja koje uvažavaju i inspirane su konkretnim lokalnim teritorijalnim kapitalom.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Potrošnja prostora i gubitak identitetskih baštinskih vrijednosti obalnog područja ugrožavaju održivost prostornog razvoja. Upravljanje razvojem i prostorno planiranje, posebno u nedostatku resursa na lokalnoj razini, obilježava dominacija forme i procedure nad kvalitetom sadržaja planskih dokumenata. Mjera će doprinijeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ unaprjeđenju kvalitete prostornih planova i racionalnijem razrješavanju konflikata razvojnih i zaštitnih aspiracija, prioritetno u prostoru ograničenja i ZOP-u. ▪ većoj privlačnosti obalnog područja za kvalitetne i održive razvojne projekte koji se temelje na integralnim vrijednostima očuvanog okoliša, prirodne, krajobrazne i kulturne baštine ▪ efikasnosti sustava prostornog uređenja

OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kvalitetniji i argumentiraniji prostorno planski dokumenti kao rezultat boljih i potpunijih stručnih podloga i prostorno planskih analiza. ▪ Očuvanje izvornih vrijednosti i identiteta obalnog područja, kao vrijednosti po sebi i kao ključnih razvojnih resursa i pokretača sadašnjeg i budućeg razvoja, posebno održivog turizma. ▪ Bolje razumijevanje koncepta teritorijalnog pristupa i integralnih teritorijalnih ulaganja u skladu sa strateškim EU politikama.
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	Svi deskriptori
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.3, 2.4.2
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se odnosi na sve teritorijalne razine pri čemu je prioritet regionalna razina i posebno obuhvat ZOP-a
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016.- 2019.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	U smislu konceptualnih veza mjera se oslanja na smjernice EU strateških dokumenata kao npr. Teritorijalnoj Agendi 2020 – Prema uključivoj, pametnoj i održivoj Europi različitih regija, posebno u odnosu na povezivanje zaštitnog i razvojnog planiranja kroz teritorijalni pristup. Nešto uže shvaćena, primarno kao sektorska stručna podloga, mjera je predviđena u Prijedlogu Strategije prostornog razvoja RH.
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> prva pretpostavka je osiguranje proračunskih sredstava za koordiniranu izradu krajobraznih osnova obalnih županija (ili prioritetno minimalno u obuhvatu ZOP-a). Važna pretpostavka uspješne provedbe ove mjere je razumijevanje njenog potencijala u smislu unaprjeđenja efikasnosti sustava, posebno vezano za planiranje zahvata i projekata izvan građevinskih područja naselja. ▪ <i>Rizik:</i> nepoznavanje i nerazumijevanje koristi koje krajobrazne metodologije mogu donijeti prostornom planiranju kao i uvjerenje da bi se njima izrada planova učinila skupljom i da bi se produljilo vrijeme njihove izrade. Dodatni rizik je vjerovanje da ova mjera vodi u otežavanje i kočenje razvojnih inicijativa i projekata u obalnom području.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Predlaže se objedinjena provedba ove mjere i mjere 4.2.4. iz PrijedlogaSPRRH. Voditi
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konvencija o Europskim krajobrazima (Narodne novine – Međunarodni ugovori 12/02) ▪ Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12) ▪ Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13) ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Ovisno o rezultatima moguće izmjene i dopune ZPU ili odgovarajućih pravilnika.
TROŠAK PROVEDBE	Mjera će se provoditi u okviru provedbe mjere 4.2.4 Prijedloga SPRRH.
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun i proračuni županija (krajobrazne osnove, uz mogućnost zajedničke javne nabave)
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Broj izrađenih krajobraznih osnova, broj PPŽ dopunjenih sa ugrađenim nalazima krajobraznih osnova (utvrđena vrijedna otvorena područja prema članku 8.3.a Protokola).

2.4.2. Unaprijediti rezultate postupaka strateških procjena utjecaja na okoliš za prostorno-planske dokumente i sektorske PPS s naglaskom na njihovo korištenje u upravljanju i zaštiti obalnog područja i morskog okoliša

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Generalni zadatak ove mjere je unaprijediti praksu i jačati kapacitete za izradu strateških studija za prostorne planove te jačati kapacitete za provođenje postupka SPUO kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ testiranje primjene integralnih krajobraznih vrednovanja (ranjivost kao temeljna podloga za strateške studije prostorno planskih dokumenata) te primjene specifičnih pokazatelja održivosti prostornog razvoja u obalnom području, ▪ ispitivanje mogućnosti ugradnje elemenata analitičkog dijela strateške studije u metodologiju izrade prostornih planova, posebno kroz dopune obaveznog sadržaja planskih dokumenata čime će se osigurati kvalitetniji ulazni podaci o postojećem stanju i značajkama svih sastavnica okoliša (uključujući i krajobrase izvan statusa zaštite) kao i njihovo integralno prostorno vrednovanje u obliku karte ranjivosti kao temeljne podloge za donošenje lokacijskih odluka na regionalnom nivou, ▪ integraciju metodologije procjene utjecaja na svjetsku baštinu u stratešku studiju, posebno na regionalnoj razini (WHS HIA), ▪ razradu praktičnih načina vrednovanja utjecaja sektorskih PPS na održivost prostornog razvoja (kao elementa strateške studije sektorskih PPS).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analizirati praksu izrade, rezultate i doprinos strateške studije za prostorno planske i strateške dokumente u obalnom području RH (naglasak na regionalnoj i lokalnoj razini). ▪ Vodeći računa o iskustvima i pripremljenim materijalima u sklopu projekta „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš na regionalnoj i lokalnoj razini“, organizirati radionicu i prezentaciju iskustava u provedbi strateške procjene za prostorne planove u obalnom području, utvrditi dobre prakse i pripremiti odgovarajuće materijale za jačanje kapaciteta. ▪ Ukoliko je potrebno, na temelju rezultata provedenih aktivnosti, nadograditi Smjernice za primjenu postupka strateške procjene utjecaja na okoliš u prostornom planiranju. ▪ Kao rezultat prethodnih aktivnosti, a s ciljem jačanja kapaciteta, izraditi on-line repozitorij primjera dobre prakse (veza s mjerom 1.1.5).
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprijeđena koordinacija sustava zaštite okoliša i prostornog uređenja kroz integraciju dobrih principa postupka strateške procjene u prostorno planski proces te suštinsko jačanje doprinosa strateške procjene utjecaja na okoliš kvaliteti prostornih planova za vrijedna obalna područja uz uvažavanje metodoloških principa prostornog planiranja. ▪ Racionalizira se postupak izrade strateške studije na način da se dio podataka (analitička osnova, vezano uz okolišne značajke i probleme područja) potrebnih za stratešku studiju ugrađuje u metodološki okvir i obavezni sadržaj prostornih planova. ▪ Jačaju se kapaciteti svih dionika u postupku strateške procjene, posebno na regionalnoj i lokalnoj razini. ▪ Mogući doprinosi efikasnosti sustava (vremenskoj i troškovnoj) kroz razmatranje kriterija za ocjenu o potrebi strateške procjene, posebno za prostorne planove lokalne razine, uzimajući u obzir sadržaj i hijerarhijski odnos prostornih planova.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Uočljivi su problemi u koordinaciji sustava zaštite okoliša i sustava prostornog uređenja vezano za provedbu postupaka strateške procjene, posebno na regionalnoj i lokalnoj razini. Mjera ima za cilj realizirati dodatnu vrijednost koju postupak SPUO mora dati prostorno planskim dokumentima prije svega kroz jačanje kapaciteta, bolje razumijevanje suštine strateške procjene i prostornog plana kao i bolje međusobno razumijevanje.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA	Svi deskriptori

KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se odnosi na sve teritorijalne razine, pri čemu su prioritet županijska i lokalna razina, posebno obuhvat ZOP-a.
PERIOD PRIMJENE MJERE	Trajanje provedbe mjere je 1,5 godina, početak koordiniran s aktivnostima mjere 2.4.1 posebno izrade krajobraznih osnova obalnih županija i integralnih karata ranjivosti.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Elementi ove mjere su predmet više dosadašnjih aktivnosti, npr. EU IPA 2010 projekta „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš (SPUO) na regionalnoj i lokalnoj razini“. Između ostaloga, jačanje kapaciteta za provedbu SPUO na regionalnoj i lokalnoj razini je aktivnost predviđena Strateškim planom MZOIP-a 2014-2016.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	Veza s 1.1.5, 2.4.1
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> prva pretpostavka je osiguranje proračunskih sredstava ili sredstava iz drugih izvora za provedbu aktivnosti. Uz to je važno osiguranje sudjelovanja ključnih institucionalnih dionika nacionalne i regionalne razine.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razrada mjere i izrada plana aktivnosti – ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, u suradnji sa ministarstvom nadležnim za prostorno uređenje te odabranim županijama; ▪ Neposredni korisnici su obalne županije i njihove institucije nadležne za prostorno uređenje uz suradnju resora uključenih u izradu prostornih planova.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (Direktiva o strateškoj procjeni utjecaja za okoliš) ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Uredba o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš (Narodne novine 64/08) ▪ Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12) ▪ Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza prakse izrade strateške studije za prostorne planove u obalnom području RH (naglasak na paralelnoj analizi regionalne i lokalne razine) i izrada ciljanih smjernica – ekvivalent 50 radnih dana međunarodnog eksperta: 50 dana*2.000 HRK/dan = 100.000 HRK ▪ 3 radionice, 20 sudionika: (1+0,3+0,3)*(8*800 HRK + 2.000 HRK) + 3*3.000 HRK+ 3*20*(0,5*300 HRK+100 HRK) = 37.440,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 137.440,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izrada i osiguranje dostupnosti tehničkih materijala za jačanje kapaciteta a kao rezultat provedenih aktivnosti.

2.4.3. Unaprijediti studije utjecaja na okoliš s naglaskom na njihovo korištenje u upravljanju i zaštitiorskog okoliša i obalnog područja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Poboljšati standarde za izradu studija procjene utjecaja na okoliš, osobito kada se provedba postupka Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu provodi u okviru postupka PUO.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Temeljem međunarodnih (osobito primjerima dobre prakse na razini EU) i nacionalnih iskustava, revidirati postojeće/izraditi dodatne smjernice za izradu studija utjecaja na okoliš za pojedine zahvate, posebice vodne građevine i vjetroelektrane. ▪ Promovirati smjernice/organizirati edukativne radionice među ciljnim skupinama (investitori, nadležne institucije, uključujući inspekcije, izrađivači studija, udruge i sl.). ▪ Osigurati bolju dostupnost informacija vezano uz izradu studija procjene utjecaja na okoliš na Internet stranicama županija (vidi mjeru 1.1.5).
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	Morsko i obalno područje, dijelom nacionalna razina
OPRAVDANJE ZA MJERU	Dosadašnja iskustva u postupcima procjene utjecaja na okoliš ukazala su na niz problema koji dovode do neučinkovitosti zaštite, između ostalog na izradu studija lošije kvalitete. U izradu i u samim studijama često nisu uključeni recentni podaci, relevantni vanjski stručnjaci, nisu predlagana adekvatna varijantna rješenja, a za navedene mjere ublažavanja često nisu precizno naznačeni provoditelji i praćenje učinkovitosti.
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016. – 2018.
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podignuta kvaliteta studija utjecaja na okoliš ▪ Unaprijeđena suradnja inspekcijskih i ostalih nadležnih službi i provedba pravnih mehanizama u svrhu učinkovitijeg nadzora provedbe studijama propisanih mjera. ▪ Osigurana zaštita vrsta i staništa
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine ▪ Strategija i akcijski plan zaštite prirode RH (nacrt, 2015.) ▪ Analiza stanja prirode u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2008.-2012. (DZZP, 2014): smjernice za iduće razdoblje iz poglavlja 4
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavka:</i> Dostupni primjeri dobre prakse. ▪ <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu aktivnosti ; slaba uključenost ključnih dionika.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i prirode, ▪ Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, ▪ Provedba mjere u suradnji s obalnim županijama
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica (Direktiva o zaštiti ptica) ▪ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima) ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, 64/08) ▪ Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, 61/14) ▪ Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu (Narodne novine, 146/14) ▪ Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine, 140/09)
TROŠAK	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Troškovi izrade studije revidiranja smjernica - 40 radnih dana*1.500 HRK/dan = 60.000

PROVEDBE	<p>HRK</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Troškovi promocije/edukacije (planiranje promocije, izrada i distribucija brošura, prezentacije, okrugli stolovi, medijske kampanje) 15.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 75.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, županijski proračun, prihodi javnih ustanova, EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izvešća praćenja učinkovitosti

2.5. Mjere za podizanje učinkovitosti kapaciteta za zaštitu i upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem

2.5.1. Jačati stručne kapacitete koordinacijskog mehanizma za participativno planiranje, međusektorsku suradnju i održivo upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Organizirat će se i provesti program izobrazbe članova tijela koordinacijskog mehanizma, uključujući administrativnu jedinice sa sljedećim ciljevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ unaprjeđenje kvalitete rada koordinacijskog mehanizma, s naglaskom na primjeni metoda učinkovitije koordinacije zaštitnog, razvojnog i prostornog planiranja; ▪ primjenu principa dobrog upravljanja, s naglaskom na praćenje stanja i ocjenjivanje ostvarenja rezultata i planskih ciljeva uz korištenje mjerljivih pokazatelja; ▪ osmišljavanje procesa i primjena participativnih metoda za međusektorsku suradnju te sudjelovanja i uključivanja zainteresirane javnosti u donošenje odluka ▪ praćenje i uključivanje u tijek provedbe Zajedničke proevdbene strategije ODMS zemalja članica EU (CIS MSFD Common Implementation Strategy – Marine Strategy Framework Directive).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada i provedba godišnjih programa obuke: <ul style="list-style-type: none"> ○ priprema ih administrativna jedinica u suradnji sa Ministarstvom nadležnim za poslove uprave ○ odobravaju se od strane NO, mišljenjem i zaključnom PK ○ pripremaju se u trećem tromjesečju za iduću kalendarsku godinu. ▪ Administrativna jedinica izrađuje izvještaj o provedbi godišnjeg programa obuke u prvom tromjesečju za prethodnu kalendarsku godinu. Isti se dostavlja NO i PK na znanje.
OČEKIVANI REZULTAT	Povećanje kvalitete, interoperabilnosti i ubrzanje postupka donošenja razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata na regionalnoj i nacionalnoj razini koji se odnose na upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem.
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Ocjenom stanja (napravljenom za potrebe izrade ove strategije), ali i Strategijom razvoja javne uprave 2015. – 2020., prepoznat je nedostatak pravne i metodološke usklađenosti različitih sektora i razina upravljanja, te tipova dionika, razumijevanja važnosti različitih oblika koordinacije i participacije, kao i znanja i vještina potrebnih da se oni provedu u praksu. Stoga je važno kroz provedbu Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (koja je pos svojoj definiciji međusektorska i integrativna) osigurati jačanje kapaciteta za primjenu principa dobrog upravljanja (<i>good governance</i>) učinkovite horizontalne (sektorske/tematske) i vertikalne (administrativne) koordinacije članova koordinacijskog mehanizma za upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem.</p> <p>Smanjena sposobnost Republike Hrvatske da na odgovarajući način i u očekivanom opsegu odgovori na podregionalne, regionalne i Europske zahtjeve, procese i inicijative koje se odnose na upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem, uz sveprisutnu i uvriježenu podkapacitiranost može se pripisati i nedostatku saznanja, informacija i senzibiliziranosti nadležnih, stručnih i zainteresiranih dionika za teme koje se odnose na primjenu razvojnog i prostornog planiranja, održivu uporabu mora i očuvanje bioraznolikosti i morskih ekosustava.</p>
VEZA S CILJEVIMA DSO	Svi ciljevi DSO
VEZA SA KVALITATIVNIM DESKRIPTOROM	Svi deskriptori
PODRUČJE OBUHVATA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalno; ▪ 7 obalnih županija
PERIOD PRIMJENE MJERE	2016. – 2020.

VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. – 2020. (Narodne novine, 70/15) Mjera se nadopunjuje tako što se precizira vrsta edukacije za članove koordinacijskog mehanizma.
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pretpostavke:</i> dovoljna zainteresiranost članova koordinacijskog mehanizma za sudjelovanje u programima izobrazbe; dovoljna sredstva izdvojena za provedbu izobrazbe <i>Rizik:</i> ne pridavanje dovoljnog značaja jačanju stručnih kapaciteta.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Administrativna jedinica koordinacijskog mehanizma Ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša, u suradnji s NO i PK
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> Direktiva 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) Odluka komisije 2010/477/EU o kriterijima i metodološkim standardima o dobrom stanju morskog okoliša Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12) Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14)
TROŠAK PROVEDBE	Oko 150.000,00 HRK godišnje za izobrazbu i 50.000,00 HRK za pripremu materijala UKUPNI TROŠAK: 200.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Godišnji programi obuke Izveštaji o provedbi godišnjih programa obuke Izveštaji, bilješke, zapisnici sa radionica, seminara, stručnih skupova na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te na razini EU i regionalne konvencije o moru (Barcelonske konvencije)

2.5.2. Jačati stručne kapacitete za upravljanje pomorskim dobrom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Mjera obuhvaća više aktivnosti usmjerenih ka jačanju administrativne sposobnosti za provedbu novog ZPDML-a i integralno upravljanje. Ona uključuje jačanje kapaciteta potrebnih službi, prije svega kroz obuku, uključujući obuku za korištenjem baze podataka o pomorskom dobru te razvoj mehanizama za integralno upravljanje. Sastavnice ove mjere su:</p> <ul style="list-style-type: none"> Izrada više - modularnog programa izobrazbe za nadležne državne, županijske i lokalne službenike, te suce koji provode postupak upisa pomorskog dobra i suce koji vode upravne sporove u području upravljanja i korištenja pomorskog dobra; Provedba izobrazbe u više ciklusa pri čemu je bitno da na svakom ciklusu budu zastupljeni službenici iz svih nadležnih struktura radi osiguranja harmoniziranog postupanja Izrada informatičkog programa za vođenje jedinstvene baze podataka o pomorskom dobru koja će uključivati utvrđene granice pomorskog dobra, te sve oblike korištenja pomorskog dobra, te njeno „punjenje“ Obuka za korištenje i ažuriranje baze podataka pomorskog dobra (kao poseban program ili kao modul gornjeg programa) (baza je opisana kroz mjeru 2.2.1.)

AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada modularnog programa izobrazbe ▪ Izbor predavača i provođenje logističkih priprema ▪ Provedba izobrazbe (modularno- uz sudjelovanje djelatnika i rukovoditelja različitih službi, ovisno o modulu) ▪ Izrada informatičkog programa
OČEKIVANI REZULTAT	Javno dostupna baza podataka o pomorskom dobru, harmonizirani postupci i jednako postupanje nadležnih tijela, veća dostupnost i protočnost informacija, stručan i osposobljen kadar, opremljene službe.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Administrativna sposobnost ključna je za provedbu novog ZPDML-a. Njenom provedbom se podiže kvaliteta pružanja usluga javnog sektora, te usklađivanje postupanja čime se podiže razina pravne sigurnosti i jednakosti pred zakonom
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se planira na državnoj razini, a provodi se na županijskim razinama uz participaciju dionika sa svih razina prema modulima.
PERIOD PRIMJENE MJERE	Od donošenja novog ZPDML kontinuirano do 2020. godine
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Ove mjere podupiru ostvarivanje cilja 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem iz Strategije pomorskog razvitka i integralne pomorske politike za razdoblje od 2014. do 2020. godine, a komplementarne su sa ciljevima Strategije javne uprave za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine, 70/15).
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1; 3.2.1
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> provedba mjera zahtjeva koordinaciju nadležnih službi kako na državnoj tako i regionalnoj i lokalnoj razini, te odgovarajuću lidersku ulogu ministarstva nadležnog za pomorstvo, gdje može doći do provedbenih problema zbog podkapacitiranosti. ▪ <i>Rizik:</i> nedovoljno sredstava opredjeljenih iz državnog proračuna.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva, uz sudjelovanje rukovodećih djelatnika svih službi koje provode aktivnosti relevantne za materiju
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o sustavu državne uprave (Narodne novine, 150/11, 12/13) ▪ Zakon o državnim službenicima (Narodne novine, 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15) ▪ Nacrt Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrada programa – 15 radna dana*1.000 HRK/dan = 15.000 HRK ▪ Radionice – 7 radnica; 5 godina; 20 sudionika, 3 dana: $(1+(6+7*2)*0,3)(8*800 \text{ HRK} + 2.000 \text{ HRK}) + 7*3*3.000 \text{ HRK} + 7*20*3*(0,5*300 \text{ HRK}+100 \text{ HRK}) = 226.800 \text{ HRK}$ – godišnji trošak <p>UKUPNI TROŠAK: 15.000 HRK + 5*226.800 HRK = 1.149.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun i proračuni županija, te jedinica lokalne samouprave, poglavito iz sredstava uprihođenih na pomorskom dobru. Za dio aktivnosti moguće je osigurati i sredstva iz strukturnih fondova
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Broj uspješno obučeni djelatnika uz ciljanu mjeru- obuka najmanje 70% djelatnika u prve dvije godine provedbe mjere

2.5.3. O snažiti kapacitete za nadzor pomorskog dobra kroz jačanje nadležnih inspeksijskih službi

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Temeljem novog ZPDML-a osnažit će se inspekcija pomorskog dobra pri ministarstvu nadležnom za poslove pomorstva odnosno lučkim kapetanijama, zapošljavaju se djelatnici (ili se raspoređuju iz drugih službi), te se osiguravaju sredstva (materijalna i financijska) za rad inspekcije. Inspekcija će biti ustrojena kao tijelo državne uprave /ili dio tijela državne uprave - lučke kapetanije
OČEKIVANI REZULTAT	Operativna inspekcija pomorskog dobra
OPRAVDANJE ZA MJERU	Nadzor nad pomorskim dobrom u općoj upotrebi, kao i nadzor nad provedbom ugovora o koncesiji pokazao se nedostatnim jer ga sada provode tek hidrograđevinski inspektori lučkih kapetanija koji su u prvom redu obučeni za nadzor sigurnosti plovidbe, a u pogledu nadzora nad ugovorima o koncesijama imaju i ograničene ovlasti. Stoga će se uspostavljanjem specijalizirane inspeksijske službe pojačati nadzor nad zakonitošću korištenja pomorskog dobra.
PODRUČJE OBUHVATA	Obalno područje
PERIOD PRIMJENE MJERE	U roku od 1 godine nakon donošenja ZPDML
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Mjera je povezana sa Strategijom pomorskog razvitka i integralne pomorske politike, Cilj: „4.5. Povećati prihode s osnova koncesija na pomorskom dobru“, Mjera 4.5.3. „Pojačati aktivnosti nadzora i mehanizme naplate koncesijskih naknada na pomorskom dobru.“
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1, 2.2.1, 2.5.2, 3.2.1, 3.2.2
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pretpostavka: donošenje novog ZPDML-a. ▪ Rizici: nedonošenje novog ZPDML-a; zabrana zapošljavanja u tijela javne uprave, uz istovremeno nepronalaženje odgovarajućih kadrova u drugim tijelima uprave, agencijama ili zavodima; neosiguravanje sredstava u Državnom proračunu potrebnih za rad službe.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva
ZAKONODAVNI OKVIR	Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11); mjera pretpostavlja donošenje novog ZPDML
TROŠAK PROVEDBE	Trošak plaća: 7 županija x 3 inspektora x 12.000 HRK btto x 12 mjeseci = 3.024.000 HRK godišnje Materijalni trošak (prosječno za županiju): 7 x 500.000 HRK = 3.500.000,00 HRK UKUPNO GODIŠNJI TROŠAK: 6.524.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Uspostavljena služba, djelatnici dobili rješenja, obučeni su za obavljanje poslova koji su im stavljeni u nadležnost. Posljedično broj inspeksijskih nadzora pomorskog dobra povećan za 50% u odnosu na 2015. godinu.

3. Poboljšanje provedbe instrumenata za postizanje dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja

3.1. Mjere za usavršavanje postojećih i uvođenje novih instrumenata provedbe prostorno-planskih dokumenata u obalnom području

3.1.1. Poboljšati kvalitetu buduće izgradnje i izgrađenog okoliša te stvarati distribucijsku pravednost kroz korištenje instrumenata upravljanja građevinskim zemljištem u naseljima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Ova mjera je potrebna radi osiguranja kvalitetnijeg izgrađenog okoliša (pojam "izgrađeni okoliš" je sinonim pojma "izgrađeni prostor") u naseljima te radi pravednije raspodjele građevinskih prava (posebno onih profitabilnih) koja slijede iz prostorno planskih rješenja. Visoka kvaliteta izgrađenog prostora naselja je konačni cilj procesa planiranja i uređenja prostora i jedan od tri kriterija za ocjenjivanje održivosti prostornog razvoja.</p> <p>Urbana preparcelacija je najvažniji instrument upravljanja građevinskim zemljištem i provodi se radi preoblikovanja naslijeđene parcelacije u području obuhvata preparcelacije u građevne čestice, u skladu sa urbanističkim planom te vodeći računa da se građevinska prava pravedno raspodjele (termin <i>urbana preparcelacija</i> je sinonim termina urbana komasacija, a predlaže se jer je jasniji odnosno samorazumljiviji i ujedno manje opterećen asocijacijama na konfliktne zemljišne instrumente korištene u prošlosti).</p>
AKTIVNOSTI	<p>Aktivnosti se odvijaju u 2 faze.</p> <p>Prva faza uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizu utjecaja funkcioniranja sustava komunalnog gospodarstva na kvalitetu izgrađenog okoliša obalnih naselja (uključujući terenske analize nekoliko odabranih tipičnih slučajeva), ▪ usporednu analizu sustava upravljanja građevinskim zemljištem i posebno njegovog uređenja, u nekoliko europskih zemalja, ▪ analizu (ne)primjene instrumenta urbane komasacije iz ZPUG u periodu 2007-2013, ▪ izradu prijedloga strategije upravljanja građevinskim zemljištem u naseljima sa prijedlogom mogućih zakonskih rješenja za urbanu preparcelaciju, ▪ organizaciju radionice, uz sudjelovanje bitnih dionika, gdje će se prezentirati i raspraviti prijedlozi strategije (uključujući članove nadležnih odbora u Saboru). <p>U drugoj fazi će se razraditi primjena regulative urbane preparcelacije u praksi uključujući i nekoliko pilot projekata u tipičnim realnim situacijama. Također će se razraditi medijska komunikacija i edukacija ključnih aktera za provedbu kao i mjere i pokazatelji praćenja uspješnosti provedbe.</p>
OČEKIVANI REZULTAT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bolje razumijevanje stručne i opće javnosti o važnosti i nužnosti upravljanja građevinskim zemljištem i njegovim uređenjem te posebno urbane preparcelacije kao ključnog instrumenta. ▪ Uspješna provedba urbane preparcelacije u praksi će osigurati realizaciju prostora javnog interesa u naseljima kao i distribucijsku pravednost u raspodjeli građevinskih prava među vlasnicima zemljišta. Ujedno će omogućiti da lokalna samouprava nema troškove otkupa zemljišta za površine u javnom korištenju. ▪ Dugoročno funkcionalna urbana preparcelacija će osigurati bitno veću kvalitetu izgrađenog prostora, posebno u smislu osiguranja i uređenja površina u javnom korištenju. Indirektno će kvalitetniji izgrađeni okoliš predstavljati unaprjeđenje

	<p>atrakcijske osnove za razvoj kvalitetnijeg turizma u obalnom području. Osim toga, doprinijeti će višoj vrijednosti nekretnina u obalnom području što će, osim vlasnicima nekretnina, značiti i veće javne prihode JLS kroz povećanje porezne osnovice za porez na nekretnine.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprjeđenja u sustavu komunalnog gospodarstva će osigurati manje troškove za JLS te ujedno pravedniju raspodjelu troškova na način da onaj tko više profitira od komunalnih ulaganja više plaća. ▪ Unaprjeđenje participacijskog procesa kao posljedica osigurane distribucijske pravednosti za vlasnike zemljišta čime će se javne rasprave rasteretiti od pritiska vlasnika zemljišta protiv neprofitabilnih namjena (javne površine i sadržaji naselja) i omogućiti fokusiranje na šira pitanja kvalitete planskih rješenja
OPRAVDANJE ZA MJERU	Najbolje opravdanje za ovu mjeru su brojna područja substandardnih, disfunkcionalnih dijelova naselja na vrijednim lokacijama unutar obalnog područja kao i trenutno teško provedeni detaljniji planski dokumenti (UPU).
PODRUČJE OBUHVATA	Obalno područje
PERIOD PRIMJENE MJERE	Mjera će započeti sa razvojem do 2020.g. te se, po potrebi, može nastaviti u slijedećem vremenskom periodu. Minimalno trajanje mjere 2 godine.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Prijedlog Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> pretpostavka uspješne implementacije instrumenta urbane preparcelacije (osim zakonske regulacije koja je već postojala od 2007. do 2013.g.) je shvaćanje nužnosti upravljanja cijelim procesom kao projektom, od zakonske regulacije, preko uključivanja aktera (edukacija) i zainteresirane javnosti (medijska komunikacija) do nekoliko poticanih pilot projekata i na kraju praćenja i ocjenjivanja te, po potrebi, uvođenje korektivnih mjera.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razrada mjere i izrada plana aktivnosti na nacionalnoj razini; ▪ Pilot projekti se provode na lokalnoj razini odnosno u obuhvatu provedbenog planskog dokumenta u suradnji nacionalne razine i JLS. ▪ Nacionalna razina, ministarstvo nadležno za prostorno uređenje, suradnja sa odabranim JLS
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12) navodi potrebu korištenja instrumenata zemljišne politike bez ulaženja u druge detalje. ▪ Mjera može uključivati prijedlog za dopunu postojećih propisa ili donošenje novih kojima će se regulirati instrument urbane komasacije (preparcelacije).
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Troškovi analize: 30 radnih dana*1.500 HRK/dan = 45.000,00 HRK ▪ Izrada prijedloga strategije upravljanja građevinskim zemljištem u naseljima sa prijedlogom mogućih zakonskih rješenja za urbanu preparcelaciju: 50 radnih dana*1.500 HRK/dan = 75.000,00 HRK ▪ Radionice u svrhu prezentacije i rasprave prijedloga strategije - 3 radionice do 50 sudionika (10 č/dana za eksperta na radionicama): (1+0,3+0,3)(8*800 HRK + 2.000 HRK) + 3*3.000 HRK+ 3*50*(0,5*300 HRK+100 HRK) = 59.869,00 HRK ▪ Troškovi pilot projekata: 50.000,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 229.869,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU projekti, međunarodna tehnička pomoć (npr. GIZ)
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Primjena instrumenta u praksi odnosno udio provedbenih prostornih planova (prostorni planovi kojima se propisuju uvjeti provedbe zahvata u prostoru) za koje se provodi sustavna preparcelacija u odnosu na ukupni broj donesenih provedbenih prostornih planova.

3.1.2. Razraditi modele i realne instrumente urbane sanacije i urbane preobrazbe kojima se rješavaju dominantni infrastrukturni, ekološki, oblikovni i socioekonomski problemi obalnih naselja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Urbana sanacija je nesporno nužan korektivni instrument za poboljšanje stanja izgrađenog okoliša u brojnim obalnim naseljima. Međutim, njeno zakonsko definiranje i propisivanje njene obavezne primjene je apsolutno nedovoljno za njenu uspješnu provedbu u praksi. Uspješno provođenje urbane sanacije zahtijeva upravljanje procesom njenog uvođenja i primjene kao i praćenje i ocjenjivanje te eventualne korektivne mjere. Navedeno podrazumijeva direktnu uključenost predstavnika nadležnog ministarstva u funkciji voditelja projekta i stručnih savjetnika.
AKTIVNOSTI	<p>Aktivnosti uključuju izradu smjernica, na temelju tipičnih situacija na području svake županije u obalnom području, kojima će se minimalno razraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tipologija projekata urbane sanacije sa jasnim kriterijima i uvjetima primjene kao i optimalna planska i/ili projektna dokumentacija, ▪ načini provedbe, posebno rješavanje imovinsko pravnih pitanja za prostore i sadržaje u javnom korištenju, ▪ standardi i kriteriji rješavanja infrastrukturnih deficita, ▪ odnos prema nelegalnim i legaliziranim građevinama, posebno u zaštićenim područjima i područjima javne i društvene namjene ▪ veze projekata urbane sanacije s projektima integralnih teritorijalnih ulaganja i županijskim/lokalnim razvojnim strategijama (LAG-ovi), ▪ procjene troškova provedbe i realni modeli financiranja, prioritetni zahvati i područja. <p>Smjernice će proizaći i biti testirane kroz nekoliko pilot projekata u tipičnim realnim situacijama obalnog područja i sa realnim primjerima mogućnosti postupanja. U okviru pripreme smjernica će biti analizirana iskustva drugih zemalja sa sličnim problemima. Nacrt smjernica će prije finalizacije biti raspravljen na radionicama uz sudjelovanje bitnih dionika. Smjernice će uključiti i razradu pokazatelja za praćenje uspješnosti provedbe urbane sanacije.</p>
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Najvažniji očekivani rezultat je lakša i brža provedba planova urbane sanacije što znači i realno poboljšanje stanja u prostoru ugroženih obalnih naselja.</p> <p>Gospodarski učinci se prije svega odnose na unaprjeđenje atrakcijske osnove za razvoj kvalitetnog i održivog turizma (turizma više dodatne vrijednosti i manjeg pritiska na okoliš za razliku od masovnog turizma).</p>
OPRAVDANJE ZA MJERU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kvaliteta, autentičnost, identitet izgrađenog okoliša bi trebali biti posebno značajni za obalne prostore, koji imaju potencijale i ambicije za intenzivni razvoj turizma. ▪ Kvaliteta izgrađenog okoliša, uz sposobnost čuvanja baštinskih vrijednosti, govori o ukupnoj kulturi lokalnih zajednica. ▪ Većina turista dolazi iz razvijenih zemlje EU sa visokim očekivanjima vezano za kriterije zaštite okoliša i uređenja prostora u naseljima.
PODRUČJE OBUHVATA	Obalno područje
PERIOD PRIMJENE MJERE	<p>Mjera će započeti sa razvojem do 2020.g. te se, po potrebi, može nastaviti u slijedećem vremenskom periodu.</p> <p>Minimalno trajanje mjere 2 godine.</p>
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavka:</i> razumijevanje složenosti urbane sanacije i važnosti koordinacije resora te kompetentnog upravljanja (projektni pristup) njenim provođenjem s nacionalne razine. ▪ <i>Rizik:</i> ponavljanje greške s urbanom komasacijom kada se vjerovalo da je zakonsko reguliranje ovog instrumenta dovoljno da bi instrument zaživio u praksi.

ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razrada mjere i izrada plana aktivnosti i vođenje na nacionalnoj razini (Zavod za prostorno uređenje) uz podršku regionalne razine; ▪ Pilot projekti se provode na lokalnoj razini odnosno u obuhvatu provedbenog planskog dokumenta u suradnji nacionalne razine i JLS. ▪ Mjeru je moguće provoditi objedinjeno s provedbom aktivnosti u okviru strateškog usmjerenja 4.1.8. Odmjereno korištenje prostora, Prijedloga SPRRH 2015.
ZAKONODAVNI OKVIR	Urbana sanacija je predviđena kroz važeći Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13) a njena obaveza se detaljnije propisuje kroz PPUO/G.
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Smjernice – 50 radnih dana*1.500 = 75.000,00 HRK ▪ Piloti – 50.000,00 HRK ▪ Radionice – min 3 po 20 ljudi: (1+0,3+0,3)(8*800 HRK + 2.000 HRK) + 3*3.000 HRK+ 3*20*(0,5*300 HRK+100 HRK) = 28.769,00 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 153.769,00 HRK (bez pilot projekata)</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU projekti, međunarodna tehnička pomoć, sudjelovanje JLS kroz izradu planskih dokumenata ujedno i pilot projekata.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Izrada i osiguranje dostupnosti smjernica za provedbu projekata urbane sanacije.

3.2. Mjere za unaprjeđenje upravljanja pomorskim dobrom

3.2.1. Utvrditi granice pomorskog dobra na cijelom Jadranu i osigurati njihovo evidentiranje u zemljišnim knjigama

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Sukladno novom ZPDML tijelo/tijela nadležno/a za utvrđivanje granica pomorskog dobra sukladno Planu utvrđuje sustavno i kontinuirano granice pomorskog dobra s ciljem da se do kraja 2020. godine utvrde i upišu granice pomorskog na cijelom obalnom području. Upis pomorskog dobra po prijedlogu DORH-a u žurnom postupku upisuju nadležni sudovi.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokrenuti kampanju sa svim tijelima državne uprave i pravosuđem u cilju utvrđivanja granice u roku od 3 godine ▪ Odrediti jedan sud kao isključivo nadležan za provedbu granica pomorskog dobra na cijelom teritoriju RH ▪ Unos podataka u jedinstvenu bazu podataka
OČEKIVANI REZULTAT	Granice pomorskog dobra bit će određene (bilo po sili zakona ili provedbom postupka utvrđivanja granice) za cijelo područje obale, te upisane u katastar pomorskog dobra i zemljišne knjige. Time se stvaraju pretpostavke za gospodarsko korištenje pomorskog dobra putem koncesija, ali i učinkovitiju zaštitu.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Utvrdjivanje granice pomorskog dobra je polazišna osnova za provedbu svih drugih mjera i aktivnosti vezanih za integralno upravljanje pomorskim dobrom i šire, obalnim područjem. Naime, tek se utvrđivanjem granice pomorskog dobra (osim u slučaju pomorskog dobra po samom zakonu, ako ga novi ZPDML tako definira) identificira pomorsko dobro, te razgraničava vlasnički od nevlasničkog režima. Uknjižbom pomorskog dobra nositelj vlasti na pomorskom dobru se identificira kao titular vlasti iz čega proizlaze prava i obveze. Ovo je dijelom sadržano u strategiji pomorske politike, ali bez razrade.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera se provodi regionalno na način da obuhvati cjelokupni prostor pomorskog dobra
PERIOD PRIMJENE MJERE	Od donošenja novog ZPDML-a, kontinuirano do 2020.godine
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020..
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1, 2.2.1, 2.5.2, 3.2.2, 3.2.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavka:</i> redefiniranje nadležnosti za utvrđivanje granica pomorskog dobra kroz donošenje novog ZPDML-a. Zakon treba definirati da li će taj posao dodijeliti županijama ili specijaliziranoj agenciji, a neovisno o izboru modela, potrebno je kadrovski i materijalno opremiti nositelja ove aktivnosti za provedbu, te planom utvrditi dinamiku na način da se aktivnost provede do 2020. godine za cijelo područje. ▪ <i>Rizici:</i> ne-donošenje, ili nepravovremeno donošenje Zakona, te ne osiguravanje materijalnih i kadrovskih preduvjeta za provedbu mjere.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ovisno o rješenju novog ZPDML-a, županijski uredi za pomorstvo ili specijalizirana agencija, Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva te DORH i nadležni sudovi (za upis pomorskog dobra).
ZAKONODAVNI OKVIR	Za učinkovitu provedu ove mjere, pretpostavka je donošenje novog ZPDML-a
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnivanje županijskih povjerenstava za utvrđivanje granica pomorskog dobra (ili zadržavanje postojećih sa novim nadležnostima)- sve pod pretpostavkom da se utvrđivanje granica pomorskog dobra da u nadležnost županijama

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nositelj: Županije -5 radnih dana po županiji + 15 radnih dana centralno: (35+15 radnih dana)*664 HRK/dan = 33.200 HRK ▪ Provedba zajedničke obuke članova svih povjerenstava, djelatnika Geodetske uprave, DORH-a i nadležnih sudaca; Nositelj: Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva uz sudjelovanje svih primorskih županija – radionice (10 osoba*7 županija, tj. cca 75 osoba) – 3 identične jednodnevne radionice po 25 sudionika: (1+0,3+0,3)*(8*800 HRK + 2.000 HRK) + 3*3.000 HRK+ 3*25*(0,5*300 HRK+100 HRK) = 41.190,00 HRK ▪ Evidentiranje granica pomorskog dobra po samom zakonu, donošenje plana i utvrđivanja granica pomorskog dobra je već predviđeno drugim pravnim dokumentima, te stoga ove aktivnosti ne predstavljaju dodatni trošak. <p>UKUPNI TROŠAK: 74.390,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun i proračuni županija, gradova i općina, osigurani i iz namjenskih sredstava uprihođenih na pomorskom dobru
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Udio utvrđene i upisane granice pomorskog dobra

3.2.2. Unaprijediti sustav upravljanja i zaštite pomorskog dobra u općoj upotrebi

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Mjerom će se:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnažiti mehanizmi zaštite pomorskog dobra u općoj upotrebi; ▪ Osigurati isključivanje posebno vrijednih područja iz mogućnosti koncesioniranja; ▪ Osigurati izrada kriterija za valorizaciju projekata kojima je cilj zaštita pomorskog dobra u općoj upotrebi; ▪ Jačati kapaciteti za upravljanje pomorskim dobrom u općoj upotrebi.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Temeljem donesenih razvojnih strategija kao i strateških opredjeljenja u prostornom razvoju, identificirati strateške prioritete koji zahtijevaju dodjelu koncesija na pomorskom dobru ▪ Za identificirane projekte provesti sve pripremne radnje radi raspisivanja javnog poziva za dodjelu koncesija ▪ Provesti kampanju za podizanje svijesti o potrebi suradnje privatnog i javnog sektora: privatna investicija u javno dobro nije kočnica već pokretač razvoja ▪ Smanjenje broja lučkih uprava, izmjena upravljačke strukture i redefiniranje proračuna LU ▪ Organizacija edukativnih radionica (vidi mjeru 2.5.2)
OČEKIVANI REZULTAT	Uspostavljen optimalan sustav koncesioniranja na pomorskom dobru
OPRAVDANJE ZA MJERU	<p>Postojeći sustav dodjele koncesija ima niz identificiranih manjkavosti koji utječu na pravnu nesigurnost (primjerice nejasan odnos općih propisa o koncesijama i propisa koji uređuju koncesije na pomorskom dobru), spor i neučinkovit sustav određivanja i evidentiranja granica pomorskog dobra, relativno pasivan odnos davatelja koncesija u pripremi za dodjelu koncesija, različito tumačenje i primjena kriterija za dodjelu koncesija na pomorskom dobru (najnoviji primjeri odnose se na institut „zajednice ponuditelja“), struktura naknada, činjenicu da se iznimka u prenošenju ovlasti sa davatelja koncesije na inicijatora postupka za ishođenje lokacijske dozvole u postupku za dodjelu koncesija, pretvorila u pravilo, do sporog postupka dodjele koncesija i još sporijeg postupka između donošenja odluke o dodjeli koncesije i zaključenja ugovora s jedne strane i zaključenja ugovora i realizacije projekta sa druge strane, itd.</p> <p>Mjera se spominje u strategiji pomorske politike – bez razrade</p>
PODRUČJE OBUHVATA	Obalno područje
PERIOD PRIMJENE	Kontinuirano od donošenja Strategije, a jedan dio aktivnosti koje proizlaze iz mjere od

MJERE	donošenja novog ZPDML-a.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike za razdoblje od 2014. 2020. godine ▪ Strategija razvoja nautičkog turizma za razdoblje 2009.-2019. ▪ Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1, 2.2.1, 2.5.2, 3.2.1, 3.2.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> izmjena ZPDML-a; realizacija mjere vezane uz utvrđivanje granica pomorskog dobra, jer je ta mjera pretpostavka za realizaciju ove mjere. Nadalje, pretpostavke za realizaciju mjere su i poboljšanje sustava prostornog planiranja i provedba propisa koji uređuje građenje kao i bolja povezanost nadležnih tijela i njihov „uslužni“ karakter. ▪ <i>Rizici:</i> sporost svih promjena vezanih uz učinkovitost upravnog aparata kao i rizici navedeni uz mjeru donošenja ZPDML i utvrđivanja granica pomorskog dobra.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Sva tijela koja imaju nadležnost za koncesioniranje pomorskog dobra
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provedba mjere vezana uz izmjene Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11) ▪ Zakon o koncesijama (Narodne novine, 143/12)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificirati strateške prioritete koji zahtijevaju dodjelu koncesija na pomorskom dobru – istraživanje – 22 radna dana*664 HRK/dan =14.608,00 HRK ▪ Za identificirane projekte provesti sve pripremne radnje radi raspisivanja javnog poziva za dodjelu koncesija – priprema - 22 radna dana*664 HRK/dan =14.608,00 HRK ▪ Kampanje za podizanje svijesti o potrebi suradnje privatnog i javnog sektora: privatna investicija u javno dobro nije kočnica već pokretač razvoja – 50.000,00 HRK ▪ Smanjenje broja lučkih uprava, izmjena upravljačke strukture i redefiniranje proračuna LU – studija 100.000,00 HRK; administrativna prilagodba? <p>UKUPNI TROŠAK: 229.216,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun Županijski i proračuni JLS
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Broj dodijeljenih koncesija i vrijeme trajanja postupka. Zadovoljstvo koncesionara. Smanjenje učešća u financiranju lučkih uprava od strane osnivača, veći promet u lukama

3.3. Mjere za unaprjeđenje sustava upravljanja morskim otpadom

3.3.1. Izraditi nacionalni plan upravljanja morskim otpadom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Obzirom na nedovoljne spoznaje o izvorima, mjestima akumulacije, daljnjoj sudbini, odnosno o problematiciorskog otpada općenito, uključujući mikroplastiku, potrebno je izraditi zajednički plan upravljanja morskim otpadom usklađen prvenstveno na nacionalnoj i subregionalnoj razini, a po mogućnosti i na regionalnoj razini. Plan upravljanja bi trebao uključivati određivanje izvora nastanka otpada, smanjivanje odnosno sprječavanje njegovog unosa u morski ekosustav, načine prikupljanja kao i eventualnu uporabu ili ponovnu uporabu, odnosno zbrinjavanje ostatka koji se više ne može upotrijebiti.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identificiranje porijekla otpada i sprječavanje njegovog nastanka, ▪ Analiza porijekla, količine i vrste otpada ▪ Izrada zajedničkog plana temeljem prikupljenih podataka ▪ Podizanje svijesti o važnosti smanjivanja, odnosno sprječavanja unosa otpada u morski okoliš i postupanje s otpadom sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom i gospodarskim načelima
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom navedene mjere doći će se do spoznaja o porijeklu, izvorima i mjestu unosa otpada u morski ekosustav, te količini i vrstama otpada u morskom ekosustavu čime bi se mogao uspostaviti bolji nadzor nad gospodarenjem tim otpadom kako na nacionalnoj, tako i na subregionalnoj razini.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U RH se posljednjih godina bilježe slučajevi prekomjernog onečišćenja mora krutim plutajućim otpadom, za koji se pretpostavlja da je velikim dijelom prekograničnog porijekla. Jadran, a posebice njegov južni dio je zbog ciklonalnog strujanja vodenih masa posebno osjetljiv na prekogranični unos krutog otpada, zbog čega je neophodno što prije uspostaviti ovu mjeru. Obzirom da je zagađenje mora krutim otpadom svjetski problem, mjera bi se trebala primjenjivati počevši od lokalne, preko subregionalne i regionalne razine, prema globalnoj. U RH trenutačno ne postoji sustavno prikupljanje i evidentiranje podataka vezanih za morski otpad, niti postoji strateški dokument koji se odnosi isključivo na problematiku takvog otpada.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je prvenstveno vezana uz razvijanje postupaka za bolje upravljanje morskim otpadom na lokalnoj, nacionalnoj i subregionalnoj razini, s obzirom na procese u moru koji omogućuju širenje otpada na velike udaljenosti. Provedbom ove mjere bi se doprinijelo očuvanju jadranskih resursa i zaštiti ljudskog zdravlja.
PODRUČJE OBUHVATA	Regionalno, subregionalno, nacionalno i lokalno (morsko i obalno područje)
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, 130/05) ▪ Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2015. – 2021. (nacrt, studeni 2015.) ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE	1.2.3, 3.3.2, 3.3.3

STRATEGIJE	
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> suradnja županijskih uprava na subregionalnoj razini; suradnja ekspertnih institucija na subregionalnoj razini; postojanje minimalne baze podataka o morskom otpadu u RH; dostupnost modela strujanja i podataka o dinamici jadranskih voda. ▪ <i>Rizik:</i> nedostatna suradnja u prikupljanju podataka na lokalnoj i subregionalnoj razini
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša, ribarstvo, pomorstva i vanjske poslove; tijela županijske i lokalne samouprave – administrativna provedba, Znanstvene, stručne institucije i inspekcijske službe (uzorkovanje i analiza uzoraka)
ZAKONODAVNI OKVIR	<p>Iako je u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom već definiran zakonodavni okvir vezan uz problematiku morskog otpada (čl.4. i čl.53.), da bi se u cijelosti razvio odgovarajući sustav gospodarenja morskim otpadom, neophodno je donijeti i odgovarajuće podzakonske propise, te unaprijediti postojeći sustav praćenja. Aktivnosti koje se odnose na sprječavanje nastanka morskog otpada i postupanje s morskim otpadom sada se provode kroz primjenu postojećeg zakonskog okvira i strateških dokumenata vezanih za gospodarenje otpadom (Zakon o održivom gospodarenju otpadom Narodne novine, 94/13; Zakon o zaštiti okoliša Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15; Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Narodne novine, 112/14).</p> <p>U okviru Mediteranskog akcijskog plana Programa za okoliš Ujedinjenih naroda (UNEP/MAP) 2012. godine usvojen je Strateški okvir i akcijski plan djelovanja za morski otpad, te je 2013. godine donesen Regionalni plan o upravljanju morskim otpadom na Mediteranu (u okviru članka 15. LBS Protokola). Na razini EU, Okvirnom direktivom o morskoj strategiji (Direktiva 2008/56/EZ) daje se okvir za poduzimanje potrebnih mjera.</p>
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere treba procijeniti MZOIP
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi, županijski proračun i lokalna samouprava
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi u količinama i vrstama otpada u morskom ekosustavu i na obali s analizom sastava, porijekla i prostornog rasporeda, te gdje je moguće i izvora.

3.3.2. Procijeniti razinu štetnih utjecaja otpada u moru

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	S obzirom na trenutačni nedostatak spoznaja o razini štetnih utjecaja otpada u moru, teško je odrediti razine utjecaja, uslijed čega mnoge države članice EU postavljaju trenutačne ciljeve. Ciljevi trebaju ići u smjeru procjene trenutačnog stanja morskog okoliša, prostornih i vremenskih trendova takvog stanja, određivanje izvora morskog otpada, praćenje učinkovitosti predloženih mjera, sve u vezi sa smjernicama i ciljevima DSO, kao i ciljevima definiranim za deskriptor morskog otpada.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program praćenja količine i sastava otpada naplavljenog na obalu; ▪ Program praćenja količine i sastava otpada na površini i na morskom dnu; ▪ Program praćenja količine i sastava mikroplastike na plažama i površini mora; ▪ Program praćenja količine i sastava progutanog morskog otpada; ▪ Procjena količine i sastava, te utjecaja otpada na morski ekosustav.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ranije navedenih mjera doći će se do spoznaja o porijeklu, izvorima i mjestu unosa otpada u morski ekosustav čime se mogu spriječiti ili ublažiti posljedice koje morski otpad može izazvati u morskoj sredini, odnosno na ljudsko zdravlje, kao i doprinijeti njegovom uklanjanju.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Premda je problematika morskog otpada prisutna već dulje vremena, naše su spoznaje o morskom otpadu još uvijek vrlo oskudne. Glavni nedostaci u razumijevanju ovog deskriptora su nepostojanje dovoljne baze podataka o količinama, sastavu i trendovima morskog otpada, slabo razumijevanje oceanografskih i klimatskih procesa koji utječu na njegovu raspodjelu i

	zadržavanje u morskom okolišu, te nedovoljno poznavanje sudbine morskog otpada nakon dospjeća u more (vrijeme razgrađivanja, tonjenja na dno i slično). Treba napomenuti da su i na regionalnoj razini metodologija uzorkovanja i analize uzoraka morskog otpada slabo razvijene i međusobno neusporedive. Glavnina se prikupljenih podataka na području Sredozemlja odnosi na manja područja, a istraživanja su uglavnom provodile nevladine organizacije i pojedinci bez jasno postavljenih ciljeva i s njima povezanih pokazatelja. Zbog svega navedenog sasvim je jasna potreba uspostave sustavnog istraživanja morskog otpada. U Republici Hrvatskoj trenutačno ne postoji sustavno prikupljanje i evidentiranje podataka vezanih za morski otpad, a većina dosadašnjih aktivnosti uglavnom su ograničene na povremene analize plutajućeg otpada i onog naplavljenog na plažama.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D5, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz razvijanje pokazatelja za praćenje količine i trendova otpada na dnu mora, na površini vode i na obali, kao i praćenje količine otpada u sadržaju želudaca morskih organizama.
PODRUČJE OBUHVATA	Regionalno, subregionalno, nacionalno i lokalno (morsko i obalno područje)
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, 130/05) ▪ Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2015. – 2021. godine (nacrt, studeni 2015.) ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.3, 3.3.1, 3.3.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> izrada Pravilnika o morskom otpadu sukladno čl.53. Zakona o održivom gospodarenju otpadom; organiziranje stručnih tečajeva i opremanje odgovarajućih službi koje će provoditi sustav praćenja; suradnja županijskih uprava na subregionalnoj razini; suradnja ekspertnih institucija na subregionalnoj razini. ▪ <i>Rizici:</i> nedostatna suradnja na subregionalnoj razini; neorganizirana provedba prikupljanja otpada; nedovoljna obučenos t i opremljenost službi zaduženih za uzorkovanje i analize; nedostatak financijskih sredstava za provedbu nacionalnih programa praćenja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša, pomorstvo, ribarstvo – administrativna provedba, ▪ Znanstvene, stručne institucije i inspeksijske službe koje provode program praćenja
ZAKONODAVNI OKVIR	<p>U RH trenutačno ne postoji sustavno prikupljanje i evidentiranje podataka vezanih za morski otpad, niti postoji strateški dokument/pravni akt koji se odnosi isključivo na problematiku takvog otpada. Aktivnosti koje se odnose na sprječavanje nastanka i postupanje s morskim otpadom provode se kroz primjenu postojećeg zakonskog okvira i strateških dokumenata vezanih za gospodarenje otpadom (Zakon o održivom gospodarenju otpadom, Narodne novine, 94/13; Zakon o zaštiti okoliša, Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15; Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem, Narodne novine, 112/14).</p> <p>U okviru Mediteranskog akcijskog plana Programa za okoliš Ujedinjenih naroda (UNEP/MAP) 2012. godine usvojen je Strateški okvir i akcijski plan djelovanja za morski otpad, te je 2013. godine donesen Regionalni plan o upravljanju morskim otpadom na Mediteranu (u okviru članka 15. LBS Protokola). Na razini EU, Okvirnom direktivom o morskoj strategiji (Direktiva</p>

	2008/56/EZ) daje se okvir za poduzimanje potrebnih mjera.
TROŠAK PROVEDBE	Cca 600.000,00 HRK (<i>Trošak provedbe uključen u Nacionalni program praćenja prema ODMS</i>) UKUPNI TROŠAK: 4 godina*600.000,00 HRK/godina = 2.400.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi, županijski proračun i lokalna samouprava
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi u količinama i vrstama otpada u morskom ekosustavu i na obali s analizom sastava. Definiranje indikatora za praćenje količine mikroplastike u sadržaju želudaca morskih organizama.

3.3.3. Prikupljati otpad u moru putem ronilačkih akcija i putem kočarenja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Prikupljanje otpada koji se nađe u kočarskim lovinama (tzv. „Fishing for Litter“) je jedinstvena inicijativa koja ima za cilj smanjivanje količine morskog otpada na dnu mora uključivanjem jednog od ključnih dionika, a to je ribarski sektor. Ova inicijativa ne uključuje samo izravno uklanjanje otpada iz mora, nego služi i podizanju svijesti o značaju problema među svim uključenim dionicima. Tijekom svojih redovitih ribarskih aktivnosti na moru ribari trebaju prikupiti morski otpad koji se nađe u njihovim mrežama, pohraniti ga u za to pripremljene vreće i odložiti u prihvatne centre za morski otpad u ribarskim lukama i iskrcajnim mjestima za ribarske brodove na obali. Pored navedenog načina prikupljanja otpada, organizirati će se posebne ronilačke akcije koje bi imale za cilj organizirano prikupljanje otpada s morskog dna. Akcije uklanjanja svih navedenih vrsta otpada trebale bi se odvijati prema ODMS protokolu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program mjera podizanja razine svijesti; ▪ Razvoj prihvatnih centara za morski otpad u ribarskim lukama i iskrcajnim mjestima na obali; ▪ Prikupljanje podataka o područjima na kojima se nalaze odbačeni ili izgubljeni ribarski alati; ▪ Razvijanje koncepta „oznake ribolovnih alata o vlasništvu“; ▪ Razvijanje sustava za zbrinjavanje ribolovnih alata izgubljenih na moru; ▪ Organiziranje ronilačkih akcija za prikupljanje otpada s morskog dna
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom navedene mjere akcijama organiziranim na lokalnoj razini, kao i putem ribarskih aktivnosti, postupno će se čistiti podmorje.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Ovom bi se mjerom djelovalo na smanjivanje namjernog ili slučajnog unosa otpada u morski ekosustav, čime bi se značajno smanjio rizik negativnog utjecaja na morska staništa i morske organizme. Poseban problem predstavljaju odbačeni ili izgubljeni ribolovni alati u moru, kao jedan od glavnih vrsta otpada koji utječe na bioraznolikost u moru, kako zbog otpornosti materijala od kojih su izrađeni, tako i zbog količina koje se svake godine izgube. Izgubljeni na morskom dnu ili slobodni u stupcu mora, oni i nadalje predstavljaju klopku u koju se nastavljaju zaplitati razni morski organizmi ili fizički oštećuju staništa.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjivanje količine morskog otpada na morskom dnu i u vodenom stupcu.
PODRUČJE OBUHVATA	Subregionalno, nacionalno i lokalno (morsko i obalno područje)
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. -2020.

VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, 130/05) ▪ Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2015. – 2021. godine (nacrt, studeni 2015.) ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, 123/13) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje 2014. – 2020. godine ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.3, 3.3.1, 3.3.2
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> podizanje svijesti o važnosti zaštite morskog okoliša kod obalnog stanovništva i ribara; uspješno organiziranje ronilačkih akcija čišćenja podmorja na lokalnoj razini; postojanje prihvatnih centara za morski otpad u ribarskim lukama i iskrcajnim mjestima na obali. ▪ <i>Rizici:</i> nedovoljna razina svijesti o okolišu; nedostatak financijskih sredstava za organiziranje prihvatnih centara u ribarskim lukama i iskrcajnim mjestima na obali.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Tijela lokalne samouprave
ZAKONODAVNI OKVIR	<p>Budući da u RH još uvijek nisu doneseni podzakonski propisi (Pravilnik o morskom otpadu sukladno čl. 53. Zakona o održivom gospodarenju otpadom), aktivnosti koje se odnose na sprječavanje nastanka morskog otpada, kao i uklanjanje i zbrinjavanje morskog otpada se provode kroz primjenu postojećeg zakonskog okvira i strateških dokumenata vezanih za gospodarenje otpadom (Zakon o održivom gospodarenju otpadom, Narodne novine, 94/13; Zakon o zaštiti okoliša, Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15; Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Narodne novine, 112/14).</p> <p>U okviru Mediteranskog akcijskog plana Programa za okoliš Ujedinjenih naroda (UNEP/MAP) 2012. godine usvojen je Strateški okvir i akcijski plan djelovanja za morski otpad, te je 2013. godine donesen Regionalni plan o upravljanju morskim otpadom na Mediteranu (u okviru članka 15. LBS Protokola). Na razini EU, Okvirnom direktivom o morskoj strategiji (Direktiva 2008/56/EZ) daje se okvir za poduzimanje potrebnih mjera.</p>
TROŠAK PROVEDBE	Cca 10.000,00 HRK /po 1 akciji prikupljanja izgubljenih ribolovnih alata Cca 30.000,00 HRK /iskrcajnom mjestu/ribarskoj luci/ribarskom brodu
IZVORI FINANCIRANJA	Lokalna samouprava, donacije i sl.
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Količina i vrste otpada prikupljenog u moru i na obali zbrinutog u skladu sa zahtjevima ODMS-a .

3.4. Mjere za smanjivanje utjecaja ribarstva na morski okoliš

3.4.1. Pratiti obnovu živih resursa Jadrana u kritičnim područjima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Imajući u vidu činjenicu kako se ribolov u Jadranskom moru temelji na izlovu mladih primjeraka (većinu ulova čine primjerci stari 1, 2 i 3 godine), od izuzetne je važnosti pratiti intenzitet novačenja koji ima presudnu važnost za ribolovu dostupnu količinu morskih organizama. Program praćenja bi se provodio tzv. kritičnim područjima (najvažnija repopulacijska područja) u Jadranskom moru, kako bi se zaštitom rastilišta i mrijestilišta osigurala dovoljna razina novačenja za uspostavu dugoročno održivog ribolova. Ovaj program praćenja bi uz već postojeće programe praćenja (praćenje stanja populacija gospodarski važnih vrsta se provodi u okviru Zajedničke ribarske politike - CFP, kroz Nacionalni plan prikupljanja podataka - DCF; MEDITS – praćenje stanja kočarskih naselja), trebao predstavljati temelj za provedbu Okvirne direktive o morskoj strategiji (ODMS) u cilju zaštite bioraznolikosti, a sva tri programa bi se međusobno nadopunjavala u programskom, izvedbenom i financijskom aspektu.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provedba programa praćenja pridnenih gospodarski važnih vrsta na kritičnim područjima; ▪ Provedba programa praćenja u područjima glavnih mrijestilišta srdele i inćuna u jadranskom moru; ▪ Provedba programa praćenja u područjima livada morskih cvjetnica kao kritičnih područja za obnavljanje priobalnih populacija riba; ▪ Provedba programa praćenja u područjima izlova školjkaša ramponom; ▪ Definiranje mjera zaštite živih resursa, te zaštite mrijestilišta i rastilišta temeljenih na rezultatima programa praćenja (<i>prema potrebi</i>); ▪ Provedba međunarodnog sporazuma o mjerama zaštite mrijestilišta i rastilišta u području ZERP-a i epikontinentalnog pojasa RH.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se prvenstveno očekuje poboljšanje trenutnog stanja živih resursa Jadrana i uspostava dugoročne stabilnosti sastava i biomase komercijalno važnih vrsta organizama u Jadranu.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Gospodarski razvoj i demografska stabilnost u obalom području RH velikim dijelom ovisi o očuvanju jadranskog ekosustava, koji je na više načina ugrožen, pri čemu jednu od najozbiljnijih prijetnji predstavlja nekontrolirani izlov i uništavanje staništa nekontroliranim ribolovom, posebice mrijestilišta i rastilišta mnogih morskih organizama. Temeljem rezultata praćenja stanja, moći će se donositi i usklađivati većina mjera vezanih uz gospodarske aspekte ribarstva, kao i mjera vezanih uz zaštitu morskog okoliša.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz održanje biološke raznolikosti i uspostavu dugoročno održivog ribolova na način da iskorištavanje živih morskih resursa nema utjecaja na dugoročnu stabilnost raspodjele, biomase i abundancije gospodarski važnih vrsta organizama.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi u vodama pod jurisdikcijom RH (teritorijalne vode i ZERP), ali budući da se radi o djeljivim resursima, mjere je potrebno provoditi i subregionalno, na razini svih zemalja koje dijele obnovljive resurse Jadranskog mora.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2016 – 2020 (listopad 2015)

VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 2.1.2
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje ekspertnih institucija koje će obavljati praćenje, analizu uzoraka i obradu podataka; izrada web sučelja za razmjenu podataka o stanju živih resursa na nacionalnoj i subregionalnoj razini. ▪ <i>Rizici:</i> administrativne poteškoće kod uspostave međunarodnih sporazuma, slaba učinkovitost u provedbi nadzora s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta; nedovoljna obučenost i opremljenost službi zaduženih za praćenje provedbe mjera; nedostatak financijskih sredstava za provedbu nacionalnih i subregionalnih programa praćenja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša i prirode, ribarstvo, znanost, gospodarstvo i vanjske poslove – administrativna provedba ▪ Stručne i znanstvene institucije – provedba programa praćenja ▪ Inspekcijske službe – provedba nadzora ▪ Stručne i znanstvene institucije za provedbu obuke
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14) ▪ Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14, 152/14) i podzakonski propisi doneseni na osnovu njega
TROŠAK PROVEDBE	Cca 750.000,00 HRK (<i>Troškovi provedbe mjere uključeni u Nacionalni program praćenja prema ODMS</i>) UKUPNI TROŠAK: 4 god*750.000 HRK/god = 3.000.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su: Stanje živih resursa u Jadranu, odnosno da su populacije svih komercijalno značajnih vrsta riba i školjkaša unutar sigurnih bioloških granica, kao i da je reproduktivni kapacitet stoka zadržan na ili iznad razine koja omogućuje dugotrajno iskorištavanje stoka.

3.5. Mjere za promicanje marikulture koja pruža visoku razinu zaštite morskog okoliša

3.5.1. Uspostaviti redovitu provedbu programa praćenja na područjima uzgajališta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provoditi redoviti program praćenja utjecaja na okoliš uzgajališta tuna i uzgajališta bijele ribe, koji je u sklopu obvezatnog programa praćenja zadanog u SUO propisanog rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš po provedenom postupku procjene utjecaja na okoliš svakog pojedinog zahvata (čl. 87., čl. 89., čl. 89a. Zakona o zaštiti okoliša), ali se na mnogim uzgajalištima uopće ne provodi ili se provodi neredovito. Prijedlog je da svako 3 – 4 godine provedbu obvezatnog Programa praćenja uzgajališta tuna i bijele ribe propisanog rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš u okviru provedene SUO, obavlja institucija zadužena za provedbu Nacionalnog programa praćenja prema ODMS. ▪ Provoditi redoviti program praćenja utjecaja na okoliš na područjima uzgajališta školjkaša, na kojima je praćenje utjecaja uzgajališta na okoliš propisano Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš. Kako se na svim uzgajalištima školjkaša u RH redovito provodi program praćenja zdravstvene ispravnosti školjkarskih proizvoda prema Planu praćenja kvalitete mora i školjkaša na područjima uzgoja, u cilju zaštite okoliša postojeći program praćenja zdravstvene ispravnosti proizvoda i kvalitete mora bi trebalo nadopuniti samo s nekoliko dodatnih parametara (s nižom učestalošću uzorkovanja), koji bi u kombinaciji s već postojećim parametrima mogli pružiti dobar uvid u stanje okoliša. Prijedlog je da se postojeći Plan praćenja kvalitete mora i školjkaša na područjima uzgoja, nadopuni s povremenom analizom hranjivih soli, klorofila <i>a</i> i suspendirane tvari (2 - 3 x godišnje – svibanj, srpanj i rujan)
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provedba programa praćenja stanja okoliša na uzgajalištima školjkaša (uvođenje dodatnih parametara) ▪ Provedba programa praćenja stanja okoliša na uzgajalištima bijele ribe ▪ Provedba programa praćenja stanja okoliša na uzgajalištima tune ▪ Organiziranje centralne baze podataka u koju će se pohranjivati rezultati provedenih programa praćenja na svim uzgajalištima
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere očekuje se očuvanje bioraznolikosti Jadrana, kao i uspostava održive ravnoteže između marikulture i ostalih djelatnosti u obalnom području, poglavito turističke djelatnosti.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Opstojnost stanovništva u obalnom području i gospodarski razvoj RH velikim dijelom ovise o očuvanju jadranskog ekosustava, što se jedino može postići ravnotežnim razvojem svih gospodarskih aktivnosti koje se odvijaju u obalnom području. Marikultura je važna gospodarska aktivnost u obalnom području i jedna od najvažnijih strateških odrednica gospodarskog razvoja RH, budući da u hrvatskom dijelu Jadrana postoje veoma povoljni uvjeti za uzgoj, koji omogućavaju znatno veće uzgojne kapacitete, kako za ribu tako i za školjkaše. Marikultura je važna gospodarska aktivnost u obalnom području i jedna od najvažnijih strateških odrednica gospodarskog razvoja RH, budući da u hrvatskom dijelu Jadrana postoje veoma povoljni uvjeti za razvoj ekološkog uzgoja. Predloženim mjerama bi se omogućilo da se i uz povećanje uzgojnih kapaciteta izbjegnu ili umanje konflikti koji se u obalnom području javljaju između marikulture i ostalih aktivnosti, poglavito turističke djelatnosti.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz postizanje dobrog stanja okoliša na način da se održe postojeće razine hranjivih tvari u vodenom stupcu, da koncentracije klorofila <i>a</i> nisu u porastu, da nema prekomjernog cvjetanja mora, da brojnost oportunističkih makroalgi nije u porastu, da je održana raznolikost biocenoza, da nema pojave anoksije i pomora bentoskih organizama. Mjere su vezane uz održavanje biološke raznolikosti i zaštite morskih resursa, te uspostavu

	održive ravnoteže između aktivnosti marikulture i ostalih aktivnosti u obalnom području (turizam, ribolov, rekreacija, promet).
PODRUČJE OBUHVATA	Mjere je neophodno provoditi lokalno na uzgajalištima RH.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture 2014 - 2020. ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13) ▪ Strategija razvoja nautičkog turizma RH za razdoblje 2009. – 2019. ▪ Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2016 – 2020 (listopad 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 3.5.2, 3.5.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje inspekcijskih službi i ekspertnih institucija koje obavljaju analizu uzoraka i podataka; redovita kontrola uzgajališta; prilagodba zakonskih propisa ▪ <i>Rizici:</i> neorganizirana i površna provedba kontrole stanja morskog okoliša s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta; nedovoljna obučenost i opremljenost službi zaduženih za uzorkovanje i analize; nedostatak financijskih sredstava za provedbu Programa praćenja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša i prirode, marikulturu, znanost i gospodarstvo – administrativnaprovedba ▪ Stručne i znanstvene institucije – provedba Programa praćenja ▪ Inspekcijske službe - provedba nadzora
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, 61/14) ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata Startegije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzgajališta bijele ribe i tuna: Cca 100.000,00 HRK/po uzgajalištu/god (uzgajališta bijele ribe i tuna). ▪ Uzgajališta školjkaša: 50.000,00 HRK po uzgojnom području na kojem se uzgaja preko 400t UKUPNI TROŠAK: 4 god*100.000 HRK/ po uzgajalištu/ god = 400.000,00 HRK/po uzgajalištu ▪ UKUPNI TROŠKOVI: 4 god*50.000 HRK/ po uzgojnom području/ god = 200.000,00 HRK/po uzgojnom području
IZVORI FINANCIRANJA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzgajališta bijele ribe i tuna: Uzgajivači u okviru troškova provedbe Programa praćenja propisanog rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš po provedenom postupku procjene utjecaja (nema dodatnih troškova za uzgajivače, jer je provedba u okviru redovitih troškova programa praćenja) ▪ Uzgajališta školjkaša: dodatni troškovi programa praćenja trebali bi se financirati iz lokalnih i regionalnih fondova
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su izvješća programa praćenja, koja se temelje na trendovima primarne proizvodnje, hranjivih soli, prozirnosti, koncentracije kisika, biocenoza makroalgi i stanja livada cvjetnica, bentoskih organizama i promjena u strukturi zajednica.

3.5.2. Promicati uzgoj „novih“ autohtonih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U cilju zaštite od unosa stranih (alohtonih), kao i invazivnih vrsta (bijeg iz kaveza), odnosno u cilju zaštite bioraznolikosti, od izuzetne je važnosti poticati istraživanja i uzgoj „novih“ autohtonih jadranskih vrsta. Provedbu ove mjere bi država trebala poticati putem direktnih financijskih potpora ili putem raznih vrsta olakšica za uzgajivače.
AKTIVNOSTI	Da bi se uspješno pristupilo uzgoju „novih“ autohtonih jadranskih vrsta, neophodno je dobro upoznati životni ciklus ciljanih vrsta. Stoga je potrebno: <ul style="list-style-type: none"> ▪ prikupljati podatke i provoditi istraživanja o sezoni i područjima mriještenja ciljanih vrsta ▪ prikupljati podatke o brzini rasta i dostizanju spolne zrelosti ciljanih vrsta ▪ prikupljati podatke o ishrani i ostalim svojstvima ciljanih vrsta ▪ odabrati najpovoljnije vrste za uzgoj.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje očuvanje bioraznolikosti Jadrana, kao i uspostava održive ravnoteže između marikulture i ostalih djelatnosti u obalnom području.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Marikultura je važna gospodarska aktivnost u obalnom području i jedna od najvažnijih strateških odrednica gospodarskog razvoja RH, budući da u hrvatskom dijelu Jadrana postoje veoma povoljni uvjeti za uzgoj, koji pružaju mogućnost kako diversifikacije organizama u uzgoju, tako i većih uzgojnih kapaciteta. Predloženim mjerama bi se omogućio i poticao uzgoj, a ujedno bi se izbjegao ili umanjio rizik od unosa stranih (alohtonih)/invazivnih stranih vrsta.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje rizika od unosa stranih (alohtonih)/invazivnih vrsta, odnosno uz zaštitu biološke raznolikosti.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi lokalno na uzgajalištima RH.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015.) ▪ Nacionalni ▪ Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2016 – 2020 (listopad 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 3.5.1, 3.5.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija koje provode istraživanja; financijske olakšice za uzgajivače na čijim se uzgajalištima odvijaju istraživanja u eksperimentalnom uzgoju; uspostava suradnje sektora i znanstveno-istraživačkih institucija ▪ <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja i davanje olakšica.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za poslove marikulture, znanosti, prostornog uređenja, gospodarstva i poduzetništva – administrativnaprovedba ▪ Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja ▪ Uzgajivači
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (Narodne novine, 123/13) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture 2014 - 2020. ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, 107/03, 144/12)

TROŠAK PROVEDBE	Temelj mjere je istraživački monitoring. Cca 250.000,00 HRK/po vrsti.
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Uspješno uvođenje „novih“ autohtonih vrsta u marikulturu.

3.5.3. Izraditi Pravilnik o reguliranju prijenosa vrsta u uzgoju, uzgojnih alata i uzgojnih kaveza iz jednog područja u drugo područje uzgoja (primjena mjere se ne odnosi na prijenos između hrvatskih uzgajališta)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Pored direktnog unosa stranih organizama u jadranske vode (organizmi za uzgoj, hrana), veoma često se preko njih unesu i razni drugi strani organizmi, poput parazita i patogena, ali također i razni razvojni stadiji mnogih drugih organizama. Još češći način unosa stranih organizama odvija se putem premještanja uzgojnih kaveza ili raznih alata iz jednog područja u drugo područje, budući da se zajedno s njima prenose i razni obraštajni organizmi. U cilju izbjegavanja negativnih posljedica, trebalo bi izraditi Pravilnik o reguliranju prijenosa organizama za uzgoj, uzgojnih alata i uzgojnih kaveza iz jednog područja u drugo uzgojno područje.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje smanjenje rizika od unosa stranih/invazivnih vrsta u cilju očuvanja bioraznolikosti Jadrana, kao i očuvanja jadranskih resursa i zaštite marikulture djelatnosti.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Marikultura je važna gospodarska aktivnost u obalnom području i jedna od najvažnijih strateških odrednica gospodarskog razvoja RH, budući da u hrvatskom dijelu Jadrana postoje veoma povoljni uvjeti za uzgoj. Predloženom mjerom bi se omogućio uzgoj, a ujedno bi se izbjegao ili umanjio rizik od unosa stranih (alohtonih)/invazivnih vrsta u vode Jadrana.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje rizika od unosa stranih (alohtonih)/invazivnih vrsta, odnosno uz zaštitu biološke raznolikosti.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provesti na uzgojnim područjima u RH.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture 2014 - 2020. ▪ Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2016 – 2020 (listopad 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 3.5.1, 3.5.2
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> spremnost službi u MP (Uprava za ribarstvo) i uzgajivača da se izradi Pravilnik. ▪ <i>Rizici:</i> sporost državnih službi u donošenju raznih propisa, kao i otpor uzgajivača.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU	Ministarstva nadležna za marikulturu i zaštitu okoliša

MJERE	
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture 2014 - 2020. ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere treba procijeniti MZOIP
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere je Pravilnik i izvješća programa praćenja, koja se temelje na trendovima broja (brojnosti) zabilježenih stranih (alohtonih)/invazivnih vrsta u hrvatskim vodama.

3.6. Mjere za smanjivanje rizika unosa stranih/invazivnih vrsta putem pomorskog prometa (balastne vode i morski obraštaj)

3.6.1. Izraditi i provoditi subregionalni - jadranski protokol o primjeni Međunarodne konvencije o i nadzoru brodskih balastnih voda i taloga na Jadranskom moru

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U suradnji s jadranskim zemljama na razini subregije izraditi Protokol o primjeni Međunarodne konvencije o upravljanju i nadzoru brodskih balastnih voda i taloga na Jadranskom moru. Protokol bi obuhvaćao mjere upravljanja koje predviđa Konvencija (izmjena i/ili obrada balastnih voda) prema standardima Konvencije, te dodatne mjere kao što je izviješćivanje o balastnim vodama (BWR). Protokol bi posebno definirao učinkovite i provedive mjere za unutar-jadranski pomorski promet.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izraditi nacrt Protokola; ▪ Definirati zajednički obrazac za izviješćivanje i primijeniti ga u svim jadranskim državama; ▪ Osigurati institucionalno povezivanje ili kontinuiranu suradnju tijela nadležnih za nadzor brodova s institutima radi osiguranja učinkovite provedbe nadzora balastnih voda (kada ono uključuje uzorkovanje balastnih voda); ▪ Osigurati odgovarajuće opremanje i obuku inspektora sigurnosti plovidbe; ▪ Provesti procjenu rizika u odnosu na brodove u unutarjadranskom prometu sukladno Konvenciji.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere će se spriječiti ili ublažiti posljedice koje strane vrste i patogeni mogu izazvati u novojsredini, odnosno negativne posljedice vezane uz ribolov, marikulturu, turizam (cvatnje), industriju (obraštaj), a posebice one vezane uz ljudsko zdravlje (toksičnost).
OPRAVDANJE ZA MJERU	Opstojnost stanovništva u obalnom području i gospodarski razvoj RH velikim dijelom ovisi o očuvanju jadranskog ekosustava, koji je na više načina ugrožen međunarodnim brodskim prometom, pri čemu jednu od najozbiljnijih prijetnji predstavljaju uneseni strani organizmi i patogeni (HAOP). Sustavnom kontrolom balastnih voda i zabranom ispuštanja onih balastnih voda koje sadrže neželjene organizme, smanjiti će se rizik unosa opasnih vrsta i patogena u jadranske/hrvatske vode, odnosno njihova negativnog utjecaja na ljudsko zdravlje i cjeloviti jadranski ekosustav.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će pridonijeti smanjenju rizika unosa stranih/invazivnih vrsta organizama i patogena putem međunarodnog brodskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda (zaštita bioraznolikosti, marikulutre, ribolova, ljudskog zdravlja).
PODRUČJE OBUHVATA	Budući da se prijenos živih vodenih organizama putem balastnih voda odvija širom svih svjetskih mora i oceana, mjera bi se trebala primjenjivati ne samo subregionalno i regionalno, već i na globalnoj razini.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2017.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13) ▪ Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016 – 2018 (ožujak, 2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.2, 3.6.2, 3.6.3
PRETPOSTAVKE I	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> sporazum između jadranskih zemalja o zajedničkoj i usklađenoj provedbi

RIZICI ZA PROVEDBU	<p>mjere; kadrovsko i tehničko jačanje ekspertnih institucija koje će obavljati analizu uzoraka; izrada web sučelja za izmjenu podataka o balastnim vodama između jadranskih luka i šire.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rizici: neorganizirana i površna provedba kontrole s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta; nedovoljna obučenosť i opremljenost službi zaduženih za uzorkovanje i analize; niz nepoznanica i tehničkih prepreka u primjeni Konvencije kao i činjenica da Konvencija još nije stupila na snagu; spori procesi usuglašavanja na subregionalnoj razini.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> Ministarstva nadležna za pomorstvo i zaštitu okoliša –administrativna provedba Lučke kapetanije i inspeksijske službe Stručne i znanstvene institucije
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14) Pravilnik o upravljanju i nadzoru balastnih voda (Narodne novine, 128/12)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 100.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi broja stranih vrsta i brojnosti njihovih jedinki u Jadranu; areal rasprostranjenosti i brzina širenja stranih vrsta; trendovi brojnosti jedinki onih stranih vrsta koje su već uspostavile svoje populacije u Jadranu; broj akcijskih planova.

3.6.2. Uspostaviti provedbu redovitog pregleda područja luka (*Port Control Survey*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Uspostaviti redovitu provedbu godišnjeg/sezonskog pregleda stanja (vrste i brojnost) u područjima luka, kako bi se mogle pratiti promjene u sastavu i abundanciji određenih vrsta organizama (bentoski organizmi sa čvrste podloge, bentoski organizmi s meke podloge, planktonski organizmi, ribe i glavonošci). Po mogućnosti obavljati razmjenu podataka o stanju u lukama na subregionalnoj i regionalnoj razini.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> Pregled stanja fitoplanktonske zajednice u lukama (broj vrsta i brojnost stanica); Pregled stanja zooplanktonske zajednice u lukama (broj vrsta i brojnost jedinki); Pregled stanja bentoskih organizama u lukama (tvrdo dno) (broj vrsta i brojnost jedinki); Pregled stanja bentoskih organizama u lukama (muljevito i pješčano dno) (broj vrsta i brojnost jedinki); Pregled stanja ribljih vrsta i glavonožaca u lukama (broj vrsta i brojnost jedinki); Mjerenje s i t u lukama; Izraditi popise vrsta za pojedine jadranske luke; Izraditi web sučelje za razmjenu podataka između luka.
OČEKIVANI REZULTAT	Predloženom mjerom bi se smanjio ili ublažio rizik unosa i širenja stranih/invazivnih vrsta u jadranske vode, odnosno umanjio bi se negativni utjecaj pomorstva na ostale aktivnosti u obalnom području (marikultura, ribarstvo, turizam) i zaštitila bioraznolikost ekosustava.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Pomorstvo je izuzetno važna gospodarska aktivnost u RH, koja već i u današnje vrijeme stvara veliki pritisak na jadranski ekosustav, kao i na ostale aktivnosti koje se provode u u obalnom području (ribarstvo, marikultura, turizam). Jačanjem gospodarstva (izvoz/uvoz), povećanjem uzgojnih kapaciteta u marikulturi i širenjem turističkih aktivnosti, što sve i predviđa strateški razvoj RH, istodobno će rasti i pomorske aktivnosti, odnosno pritisak pomorstva na jadranski ekosustav će se kontinuirano povećavati.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D9,

VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje unosa i širenja stranih/invazivnih vrsta putem pojačanih mjera kontrole i nadzora temeljenih na razmjeni podataka o stanju u pojedinim lukama
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi lokalno u lukama RH, a po mogućnosti i subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. Provoditi kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13) ▪ Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016 – 2018 (ožujak, 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.1, 3.6.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje ekspertnih institucija koje obavljaju analizu uzoraka i podataka; redovita kontrola područja luka. ▪ <i>Rizici:</i> nedostatan broj eksperata (bentoničari, planktonolozi, ihtiolozi, bakteriolozi) za provedbu istraživanja; nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja; nedostatak koordinacije na subregionalnoj i regionalnoj razini.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša, pomorstvo, znanost – administrativna provedba ▪ Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja u lukama
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 250.000,00 HRK po luci/godišnje (ovisi o veličini luke)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su trendovi u broju stranih/invazivnih vrsta organizama u lukama; Trendovi u broju domicilnih vrsta u lukama

3.6.3. Uspostaviti sustav upozorenja, ranog otkrivanja i brzog uklanjanja unesenih invazivnih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Posebnu bi pozornost trebalo posvetiti organiziranju sustava za pravovremeno uočavanje i brzo djelovanje zbog kontrole daljnjeg širenje novo unesenih vrsta i njihovog uklanjanja iz prirode (sesilni organizmi). Stranu invazivnu vrstu u moru je veoma teško ukloniti iz staništa u koje se proširila, jer je to uglavnom ekonomski neisplativo. Mogućnost uklanjanja postoji jedino u slučaju ako se radi o malom i strogo ograničenom području. Stoga je iznimno važno rano otkrivanje njene prisutnosti u ekosustavu, pri čemu su hitne mjere kontrole širenje i uklanjanja najčešće jedine učinkovite mjere. Mjera se temelji na rezultatima redovitog programa praćenja, ali kod ove je mjere izuzetno značajan doprinos tzv. „javne znanosti“ (građanin-znanstvenik), jer se veliki broj stranih vrsta evidentira baš putem dojava građana.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivnosti vezane uz provedbu redovitog programa praćenja; ▪ Aktivnosti vezane uz promicanje tzv. „javne znanosti“ (izrada letaka/brošura s opisima stranih/invazivnih vrsta; izrada web-sučelja vezanog za problematiku invazivnih vrsta; ▪ Organiziranje javnih predavanja o problematici invazivnih vrsta i sl); ▪ Evidentiranje nalaza putem dojava građana; ▪ Pregled terena i donošenje odluke o uklanjanju; ▪ Uklanjanje.

OČEKIVANI REZULTAT	Predloženom mjerom bi se smanjilo ili usporilo širenja stranih/invazivnih vrsta u jadranske vode, odnosno umanjio bi se njihov negativni utjecaj prvenstveno na biodiverzitet, ali također i na ostale aktivnosti u obalnom području (marikultura, ribarstvo, industrija).
OPRAVDANJE ZA MJERU	Danas se smatra da invazivne vrste na nekom području, uz izravno uništavanje staništa, predstavljaju najveću opasnost za njegovu bioraznolikost. Kontrola invazivnih vrsta i smanjivanje njihova utjecaja na zavičajne vrste i cjelokupne ekosustave danas je jedan od najvećih izazova zaštite prirode. Iako je većinu stranih/invazivnih vrsta gotovo nemoguće ukloniti iz staništa u koje su se proširila, posebice kada se radi o morskoj sredini, ipak mogućnost postoji u slučaju kada se radi o malom i strogo ograničenom području na kojem se razvila populacija neke strane alge.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje unosa i širenja stranih/invazivnih vrsta putem pojačanih mjera kontrole, nadzora i uklanjanja iz prirode
PODRUČJE OBUHVATA	Mjeru je neophodno provoditi lokalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. Provoditi kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 3.6.1, 3.6.2
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> provedba programa praćenja; uspješna realizacija i daljnje promicanje akcije „građanin – znanstvenik“. ▪ <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu programa praćenja; neuspješno vođenje i realizacija akcije „građanin-znanstvenik“.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja u lukama
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak uklanjanja nije moguće unaprijed procijeniti, budući da ovisi o vrsti organizma, o vrsti podloge (pjesak, mulj, kamen), o zahvaćenom arealu i sl. (Trošak praćenja uključen u Nacionalni program praćenja prema ODMS)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Potpuno uklanjanje ili usporavanje širenja nekih stranih/invazivnih vrsta organizama, koje su već uspostavile svoju populaciju na određenom području

3.7. Mjere za smanjivanje unosa energije u morski okoliš (podvodna buka)

3.7.1. Uspostaviti i razviti registar kojim bi se evidentirala, procjenjivala i upravljala prostorna i vremenska raspodjela impulsnih antropogenih izvora buke u frekvencijskom području 10Hz do 10kHz

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Uspostavljanje i razvoj registra kojim bi se evidentirala i procjenjivala prostorna i vremenska raspodjela impulsnih antropogenih izvora buke u frekvencijskom području 10 Hz do 10 kHz, a koji prekoračuju zvučne razine preporučene u dokumentu: „ <i>Monitoring Guidance for Underwater Noise in European Seas, Part II: Monitoring Guidance Specifications, JRC Scientific and Policy Report EUR 26555 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2014, doi: 10.2788/27158</i> “
OČEKIVANI REZULTAT	Skup uređenih podataka o prostornoj i vremenskoj raspodjeli impulsnih antropogenih izvora buke unutar područja mora pod jurisdikcijom RH (lokalno), kao i unutar šireg područja Jadrana (subregionalno).
OPRAVDANJE ZA MJERU	Zbog nedostatka sveobuhvatnih studija i programa praćenja, trenutno nema dovoljno podataka temeljem kojih bi se moglo kvantitativno odrediti trenutni status i trendove impulsne antropogene podvodne buke u Jadranskom moru. Stoga je ova mjera usmjerena na prikupljanje podataka o broju i razdiobi događaja koje uzrokuju impulsnih antropogenih izvora podvodne buke.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D11
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjerom se omogućuje ispunjenje operativnog cilja vezanog uz praćenje kumulativnog učinka bučnih aktivnosti na ponašanje morskih organizama osjetljivih na buku.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjere bi se trebale provoditi lokalno, po mogućnosti i i subregionalno (Jadran), odnosno uz suradnju svih jadranskih zemalja.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13) ▪ Strategija gospodarenja mineralnim sirovinama RH
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 2.1.2, 3.7.2, 3.7.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> postojanje institucionalnog i zakonodavnog okvira za provedbu mjere; jačanje znanja u institucijama koje će na bilo koji način biti uključene u provedbu mjere. ▪ <i>Rizici:</i> neodgovarajuća i površna provedba mjere s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta; nedovoljna razina znanja i angažmana institucija zaduženih za provedbu mjere.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za zaštitu okoliša i gospodarstvo – administrativna provedba; ▪ Stručne institucije – stručna provedba <p>Mjera bi se trebala provoditi putem zakonske obveze na način da se kod svake legalizacije djelatnosti koja se obavlja pod vodom (npr. koncesije na istraživanje i/ili eksploataciju nafte i/ili plina, građevne dozvole za radove koje uključuju i radove pod vodom isl.) treba prijaviti i u registar unijeti vremenski i prostorni raspored izvora impulsne buke.</p>
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potrebno izraditi podzakonski akt (pravilnik ili sl.) kojim bi se uređio sadržaj i oblik registra, te regulirala obveza i način provedbe (institucija). ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14)

	<ul style="list-style-type: none"> Odluka o donošenju akcijskog programa strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere treba procijeniti MZOIP
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Količina i kvaliteta podataka koji se vode u registru.

3.7.2. Putem mjernih postaja, i/ili ako je to moguće, akustičkim modeliranjem, nadzirati trendove razina kontinuirane podvodne buke unutar tercnih pojasa 63 i 125 Hz (srednja frekvencija)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Putem mjernih postaja, i/ili ako je to moguće, akustičkim modeliranjem, nadzirati trendove razina kontinuirane podvodne buke unutar tercnih pojasa 63 i 125 Hz (srednja frekvencija) na način kako je preporučeno u „ <i>Monitoring Guidance for Underwater Noise in European Seas, Part II: Monitoring Guidance Specifications, JRC Scientific and Policy Report EUR 26555 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2014, doi: 10.2788/27158</i> “. Način i detalji nadzora (program praćenja) trendova razina kontinuirane podvodne buke navedeni su u dokumentu: <i>Odluka o donošenju akcijskog programa strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora</i> ; Narodne novine, 153/14.
OČEKIVANI REZULTAT	Skup kvalitetnih i vjerodostojnih rezultata mjerenja kontinuirane antropogene podvodne buke u dužem periodu iz kojih bi se mogao odrediti trenutni status i trendovi kontinuirane antropogene podvodne buke u određenim dijelovima Jadranskog mora.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Zbog nedostatka sveobuhvatnih studija i programa praćenja, trenutno nema dovoljno podataka temeljem kojih bi se moglo kvantitativno odrediti trenutni status i trendove kontinuirane antropogene podvodne buke u Jadranskom moru. Stoga je ova mjera usmjerena na prikupljanje podataka i praćenje trendova kontinuirane antropogene podvodne buke u Jadranskom moru.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D11
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjerom se omogućuje ispunjenje cilja vezanog uz praćenje trendova razina kontinuirane buke za koje je vjerojatno da se povećavaju radi povećanja opsega pomorskog prometa.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala provoditi lokalno, a po mogućnosti i subregionalno (Jadran), odnosno uz suradnju svih jadranskih zemalja.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. - 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13) Strategija gospodarenja mineralnim sirovinama RH
VEZA S DRUGIM	2.1.1, 3.4.1, 3.7.1, 3.7.3

MJERAMA OVE STRATEGIJE	
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> postojanje institucionalnog i financijskog okvira za provedbu mjere; jačanje znanja i materijalne baze (opreme) u institucijama koje će biti uključene u provedbu mjere. ▪ <i>Rizici:</i> neodgovarajuća i površna provedba mjere s ciljem zadovoljenja formalnih uvjeta; nekontinuirani institucionalni i financijski okvir; gubitak i/ili oštećenje mjerne opreme.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva zadužena za zaštitu okoliša, ribarstvo, pomorstvo, turizam – administrativna provedba; ▪ Stručne institucije - stručna provedba
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14) ▪ Odluka o donošenju akcijskog programa strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, 153/14)
TROŠAK PROVEDBE	420.000,00 HRK / godina (<i>Trošak provedbe uključen u Nacionalni program praćenja</i>) UKUPNI TROŠAK: 4 god*420.000 HRK/god = 1.680.000,00 HRK
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Obradom validirani, vremenski i prostorno kontinuirani rezultati mjerenja kontinuirane antropogene podvodne buke u dužem periodu.

3.7.3. Uspostaviti regionalnu suradnju na koordiniranom pristupu Deskriptoru 11 u Jadranskom moru, te jačati znanje i osigurati dijeljenje iskustava o mogućem utjecaju buke na morske organizme u Jadranskom moru

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Suradnja sa zemljama članicama s kojima dijelimo Jadransko more na provedbi Mjere 3.7.1 i Mjere 3.7.2. Na sve moguće načine poticanje i omogućavanje jačanja znanja o mogućem utjecaju buke na morske organizme u Jadranskom moru, dijeljenje iskustava drugih zemalja iz područja primjene Deskriptora 11, posebno aktivnosti koje su sadržane u Mjerama 3.7.1 i 3.7.2. Poticati i omogućiti sudjelovanje RH u međunarodnim stručnim i ekspertnim skupinama i međunarodnim projektima.
OČEKIVANI REZULTAT	Usklađeni registri impulsnih antropogenih izvora buke, razmjena podataka iz registara, razmjena podataka mjerenja kontinuirane podvodne buke; moguća komplementarnost mjerenja kontinuirane podvodne buke u budućim programima praćenja. Održavanje razine znanja i iskustva u primjeni Deskriptora 11 na razini koja omogućava provedbu predviđenog programa praćenja i mjera te održavanje dobrog stanja okoliša, a samim tim i preuzetih obveza.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Podvodna buka se, pogotovo ona na niskim frekvencijama, dobro širi kroz more, tako da njen utjecaj ne staje na administrativnim granicama. Izvori podvodne buke (impulsna i kontinuirana) postoje ili mogu postojati u svim dijelovima Jadranskog mora. Stoga je podvodna buka globalni pritisak i tako je treba tretirati. Bez suradnje na području cijelog Jadranskog mora, neće biti moguće procijeniti pritisak koji uzrokuje podvodna buka niti provesti mjere za

	<p>postizanje ciljeva dobrog stanja okoliša. Također, regionalna suradnja je obveza zemalja članica po svim razinama dokumenata od ODMS na dalje.</p> <p>U svim zemljama članicama i u svim dokumentima stručnih i ekspertnih skupina postoji slaganje oko toga da postoji značajan manjak znanja i podataka koji bi omogućili pouzdano razumijevanje učinka podvodne buke na individualnoj ili populacijskoj razini, rizike i značaj unosa podvodne buke na okoliš, te određivanje prikladnih mjera za ublažavanje i/ili izbjegavanje utvrđenog štetnog učinka. Zbog toga će u narednom razdoblju biti dosta znanstvenih, stručnih i administrativnih aktivnosti da bi se premostile te praznine i vrlo je važno da RH sudjeluje u tim aktivnostima i ima koristi od znanja i iskustava koje su stekle zemlje članice sa većim stručnim i znanstvenim potencijalima.</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6, D11
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjerom se omogućuje ispunjenje cilja vezanog uz regionalnu suradnju i potrebe za premošćivanjem praznina u znanju.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala provoditi subregionalno (Jadran), uz suradnju svih jadranskih zemalja. Jačanje znanja i dijeljenje iskustava trebalo bi se provoditi sa svim ZČ EU pa i šire.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13) ▪ Strategija gospodarenja mineralnim sirovinama RH
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 2.1.2, 3.7.1, 3.7.2
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> dogovor i suradnja jadranskih zemalja na višim političkim razinama; međunarodni sporazumi; nastavak i administrativna i financijska potpora članstvu u EU Tehničkoj grupi za podvodnu buku i druge oblike energije (Technical Group on Underwater Noise and other forms of energy (TG Noise), te ostalim povremenim stručnim i ekspertnim skupinama (npr. CBD, ACCOBAMS), kao mjestima na kojima se diskutiraju i pripremaju prijedlozi budućih političkih odluka i daju pomoć i smjernice u implementaciji sadašnji i budućih mjera. ▪ <i>Rizici:</i> nedovoljna angažiranost državne administracije na subregionalnoj suradnji; nedovoljni resursi (ljudski i materijalni) za kvalitetno praćenje suradnje.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva zadužena za vanjske poslove, zaštitu okoliša, ribarstvo, turizam, znanost-administrativna provedba; ▪ Stručne institucije- stručna provedba
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14) <p>Potrebno je dogovoriti i izraditi međudržavne sporazume vezane uz kontrolu podvodne buke na razini jadranske subregije, te podupirati članstvo RH u stručnim i ekspertnim tijelima</p>
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere treba procijeniti MZOIP
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<p>Uspostava regionalne suradnje, stupanj usklađenosti registra impulsnih antropogenih izvora buke, mogućnost i relevantnost razmjene podataka iz registra, usklađenost rezultata mjerenja kontinuirane podvodne buke.</p> <p>Primjena novih spoznaja i mogućnosti u programu praćenja u cilju bržeg dostizanja DSO.</p>

3.8. Mjere zaštite i očuvanja bioraznolikosti

3.8.1. Analizirati rizike slučajnog ulova kornjača, morskih sisavaca i morskih ptica u različitim ribolovnim alatima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Praćenjem broja i načina slučajno ulovljenih jedinki kornjača, morskih sisavaca i morskih ptica utvrditi koji ribarski alati predstavljaju najveću opasnost za pojedine organizme, te izraditi analizu rizika za pojedine grupe organizama.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pratiti i procijeniti opseg slučajnog ulova korištenjem promatrača na ribarskim plovilima te ciljanim prikupljanjem podataka ▪ dopuniti podatke evidentiranjem slučajnog ulova morskih kornjača, morskih sisavaca i morskih ptica dojavama raznih korisnika mora (ribari, pomorci) te uključivanjem javnosti (princip građanin znanstvenik) ▪ pri evidentiranju potrebno bilježiti vrstu, mjesto i vrijeme ulova, vrstu i karakteristike ribarskog alata, da li je jedinka živa, ranjena ili uginula. Uginule jedinke potrebno je dostaviti/prijaviti ovlaštenim službama ▪ temeljem rezultata praćenja napraviti analizu rizika stradavanja navedenih vrsta te utjecaj na populacije ▪ jačanje svijesti svih sudionika u ribolovnim aktivnostima, kao i svih ostalih građana o važnosti morskih sisavaca, kornjača i morskih ptica u hranidbenom lancu u moru, odnosno u očuvanju morskog ekosustava ▪ upoznavanje šire javnosti, posebice sudionika u raznim aktivnostima na moru s adresama na koje će obavljati dojave o nalazima
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere će se utvrditi najčešći načini slučajnog ulova morskih kornjača, morskih sisavaca i morskih ptica, odnosno koji su ribolovni alati najčešći uzrok stradavanja ovih vrsta. Analiza rizika pružiti će podatke za utvrđivanje mjera upravljanja i ublažavanja posljedica, te poboljšanje selektivnosti pojedinih ribarskih alata.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U mrežama i na udicama uz ciljani ulov često završava i veći broj slučajno ulovljenih vrsta poput dupina, pučinskih vrsta ptica i morskih kornjača, zbog čega se danas baš slučajni ulov smatra jednim od glavnih uzroka stradavanja ovih organizama (slučajni ulov glavate želve samo u sjevernom Jadranu od strane koče 2011. godine bio je procijenjen na otprilike 3500 jedinki; u periodu između 2008. godine i 2012. godine pronađeno je petnaest dupina za koje se pretpostavlja da su nastradali u ribolovnim aktivnostima). Stvarni opseg slučajnog ulova, te utjecaja na mortalitet u populacijama nije utvrđen, zbog čega je trenutno nemoguće procijeniti stvarni utjecaj na populacije ovih zaštićenih vrsta. Procijenjene brojke za slučajni ulov morskih kornjača izuzetno su velike. Što se tiče dupina za sada se prikupljeni podaci uglavnom odnose na obalne populacije dobrih dupina, a rezultati ukazuju na povećanje negativnog utjecaja ribarskih alata. Utjecaji na populacije u teritorijalnom moru i ZERPU nisu poznati. Zbog svega navedenog, utjecaj na dugoročni opstanak, posebice manjih populacija, može biti značajan.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mortalitet morskih sisavaca, morskih kornjača i morskih ptica prouzročen ribarskim alatima je na razini koja ne ugrožava obnovu njihovih populacija.
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno, subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	Tijekom 2016. Provoditi kontinuirano

VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5, 3.8.2, 3.8.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> dobra suradnja između znanstvenika koji prikupljaju podatke i ribara koji bi trebali prijaviti slučajni ulov; postojanje svijesti sudionika u ribolovnim aktivnostima, kao i svih ostalih građana o važnosti morskih sisavaca, kornjača i morskih ptica u hranidbenom lancu u moru, odnosno u očuvanju morskog ekosustava. ▪ <i>Rizici:</i> neobaviještenost ribara, pomoraca i ostalih građana o potrebi, kao i mogućnosti dojava nalaza; neprovođenje mjera kontrole slučajnog ulova od strane ribarske inspekcije.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za ribarstvo i prirodu –administrativna provedba ▪ Sudionici u ribarskim aktivnostima (prijava slučajnog ulova) ▪ Ribarske inspeksijske službe (kontrola slučajnog ulova) ▪ Pomorci, nautičari i ostali građani (dojava o nalazu uginulih ili ranjenih životinja) ▪ Znanstvene institucije (analiza prikupljenih podataka).
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ U RH još uvijek ne postoji jasni zakonodavni okvir za uspostavu mjera vezanih uz problematiku slučajnog ulova morskih sisavaca, kornjača i ptica. Dijelom se problem može rješavati kroz Zakon o zaštiti prirode(Narodne novine, 80/13) ili kroz Zakon o morskome ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14,152/14). ▪ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore ▪ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (Direktiva o zaštiti ptica) ▪ Uredba Vijeća (EZ) br. 1185/2003 od 26. lipnja 2003. o uklanjanju peraja morskih pasa na plovilima ▪ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1343/2011 Europskog parlamenta i Vijeća
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere bi se mogao smatrati zanemarivim (ovisi o dojavama građana, praćenje stanja u okviru Programa praćenja)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU projekti
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi broja slučajno ulovljenih jedinki kornjača, morskih sisavaca i morskih ptica u Jadranu.

3.8.2. Izraditi plan za smanjenje slučajnog ulova zaštićenih vrsta kralježnjaka (morski sisavci, morske ptice, morske kornjače, morski psi, raže) ribolovnim alatima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Temeljem analize rizika izraditi plan za smanjenje slučajnog ulova zaštićenih velikih morskih kralježnjaka (morski sisavci, morske ptice, morske kornjače, morski psi i raže). Plan za smanjenje slučajnog ulova bi se najvećim dijelom trebao temeljiti na selektivnosti ribolovnih alata (stimuliranje korištenja ribarskih alata veće selektivnosti), modifikacijom pojedinih ribarskih alata, modifikacijom uobičajene ribarske prakse, razvojem mjera upravljanje u pojedinim područjima, te mogućim korištenjem (nakon utvrđivanja učinkovitosti!) različitih uređaja koji ove organizme odbijaju da se uopće približavaju ribarskim mrežama.

AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analizirati učinkovitost mjera za smanjenje slučajnog ulova pojedinih vrsta zaštićenih morskih kralješnjaka vezano uz pojedine alate i pojedine vrste; ▪ Temeljem analize učinkovitosti odrediti kojim mjerama će se dati prednost u provedbi; ▪ Na različite načine (dodjela uređaja, financijska podrška, porezne olakšice i sl.) stimulirati provedbu mjera za smanjenje slučajnog ulova; ▪ Stimulirati istraživanja koja imaju za cilj utvrđivanje novih (učinkovitijih, jeftinijih, jednostavnijih) metoda koje se mogu primijeniti u smanjenju slučajnog ulova zaštićenih velikih morskih kralješnjaka.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere smanjit će se slučajni ulov te osigurati populacijska sposobnost za opstanak (viabilnost) pojedinih vrsta zaštićenih kralješnjaka.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U mrežama i na udicama uz ciljani ulov često završava i veći broj slučajno ulovljenih vrsta poput dupina, pučinskih vrsta ptica i morskih kornjača, zbog čega se danas baš slučajni ulov smatra jednim od glavnih uzroka stradavanja ovih organizama (slučajni ulov glavate želve samo u sjevernom Jadranu od strane koće 2011. godine bio je procijenjen na otprilike 3500 jedinki; u periodu između 2008. godine i 2012. godine pronađeno je petnaest dupina za koje se pretpostavlja da su nastradali u ribolovnim aktivnostima). Stvarni opseg slučajnog ulova, kao ni utjecaja na mortalitet u populacijama nije utvrđen, te je trenutno nemoguće procijeniti stvarni utjecaj na populacije ovih zaštićenih vrsta. Procijenjene brojke za slučajni ulov morskih kornjača izuzetno su velike. Što se tiče dupina, za sada se prikupljeni podaci uglavnom odnose na obalne populacije dobrih dupina, a rezultati ukazuju na povećanje utjecaja ribarskih alata. Utjecaji na populacije u teritorijalnom moru i ZERPu nisu poznati. Zbog svega navedenog utjecaj na dugoročni opstanak, posebice manjih populacija, može biti značajan.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mortalitet morskih sisavaca, morskih kornjača i morskih ptica prouzročen ribarskim alatima je na razini koja ne ugrožava obnovu njihovih populacija.
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno, subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	Tijekom 2016. Provoditi kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5, 3.8.1, 3.8.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> financijska mogućnost za stimuliranje provedbe ove mjere; izrada i provedba istraživačkih projekata vezanih uz osmišljavanje, testiranje i provedbu mjera za smanjenje slučajnog ulova. ▪ <i>Rizici:</i> Nedostatak sredstava za stimulacije i provedbu istraživanja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za ribarstvo i prirodu –administrativnaprovedba ▪ Znanstvene i stručne institucije i organizacije, kao i sudionici u ribarskim aktivnostima (analiza selektivnosti alata, istraživanja)
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14, 152/14)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere dogovoriti između MZOIP-a, MP i istraživača
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU projekti i nacionalni projekti
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi broja slučajno ulovljenih jedinki kornjača, morskih sisavaca, morskih ptica, morskih pasa i velikih raža u Jadranu.

3.8.3. Donijeti ribolovne odredbe kojima bi se utjecalo na smanjenje slučajnog ulova

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U skladu s rezultatima analize rizika slučajnog ulova zaštićenih kraljevnjaka (morski sisavci, morske ptice, morske kornjače, morski psi i raže), kao i s rezultatima raznih istraživačkih projekata vezanih uz kvantitativni i kvalitativni sastav slučajnog ulova u jadranskim vodama (ribe koje su se uhvatile u mrežu, a nisu ciljane vrste ili su manje od minimalno propisanih veličina potrebnih za očuvanje ribljeg fonda), propisati nove odredbe koje bi se temeljile na većoj selektivnosti ribolovnih alata, na primjeni modifikacija ribolovnih alata i/ili uobičajene ribarske prakse, na primjeni metoda i tehnologija za smanjenje slučajnog ulova i slično.
AKTIVNOSTI	Temeljem aktivnosti provedenih u mjerama 3.8.1 i 3.8.2 donijeti zakonske odredbe, kojima bi se stimulirala provedba utvrđenih metoda, alata i tehnologija za smanjenje slučajnog ulova pojedinih vrsta.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere će se smanjiti slučajni ulov zaštićenih kraljevnjaka, ali također i slučajni ulov u cjelini.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Uz ciljani ulov, u lovinama je uvijek većim ili manjim dijelom prisutan i dio slučajno ulovljenih vrsta (ribe koje su se uhvatile u mrežu, a nisu ciljane vrste ili su manje od minimalno propisanih veličina potrebnih za očuvanje ribljeg fonda), a veoma često u slučajnom su ulovu prisutni i strogo zaštićene vrste poput dupina, pučinskih vrsta ptica i morskih kornjača.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mortalitet morskih sisavaca, morskih kornjača i morskih ptica prouzročen ribarskim alatima je na razini koja ne ugrožava održavanje njihovih populacija. Bioraznolikost morskih zajednica je očuvana.
PODRUČJE OBUHVATA	Nacionalno, subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	Tijekom 2016. Provoditi kontinuirano
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015.)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.5, 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3, 2.3.4, 2.3.5, 3.8.2, 3.8.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> financijska mogućnost za stimuliranje provedbe ove mjere; postojanje istraživačkih projekata vezanih uz osmišljavanje metoda, alata i tehnologija za smanjenje slučajnog ulova pojedinih vrsta. ▪ <i>Rizici:</i> Nedostatak sredstava za stimulacije i provedbu istraživanja.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za ribarstvo i prirodu –administrativnaprovedba ▪ Znanstvene institucije i sudionici u ribarskim aktivnostima (analiza selektivnosti alata, istraživanja)
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Zakon o morskom ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14, 152/14)
TROŠAK PROVEDBE	Trošak provedbe mjere treba odrediti MZOIP i MP
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Trendovi broja slučajno ulovljenih jedinki kornjača, morskih sisavaca, morskih ptica, morskih pasa i velikih raža u Jadranu.

3.9. Mjere osmišljavanja i provođenja metoda i tehnologija prilagodbe na promjene u morskom i obalnom ekosustavu pod utjecajem klimatskih promjena

3.9.1. Provoditi biološko-ribarstvena istraživanja vezana uz iskorištavanje nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Provedba istraživanja vezanih uz proučavanje životnih ciklusa nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih vrsta organizama (razdoblje mriješćenja, vrijeme dostizanje spolne zrelosti, stanište itd.), kako bi se temeljem prikupljenih podataka u skladu s održivim korištenjem živih resursa, iste moglo održivo iskorištavati, odnosno zaštititi od prekomjernog iskorištavanja (dozvoljeni ribolovni alati, vrijeme i područje ribolova, minimalna lovna veličina i sl.).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Istraživanje sezone i područja mriješćenja alohtonih vrsta u Jadranu; ▪ Istraživanje brzine rasta i dostizanja spolne zrelosti alohtonih vrsta u Jadranu; ▪ Istraživanje ishrane alohtonih vrsta u Jadranu; ▪ Izrada ili nadopuna podzakonskih propisa vezanih uz ribolov novih vrsta.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje ublažavanje negativnih socio-ekonomskih posljedica utjecaja klimatskih promjena, a moguće su i pozitivne socio-ekonomske posljedice.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U zadnjih desetak godina u Jadranu je zabilježen veći broj alohtonih vrsta organizama koji bi mogli imati iznimno velik gospodarski značaj, budući da se radi o visoko kvalitetnim i cijenjenim vrstama (Dulčić & sur., 2012).
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje gospodarskih šteta u ribarstvu izazvanih klimatskim promjenama.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala primjenjivati lokalno i subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (u izradi) ▪ Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, 124/14) ▪ Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016 – 2018 (ožujak 2015) ▪ Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016 – 2018 (ožujak 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.9.2, 3.9.3, 3.9.4
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija koje provode istraživanja; uspješna markentiška prezentacija novih vrsta na tržištu. ▪ <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za ribarstvo, zaštitu okoliša i prirode, znanost, poduzetništvo – administrativna provedba ▪ Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (2015.) ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, 107/03, 144/12)

	Provedba Mjera iziskuje i nadopunu postojećih ribolovnih pravilnika.
TROŠAK PROVEDBE	Cca 250.000,00 HRK/po vrsti
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su rezultati vezani uz iskorištavanje novih vrsta u gospodarskom ribolovu.

3.9.2. Provoditi prilagodbe vezane uz promjenu tehnologije ribolova radi izlova nezavičajnih (alohtonih) gospodarski potencijalno važnih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Budući da za lov pojedinih nezavičajnih (alohtonih) vrsta tradicionalni ribarski alati nisu dovoljno učinkoviti, u nekim bi slučajevima bilo potrebno konstruirati nove ribolovne alate. Istraživanja bi se trebala provoditi kroz ispitivanja učinkovitosti novih ribolovnih alata.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odabir komercijalno najpovoljnijih vrsta alohtonih organizama; ▪ Konstruiranje novih ribolovnih alata ili prilagođavanje postojećih za lov ciljanih vrsta; ▪ Istraživanje učinkovitosti novih/prilagođenih ribolovnih alata.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje ublažavanje negativnih socio-ekonomskih posljedica utjecaja klimatskih promjena, a moguće su i pozitivne socio-ekonomske posljedice.
OPRAVDANJE ZA MJERU	U zadnjih desetak godina u Jadranu je zabilježen veći broj alohtonih (nezavičajnih) vrsta koje bi mogle imati iznimno velik gospodarski značaj, s obzirom da se radi o visoko kvalitetnim i cijenjenim vrstama. Budući da za lov pojedinih nezavičajnih vrsta tradicionalni ribarski alati nisu dovoljno učinkoviti, u cilju bolje učinkovitosti u nekim bi ih slučajevima bilo potrebno istraživati te u skladu s rezultatima konstruirati nove ribolovne alate.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje gospodarskih šteta u ribarstvu izazvanih klimatskim promjenama.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala primjenjivati lokalno i subregionalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (u izradi) ▪ Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, 124/14) ▪ Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016 – 2018 (ožujak 2015) ▪ Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016 – 2018 (ožujak 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.9.1, 3.9.3, 3.9.4
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija koje provode istraživanja; financijske potpore ribarima. ▪ <i>Rizici:</i> Nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja; Nedostatak financijskih sredstava za potpore.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za ribarstvo, zaštitu okoliša i prirode, znanost, poduzetništvo – administrativna provedba ▪ Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja

ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, 107/03, 144/12) <p>Provedba mjere iziskuje i nadopunu postojećih ribolovnih pravilnika.</p>
TROŠAK PROVEDBE	Cca 50.000 - 100.000 HRK/alatu (mali ribolovni alati) Troškovi istraživanja značajno viši za velike ribolovne alate (koće, plivarice i sl.)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi,
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su konstrukcije novih alata i njihova uporaba.

3.9.3. Provoditi prilagodbe vezane uz uvođenje novih vrsta u marikulturu i povećanje proizvodnje (uzgoja) toploljubnih vrsta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Provedba istraživanja vezanih uz već postojeće, kao i moguće buduće promjene koje se sve češće javljaju u uzgojnom ciklusu većine vrsta u uzgoju, a koje se najvećim dijelom pripisuju utjecaju klimatskih promjena. Slijedom tih istraživanja, potrebno je s gospodarskog aspekta procijeniti eventualno povećanje proizvodnje toploljubnih vrsta koje su već i sada zastupljene u marikulturi RH (komarča, dagnja, tuna), kao i mogućnost uvođenja u marikulturu novih toploljubnih vrsta organizama.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Istraživanja promjena u životnom ciklusu (brzina rasta, dostizanje spolne zrelosti, razdoblja mriještenja, potrošnje hrane i sl.) Vrsta koje se već koriste u uzgoju u rh; ▪ Istraživanja vezana uz uvođenje novih (alohtonih) vrsta u marikulturu; ▪ Odabir komercijalno najpovoljnijih vrsta za uzgoj.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenomove mjere se očekuje ublažavanje negativnih socio-ekonomskih posljedica utjecaja klimatskih promjena, a moguće su i pozitivne socio-ekonomske posljedice.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Već dugo se i u RH raspravlja o uvođenju novih vrsta u marikulturu s ciljem proširenja ponude na tržištu, što bi donijelo novu vrijednost marikulturi RH. Pojavom stranih vrsta u vodama Jadrana, od kojih su neke pogodne za marikulturu, pruža se mogućnost dobivanja nove vrijednosti u marikulturi, ali istodobno i prilagodbe na klimatske promjene, odnosno ublažavanja njihovih negativnih posljedica. Što se tiče toploljubnih vrsta koje se već i do sada koriste u marikulturi RH (komarča, dagnja, tuna), utjecaj klimatskih promjena za te bi vrste mogao biti pozitivan, jer bi povišena temperatura mora kod ovih vrsta mogla utjecati na skraćivanje uzgojnih ciklusa i produženje sezone rasta.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje gospodarskih šteta u marikulturi izazvanih klimatskim promjenama.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala primjenjivati lokalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. - 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture 2014 - 2020.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (u izradi) ▪ Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, 124/14) ▪ Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015) ▪ Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.9.1, 3.9.2, 3.9.4
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija koje provode istraživanja; financijske potpore uzgajivačima. ▪ <i>Rizici:</i> Nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja; nedostatak financijskih sredstava za potpore.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za ribarstvo i marikulturu, zaštitu okoliša i prirode, znanost, poduzetništvo – administrativna provedba ▪ Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja ▪ Uzgajivači
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (2015.) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture 2014 - 2020. ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, 107/03, 144/12) <p>Provedba mjere iziskuje i nadopunu postojećih podzakonskih propisa vezanih uz marikulturu.</p>
TROŠAK PROVEDBE	Cca 250.000,00 HRK/po vrsti.
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi,
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su rezultati uvođenja novih vrsta u marikulturu.

3.9.4. Provoditi prilagodbe vezane uz promjenu tehnologije uzgoja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Nove će okolnosti iziskivati prilagodbu tehnologije uzgoja za hladnoljubne vrste, koje su do sada bile jako zastupljene u marikulturi RH (lubin, kamenica). Tehnologiju uzgoja navedenih vrsta organizama, biti će potrebno prilagoditi novim okolnostima kako bi se ublažile ili spriječile negativne posljedice (prebacivanje uzgoja u dublja – hladnija područja, što će zasigurno povećati troškove uzgoja). Ova bi se mjera mogla privremeno koristiti i u slučaju pojave HAB-a (opasne cvatnje), kada bi se uzgojna postrojenja (ribe i školjke), trebala privremeno spuštati na veće dubine.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Istraživanja utjecaja klimatskih promjena na životni ciklus hladnoljubnih vrsta (brzina rasta, dostizanje spolne zrelosti, razdoblje mriještenja, potrošnja hrane i sl.) Koje se koriste u uzgoju u RH; ▪ Istraživanja vezana uz promjene tehnologije uzgoja hladnoljubnih vrsta.
OČEKIVANI REZULTAT	Primjenom ove mjere se očekuje ublažavanje negativnih socio-ekonomskih posljedica utjecaja klimatskih promjena.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Za razliku od toploljubnih vrsta, na koje bi utjecaj klimatskih promjena mogao biti pozitivan, sasvim je izvjesno da će na one vrste koje preferiraju hladnije vode, utjecaj biti negativan (lubin, kamenica). Kako su istodobno ove dvije vrste jako zastupljene u marikulturi RH, te se i u Strategiji akvakulture predviđa povećanje njihove proizvodnje, biti će potrebno

	tehnologiju uzgoja prilagoditi novim okolnostima kako bi se ublažile negativne posljedice.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera je vezana uz smanjenje gospodarskih šteta u marikulturi izazvanih klimatskim promjenama.
PODRUČJE OBUHVATA	Mjera bi se trebala primjenjivati lokalno.
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. -2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture 2014 - 2020. ▪ Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (u izradi) ▪ Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, 124/14) ▪ Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015) ▪ Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.9.1, 3.9.2, 3.9.3
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke:</i> kadrovsko i tehničko jačanje znanstvenih institucija koje provode istraživanja; financijske potpore uzgajivačima. ▪ <i>Rizici:</i> nedostatak financijskih sredstava za provedbu istraživanja; nedostatak financijskih sredstava za potpore.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstva nadležna za ribarstvo i marikulturu, zaštitu okoliša i prirode, znanost, poduzetništvo – administrativna provedba; ▪ Stručne i znanstvene institucije – provedba istraživanja ▪ Uzgajivači
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva (2015.) ▪ Nacionalni strateški plan razvoja akvakulture 2014 - 2020. ▪ Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13) ▪ Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, 107/03, 144/12)
TROŠAK PROVEDBE	Cca 100.000,00 HRK/po vrsti
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun, EU fondovi
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	Pokazatelji za praćenje provedbe mjere su gospodarski pokazatelji u uzgoju hladnoljubnih vrsta.

3.9.5. Jačati otpornosti obalnih naselja na pojavu ekstremnih vremenskih i klimatskih hazarda

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Klimatski hazardi uključuju uporast razine mora (obrađen kao mjera N 3.8.6.), bujič ne poplave obalno poplavljanje, suše, valovi vrućine i sl. U okviru postojećih prostornih razvojnih planova treba uključiti sveukupni utjecaj ovih hazarda, te prilagoditi kapacitete za pravovremene intervencije i ublažavanje šteta, čime će se poboljšati otpornost ("resilience") obalnih naselja na učinke klimatskih promjena. Prije svega riječ je o prilagodbi planova intervencija i kapacitiranje interventnih jedinica (vatrogasci, hitna zdravstvena pomoć, ...) koji imaju zadatak djelovati kod pojave pojedinih situacija s visokom razinom rizika. Kroz razvojne planove treba predvidjeti rekonstrukciju obalne infrastrukture te sustava odvodnje

	oborinskih voda u urbaniziranim područjima ugroženim bujičnim poplavama i obalnim poplavlivanjem, na način da se prilagode na povećana opterećenja koje će morati podnijeti u budućnosti.
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izraditi preliminarnu analizu ranjivosti obalnih područja na pojavu ekstremnih vremenskih i klimatskih hazarda radi definiranja najugroženijih naselja te napraviti listu prioriteta. U procjenu uključiti nova obilježja koja karakteriziraju elementarne nepogode (razornost, nepredvidljivost, učestalost...); ▪ Za najugroženija obalna naselja izraditi detaljnu analizu ranjivosti; ▪ Prilagoditi normativni okvir, posebno pravilnik o sadržaju prostornih planova; ▪ Prilagoditi prostorne planove zahtjevima revidiranog pravilnika o sadržaju prostornih planova; ▪ Izraditi plan prioriteta investicija za zaštitu od ekstremnih vremenskih i drugih događaja u najugroženijim obalnim naseljima. ▪ Poticati stalnu edukaciju i osposobljavanje operativnih snaga i sustava kao i lokalnih dužnosnika o odgovorima na krizne situacije; ▪ Obavješćivanje javnosti i razvoj sustava praćenja i upozorenja vezan uz opasne vremenske pojave (pojava jakih vjetrova i obilnih kiša, bujične vode, ekstremne temperature...) (veza s mjerom 1.2.2).
OČEKIVANI REZULTAT	Povećana otpornost obalnih naselja na učinke ekstremnih i klimatskih hazarda.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Šteta koju mogu prouzročiti ekstremni vremenski i klimatski hazardi može biti vrlo velika i kroz duže vremensko razdoblje. Primjerice, nedostatak pitke vode za vrijeme kolovoškog maksimuma u većini obalnih turističkih naselja imao bi zaposljedicu nagli pad turističkih aktivnosti, kao i dugoročno izbjegavanje područja od strane turista zbog mogućeg ponavljanja istog scenarija. Učestaliji problem sa zdravljem, pa čak i gubitak života zbog toplinskih udara, također bi imala direktan utjecaj na turizam. Stoga je ulaganje u prilagodbu na navedene hazarde višestruko isplativa investicija. Navedenome treba dodati i štete koje mogu nastati na obalnim građevinama i nekretninama.
PODRUČJE OBUHVATA	Subregionalno (obalne administrativne jedinice koje graniče s morem).
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016.- 2020.
VEZA S DRUGIM STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prijedlog Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske ▪ Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02) ▪ Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13) ▪ Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (u pripremi) ▪ Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja ▪ Strategija EU adaptacije na klimatske promjene (<i>The EU Strategy on Adaptation to climate change</i>) ▪ Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine, – Međunarodni ugovori 8/12) ▪ Strategija održivog razvoja Republike Hrvatske (Narodne novine, 30/09)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.4, 3.9.6
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Pretpostavke</i>: postojanje dobre analitičke osnove za izradu analize ranjivosti. ▪ <i>Rizici</i>: nespremnost lokalnih zajednica; nepostojanje potrebnih lokalnih planova i projekata; nekipiranost službi za realizaciju planova.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje, uz suradnju ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13) ▪ Pravilnik o sadržaju mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (Narodne novine, 106/98, 39/04, 45/04,

	<p>163/04, 9/11)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine, 80/13, 153/13, 78/15) ▪ Zakon o vodama (Narodne novine, 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preliminarna analiza obalne ranjivosti za cijelo područje Jadrana: 400.000 HRK ▪ Analiza ranjivosti za 5 najugroženijih obalnih naselja (100.000 HRK po naselju): 500.000 HRK ▪ Plan prioriternih ulaganja: 100.000 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 1.000.000,00 HRK</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prilagodba normativnog okvira i prostornih planova nije dodatni trošak za provedbu ove aktivnosti ▪ Sustav upozorenja predviđen kroz mjeru 2.2.1 (multi-hazard platforma) ▪ Edukacija?
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrađene i provedene izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju ▪ Izrađene analize ranjivosti ▪ Dopunjeni prostorni planovi ▪ Izrađen plan investicija

3.9.6. Razvijati prilagodbu obalnog područja na porast razine mora

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Učestalost poplavlivanja zbog porasta razine mora bit će višestruko izraženija u budućnosti, pri čemu se prije svega misli na uključivanje predviđenog porasta razine mora kod izgradnje i adaptacije obalnih objekata dugog vijeka trajanja, kao što su rive, obale, lukobrani, luke, marine, kanalizacijski sustavi i slično. Jednako bitno je uključivanje porasta razine mora kod planiranja izgradnje obalnih naselja, infrastrukturnih objekata i turističkih kompleksa, koje je potrebno izmjestiti na dovoljnu udaljenost i visinu, odnosno na područje koje nije ranjivo na predviđeni porast razine mora. Nadalje, donošenje i implementacija mjera za zaštitu kulturnih dobara i lokaliteta koji se nalazi uz samu obalu i na maloj nadmorskoj visini (nužna je da bi se očuvali povijesno naslijeđe koje ima bitan utjecaj na turizam u području županije).
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izraditi analizu ugroženosti obalnih područja, a posebno obalnih naselja, od učinaka podizanja razine mora do 2100. godine; ▪ Prilagoditi normativni okvir, posebno pravilnik o sadržaju prostornih planova; ▪ Prilagoditi prostorne planove zahtjevima revidiranog pravilnika o sadržaju prostornih planova; ▪ Izraditi plan prioriternih investicija za zaštitu od učinaka podizanja razine mora u najugroženijim obalnim naseljima.
OČEKIVANI REZULTAT	Prilagodba obalnog područja na povećanje razine mora u svrhu upravljanja i povećanje otpornosti obalne infrastrukture i ukupnog obalnog prostora, kao i zaštite kulturnih dobara i povijesnih jezgri gradova i naselja.
OPRAVDANJE ZA MJERU	Izostanak prilagodbe obalnih područja na porast razine mora dovest će do mnogostruko jačeg utjecaja mora na obalne objekte te multiplikaciju šteta (urušavanje obala, riva, šetnica, ...). Izgradnja obalnih kapaciteta i stambenih objekata u neposrednoj blizini obale će, s porastom razine mora, dovesti do nestajanja plaža i obalnog krajobraza te smanjiti turističku privlačnost kvalitete turističkih sadržaja.
PODRUČJE OBUHVATA	Subregionalno (obalna naselja koja graniče s morem).
PERIOD USPOSTAVE MJERE	2016. – 2020.
VEZA S DRUGIM	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prijedlog Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske

STRATEGIJAMA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (u pripremi) ▪ Strategija EU adaptacije na klimatske promjene (<i>The EU Strategy on Adaptation to climate change</i>) ▪ Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12)
VEZA S DRUGIM MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.4, 3.9.5
PRETPOSTAVKE I RIZICI ZA PROVEDBU	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Rizik:</i> Nепрепознавање овог климатског hazarda i neuključivanje u prostorne i razvojne planove županije i obalnih gradova/naselja može dovesti do višestrukog povećanja ranjivosti obalnog područja klimatske promjene.
ZADUŽENJE ZA PROVEDBU MJERE	Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje
ZAKONODAVNI OKVIR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13) ▪ Pravilnik o sadržaju mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (Narodne novine, 106/98, 39/04, 45/04, 163/04, 9/11)
TROŠAK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza ranjivosti od podizanja razine mora: 300.000,00 HRK ▪ Plan prioriternih ulaganja: 80.000 HRK <p>UKUPNI TROŠAK: 380.000,00 HRK</p>
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun
POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izrađene i provedene izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju ▪ Izrađene analiza ugroženosti ▪ Dopunjeni prostorni planovi ▪ Izrađen plan investicija

PRILOZI

Prilog 1: Postojeće mjere za unaprjeđenje operativnog okvira za koordinirano upravljanje morskim okolišem i obalnim područjem

Postojeće mjere za uspostavu sustava za koordinirano, participativno i transparentno dogovaranje i odlučivanje o korištenju obalnih i morskih resursa

Uspostaviti tijela nadležna za provedbu Uredbe (Narodne novine, 112/14)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Uredbom o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14) člankom 10 definira tijela nadležna za provedbu Uredbe, uključujući provedbu Strategije:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša – koordinator;▪ Povjerenstvo za koordinaciju izrade i provedbe dokumenata Strategije (Povjerenstvo za koordinaciju);▪ Stručni nacionalni odbor za izvršenje zadaća uređenih Uredbom o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Nacionalni odbor). <p>Mjera se provodi. http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_09_112_2141.html</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1.

Usuglasiti planove razvojnih programa jedinica lokalne i regionalne samouprave sa županijskim razvojnim strategijama

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske propisana je obveza usuglašavanja planova razvojnih programa jedinica lokalne i regionalne samouprave sa županijskim razvojnim strategijama.</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.3.

Unaprijediti proces stvaranja javnih politika i strateškog planiranja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija reforme javne uprave: M 1.1 Unaprijediti proces stvaranja javnih politika i strateškog planiranja u javnoj upravi Aktivnosti 1.1.1-1.1.3; 1.1.8</p> <p>Mjerom se predviđa unaprjeđivanje metodologije za izradu strategija i drugih akata javnih politika, uspostava središnjeg tijela na razini Vlade RH za koordinaciju izrade i praćenja</p>

	provedbe javnih politika i strateških dokumenata.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.2.

Uspostaviti učinkovit sustav koordinacije za integralno upravljanje obalnim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH: Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja</p> <p>Između ostalog, strateškim prioritetom se ističe nužnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljanja učinkovitog sustava suradnje i koordinacije za integralno upravljanje obalnim područjem (na upravljačkoj i stručno-administrativnoj razini) - Uspostavljanje sustava upravljanja obalnim područjem na nacionalnoj i regionalnoj razini
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3.

Unaprijediti sudjelovanje javnosti u donošenju odluka koje su direktno ili indirektno vezane za zaštitu prirode (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije i akcijski plan zaštite prirode (SAPZP) RH: Posebni cilj 5.4 Unaprijediti sudjelovanje javnosti u donošenju odluka koje su direktno ili indirektno vezane za zaštitu prirode</p> <p>Predložene mjere na razini su aktivnosti unutar posebnog cilja 5.4:</p> <p>5.4.1 Poticati i omogućiti višu razinu sudjelovanja javnosti i pojedinih skupina dionika u planiranju i provedbi zaštite te donošenju planskih i zakonodavnih dokumenata</p> <p>5.4.2 Ojačati komunikaciju i suradnju s lokalnim stanovništvom u zaštićenim područjima sa svrhom provođenja mjera koje poboljšavaju stanje prirode te njihovog aktivnog uključivanja u zaštitu prirode</p> <p>5.4.3 Ojačati suradnju s dionicima u svrhu učinkovitije zaštite kroz edukacije</p> <p>Mjere doprinose postizanju strateškog cilja SAPZP podizanja razine znanja, razumijevanja i podrške javnosti za zaštitu prirode</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.1.4

Postojeće mjere za unaprjeđenje regulatornog okvira i usklađivanje pojmova koji se tiču upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

Povećati učinkovitost mehanizama zaštite i smanjenja pritiska na prirodu te poticanja održivog korištenja prirodnih dobara (*grupa mjera*)

OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije i akcijski plan zaštite prirode(SAPZP) RH</p> <p>Predložene mjere na razini su aktivnosti unutar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Posebnog cilja 1.1 - Osigurati jasan, usklađen i provediv zakonodavni i institucionalni okvir za provedbu mehanizama očuvanja prirode: <ul style="list-style-type: none"> 1.1.4 Identificirati provoditelje osnovnih mjera očuvanja u području ekološke mreže toplanske dokumente kojima se te mjere provode ili mogu provesti ▪ Posebnog cilja 1.3 – Standardizirati upravljanje u zaštiti prirode te uspostaviti sustav praćenja učinkovitosti <ul style="list-style-type: none"> 1.3.7 Prema definiranom okviru upravljanja ekološkom mrežom osigurati adekvatno ugrađivanje osnovnih i dodatnih mjera očuvanja u planove upravljanja ekološkom mrežom, sektorske planove gospodarenja prirodnim dobrima i ostale sektorske planove ▪ Posebnog cilja 1.4 Razvijati suradničke oblike upravljanja te ojačati komunikaciju <ul style="list-style-type: none"> 1.4.1 Omogućiti upravljanje zaštićenim područjima i ekološkom mrežom od starne drugih subjekata ▪ Posebnog cilja 2.1 Osigurati održivo korištenje prirodnih dobara i prostora kroz sektorske planske dokumente i propise <ul style="list-style-type: none"> 2.1.1 Poboľjšati učinkovitost provedbe postupka vezano uz zaštitu prirode kod donošenja planova kroz suradnju i komunikaciju sa sektorima prilikom izrade sektorskih planskih dokumenata i propisa <p>Navedene mjere doprinose postizanju strateških ciljeva (SC):</p> <p>SC1: Povećati učinkovitost osnovnih mehanizama zaštite prirode;</p> <p>SC2: 2. Smanjiti direktne pritiske na prirodu i poticati održivo korištenje prirodnih dobara.</p>
OČEKIVANI REZULTAT	<p>Broj identificiranih provoditelja osnovnih mjera očuvanja u području ekološke mreže te vezanih planskih dokumenata (1.1.4.)</p> <p>Površina ekološke mreže za koju su u planske dokumente ugrađene mjere očuvanja (1.3.7.)</p> <p>Broj područja o kojima skrbe drugi subjekti (1.4.1.)</p> <p>Broj ugrađenih mjera očuvanja u sve relevantne dokumente upravljanja i/ili gospodarenja (2.1.1.)</p>
PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<p>Do 2020. godine utvrditi broj provoditelja osnovnih mjera očuvanja u području ekološke mreže te vezanih planskih dokumenata</p> <p>Do 2023. godine identificirati površinu ekološke mreže za koju su u planske dokumente ugrađene mjere očuvanja</p> <p>Do 2025. godine utvrditi broj područja o kojima skrbe drugi subjekti te utvrditi broj ugrađenih mjera zaštite prirode u sve relevantne dokumente za upravljanje i/ili gospodarenje</p>
VEZA S MJERAMAM OVE STRATEGIJE	1.2.5

Grupa mjera zaštite prirode u **Planu upravljanja vodnim područjima (PUVP)** prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)</p> <p><u>Mjera 5.3.4. B 4 1 KTM21</u>, <u>Mjera 5.3.4. B 4 1 KTM 991</u>, <u>Mjera 5.3.4. B 4 1 KTM 992</u>: Sadržajno i terminološki uskladiti Odluku o određivanju osjetljivih područja (Narodne novine, broj 81/10).</p> <p><u>Mjera 5.3.6. B 6 1 KTM992</u>: Definirati mehanizme upravljanja područjima Natura 2000</p> <p><u>Mjera 5.3.6. B 6 2 KTM992</u>: Razmotriti potrebu za izradom planova upravljanja područjima Natura 2000 i gdje je to opravdano preporučiti izradu takvih planova, kako bi se uspostavio dijalog između svih zainteresiranih strana i dogovorila pragmatična upravljačka rješenja.</p> <p><u>Mjera 5.3.6. B 6 3 KTM992</u>: Pravilnikom definirati ciljeve očuvanja i osnovne mjere za očuvanje ciljanih vrsta, izuzev ptica te stanišnih tipova u području ekološke mreže temeljem članka 55. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13).</p> <p><u>Mjera 5.3.6. B 6 4 KTM992</u>: Pripremiti i usvojiti planove upravljanja za zaštićena područja prirode za koja je to propisano, a dosad nije učinjeno.</p> <p><u>Mjera 5.3.6. B 6 S1 KTM992</u>: Prilikom rane faze izrade planova upravljanja područja (zaštićena područja i područja ekološke mreže) namijenjenih zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite, potrebno je uključiti Hrvatske vode kroz konzultacije s izrađivačima planova upravljanja i pritom osigurati kontinuiranu međusektorsku razmjenu podataka od interesa. (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode).</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava
VEZA S MJERAMAM OVE STRATEGIJE	1.2.5

Donijeti Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020.</p> <p>U sklopu cilja 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem predložena je</p> <p>Mjera 4.4.2. Donijeti Strateški plan upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom.</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1

Uspostaviti osnovu za prostorno planiranje mora

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH: Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja</p> <ul style="list-style-type: none"> – Potrebno je posvetiti veću pažnju te uspostaviti osnovu za prostorno planiranje namjene i načina korištenja mora
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.2

Planirati uvjete gradnje u prostoru uskog obalnog pojasa

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH: Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja</p> <ul style="list-style-type: none"> – Iznaženje učinkovitih mjera za sprečavanje dužobalnog spajanja GP-a naselja i zabranu ili ograničavanje gradnje u uskom obalnom pojasu, ograničavanje prekomjerne potrošnje prostora (kontrola izgrađenosti, maksimalno korištenje postojećih izgrađenih zona) – Određivanje detaljnijih uvjeta za gradnju u užem obalnom pojasu u ovisnosti o posebnostima pojedinih područja
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.4

Prilog 2: Postojeće mjere za jačanje kapaciteta za provedbu integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

Postojeće mjere za uspostavu usklađenog sustava praćenja stanja obalnih i morskih ekosustava i procesa

Sustavno ispitivati kakvoću prijelaznih i priobalnih voda RH u skladu s ODV

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Program se provodi se u svrhu određivanja ekološke kakvoće vodnih tijela u području prijelaznih i priobalnih voda jadranskog sliva. Programom se kroz nadzorni monitoring određuje ekološka kakvoća bioloških elemenata kakvoće, uključujući prateće fizikalno kemijske pokazatelje, te se donosi ocjena ukupnog ekološkog stanja vodnih tijela.</p> <p>U dijelu vodnih tijela prijelaznih i priobalnih voda u kojima je tijekom prethodnog monitoringa ustanovljeno nezadovoljavajuće ekološko stanje, ovim programom je razina monitoringa podignuta s osnovne (nadzorni) na višu razinu (operativni) što uključuje veću frekvenciju monitoringa i veći broj dodatnih pokazatelja.</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D5, D6, D7, D8
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava, smanjenje eutrofikacije, kao i smanjenje rizika od unosa onečišćujućih tvari i učinaka onečišćenja i eutrofikacije.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1.

Prikupljati podatke u ribarstvu (DCF)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U okviru projekta višegodišnjeg plana prikupljanja podataka o ribarstvu RH, odvija se prikupljanje bioloških podataka za najvažnije metiere u komercijalnom ribolovu RH, a sve u skladu sa DCF (<i>Data Collection Framework</i> ; EU regulativama) (EC 199/2008, EC 665/2008, EC 949/2008).
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D4, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava, održivo korištenje i očuvanje živih resursa Jadrana.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 3.4.1

Provoditi program praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	U okviru programa praćenja kakvoće mora i školjkaša na uzgajalištima RH prate se koncentracije biotoksina, metala i organohalogenih spojeva u školjkašima, kao i sanitarna ispravnost školjkaša. Također se uz salinitet i temperaturu, prati i sanitarna kvaliteta morske vode, te prisutnost i brojnost toksičnog fitoplanktona u morskoj vodi.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava, kontrola eutrofikacije i kontrola toksičnosti.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.1, 3.5.1

Smanjiti unos hranjivih tvari preko točkastih i raspršenih izvora (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERA	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)</p> <p>Mjere se odnose na kontrolu i smanjenje unosa hranjivih tvari, u prvom redu spojeva dušika i/ili fosfora koji uvjetuju proces eutrofikacije. Mjere su u PUVP definirane i razvrstane prema aktivnostima i sektorima opterećenja:</p> <p>a) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od stanovništva Osnovne mjere: 5.2.05. A52 KTM15, 5.2.05. A52 KTM21, 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.05. A514 KTM01, 5.2.05. A514 KTM21, 5.2.05. A514 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A112 KTM21, 5.2.11. A112 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991, 5.2.11. A115 KTM21, 5.2.11. A115 KTM991, 5.3.3. B32 KTM21, 5.3.3. B32 KTM991</p> <p>Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B667 KTM992, 5.3.6. B668 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24</p> <p>b) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od poljoprivrede Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59</p>

KTM21,5.2.05. A59 KTM991,5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21,5.2.05. A59c KTM991,5.2.06. A63 KTM02, 5.2.06. A63 KTM14, 5.2.06. A63 KTM991,5.2.07. A78 KTM05,5.2.07. A78 KTM06, 5.2.07. A78 KTM07, 5.2.07. A7S2 KTM05, 5.2.07. A7S2 KTM06,5.2.07. A7S2 KTM07, 5.2.07. A7S2 KTM14, 5.2.07. A7S2 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.4.2. C24 KTM02, 5.4.2. C24 KTM03, 5.4.2. C24 KTM12, 5.4.2. C24 KTM16, 5.4.2. C24 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.3.6. B662 KTM02, 5.3.6. B662 KTM03, 5.3.6. B662 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24, 5.2.07. A75 KTM05, 5.2.07. A75 KTM06, 5.2.07. A75 KTM07, 5.2.07. A75 KTM14

c) Grupa mjera za smanjenje opterećenja iz atmosfere (plinovi, aerosol, čestice)

Osnovne mjere:

5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21,5.2.05. A59 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21,5.2.05. A59b KTM991,5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21,5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991,5.2.09. A93 KTM14,5.2.09. A93 KTM24

d) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od proizvodnje energije

Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21,5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21,5.2.05. A59c KTM991,5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991,5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17,5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17,5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991,5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21,5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24

e) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od ribarstva i marikulture

Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24,

f) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od industrije

Osnovne mjere: 5.2.05. A53 KTM15, 5.2.05. A53 KTM16, 5.2.05. A53 KTM21, 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A57 KTM991, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.05. A515 KTM16, 5.2.05. A515 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A112 KTM21, 5.2.11. A112 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991, 5.2.11. A115 KTM21, 5.2.11. A115 KTM991, 5.3.3. B32 KTM21, 5.3.3. B32 KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.4.2. C23 KTM15, 5.4.2. C23 KTM16, 5.4.2. C23 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B667 KTM992, 5.3.6. B668 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24

g) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od turizma i rekreacije

Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15, 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991

Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24

	<p>h) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od prometa Osnovne mjere: 5.2.05. A55 KTM15, 5.2.05. A55 KTM21, 5.2.05. A59 KTM15 5.2.05. A59 KTM21, 5.2.05. A59 KTM991, 5.2.05. A59c KTM15, 5.2.05. A59c KTM21, 5.2.05. A59c KTM991, 5.2.07. A78 KTM05, 5.2.07. A78 KTM06, 5.2.07. A78 KTM07, 5.2.07. A7S2 KTM05, 5.2.07. A7S2 KTM06, 5.2.07. A7S2 KTM07, 5.2.07. A7S2 KTM14, 5.2.07. A7S2 KTM991, 5.2.10. A103 KTM15, 5.2.10. A103 KTM991, 5.2.11. A113 KTM21, 5.2.11. A113 KTM991, 5.2.11. A114 KTM21, 5.2.11. A114 KTM991</p> <p>Ostale mjere: 5.2.05. A59a KTM15, 5.2.05. A59a KTM21, 5.2.05. A59a KTM991, 5.2.05. A59b KTM15, 5.2.05. A59b KTM21, 5.2.05. A59b KTM991, 5.4.2. C21 KTM15, 5.4.2. C21 KTM21, 5.4.2. C21 KTM991, 5.4.2. C22 KTM15, 5.4.2. C22 KTM21, 5.4.2. C22 KTM991, 5.2.05. A510 KTM14, 5.2.05. A510 KTM15, 5.2.05. A510 KTM21, 5.2.05. A510 KTM991, 5.2.05. A512 KTM14, 5.2.05. A512 KTM991, 5.3.2. B21 KTM15, 5.3.2. B21 KTM21, 5.3.2. B21 KTM991, 5.3.2. B23 KTM14, 5.3.2. B23 KTM991, 5.3.6. B65 KTM05, 5.3.6. B65 KTM06, 5.3.6. B65 KTM07, 5.3.6. B65 KTM17, 5.3.6. B65 KTM992, 5.3.6. B66 KTM05, 5.3.6. B66 KTM06, 5.3.6. B66 KTM07, 5.3.6. B66 KTM17, 5.3.6. B66 KTM992, 5.3.6. B663 KTM992, 5.3.6. B666 KTM992, 5.3.6. B677 KTM991, 5.3.6. B677 KTM992, 5.3.6. B678 KTM991, 5.3.6. B678 KTM992, 5.2.09. A92 KTM15, 5.2.09. A92 KTM21, 5.2.09. A92 KTM24, 5.2.09. A92 KTM991, 5.2.09. A93 KTM14, 5.2.09. A93 KTM24, 5.2.07. A75 KTM05, 5.2.07. A75 KTM06, 5.2.07. A75 KTM07, 5.2.07. A75 KTM14</p> <p>i) Grupa mjera smanjenja opterećenja iz objedinjenih izvora Osnovne mjere: 5.4.1. C11 KTM14, 5.4.1. C1S3 KTM14</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	Bioraznolikost (D1), Hranidbene mreže (D4), Cjelovitost morskog dna (D6), Eutrofikacija (D5)
VEZA S CILJEVIMA DSO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprječavanje promjena prozirnosti i boje mora, sadržaja otopljenog kisika, pH vrijednosti te koncentracija otopljenog dušika i fosfora kao i N/P omjera u odnosu na uobičajene raspone. ▪ Sprječavanje prekomjernog razvoja biomase fitoplanktona kao i značajnijih promjena sastava fitoplanktonske zajednice. ▪ Sprječavanje prekomjernog razvoja biomase makroalgi kao i značajnijih promjena sastava makroalgi. ▪ Očuvanje uobičajenih odnosa na i između trofičkih razina uz sprječavanje prekomjernog razvoja heterotrofnih bakterija, želetoaznih nakupina, pomora riba i školjkaša te promjena sastava bentoskih beskralješnjaka.

Eliminirati i smanjiti onečišćenja prioritetnim tvarima preko točkastih i raspršenih izvora (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERA	<p>Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV)</p> <p>Mjere se odnose na eliminaciju i smanjenje onečišćenja prioritetnim tvarima čiji se utjecaj na morski okoliš razmatra kroz povećanje koncentracija onečišćujućih tvari u morskoj vodi, povećanje masenih udjela onečišćujućih tvari u sedimentu, povećanje masenih udjela onečišćujućih tvari u bioti, te kroz pojave bioakumulacije i biomagnifikacije onečišćujućih tvari i pojave toksičnog i genotoksičnog dijelovanja onečišćujućih tvari na organizme. Mjere su u PUVP definirane i razvrstane prema aktivnostima i sektorima opterećenja:</p> <p>a) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od stanovništva Osnovne mjere: 5.2.05.A52KTM15, 5.2.05.A52KTM21, 5.2.05.A55KTM15,</p>

5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991, 5.2.05.A514KTM01, 5.2.05.A514KTM21, 5.2.05.A514KTM991, 5.2.05.A5S7KTM01, 5.2.05.A5S7KTM992, 5.2.05.A5S8KTM01, 5.2.05.A5S8KTM992, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991
Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21, 5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21, 5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21, 5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B667KTM992, 5.3.6.B668KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14, 5.2.09.A93KTM24

b) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od poljoprivrede

Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991, 5.2.10.A101KTM15, 5.2.10.A101KTM991, 5.2.10.A10S1KTM03, 5.2.10.A10S1KTM12, 5.2.10.A10S1KTM15, 5.2.10.A10S1KTM991, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991

Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21, 5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21, 5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21, 5.4.2.C22KTM991, 5.4.2.C24KTM02, 5.4.2.C24KTM03, 5.4.2.C24KTM12, 5.4.2.C24KTM16, 5.4.2.C24KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM15, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B662KTM02, 5.3.6.B662KTM03, 5.3.6.B662KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14, 5.2.09.A93KTM24, 5.2.07.A75KTM05, 5.2.07.A75KTM06, 5.2.07.A75KTM07, 5.2.07.A75KTM14

c) Grupa mjera za smanjenje opterećenja iz atmosfere (plinovi, aerosol, čestice)

Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991

Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21, 5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21, 5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21, 5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992

d) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od proizvodnje energije

Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991,

	<p>5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991</p> <p>Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21, 5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21, 5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21, 5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14, 5.2.09.A93KTM24</p> <p>e) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od ribarstva i marikulture</p> <p>Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991</p> <p>Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21, 5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21, 5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21, 5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14, 5.2.09.A93KTM24,</p> <p>f) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od industrije</p> <p>Osnovne mjere: 5.2.05.A53KTM15, 5.2.05.A53KTM16, 5.2.05.A53KTM21, 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A57KTM991, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991, 5.2.05.A515KTM16, 5.2.05.A515KTM991, 5.2.10.A101,KTM15, 5.2.10.A101,KTM991, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991</p> <p>Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21, 5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21, 5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21, 5.4.2.C22KTM991, 5.4.2.C23KTM15, 5.4.2.C23KTM16, 5.4.2.C23KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B667KTM992, 5.3.6.B668KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14, 5.2.09.A93KTM24</p> <p>g) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od turizma i rekreacije</p> <p>Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991</p> <p>Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21, 5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21, 5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21, 5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21,</p>
--	---

	<p>5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14, 5.2.09.A93KTM24</p> <p>h) Grupa mjera za smanjenje opterećenja od prometa Osnovne mjere: 5.2.05.A55KTM15, 5.2.05.A55KTM21, 5.2.05.A59KTM15, 5.2.05.A59KTM21, 5.2.05.A59KTM991, 5.2.05.A59cKTM15, 5.2.05.A59cKTM21, 5.2.05.A59cKTM991, 5.2.10.A101,KTM15, 5.2.10.A101,KTM991, 5.2.10.A10S2KTM15, 5.2.10.A10S2KTM991 Ostale mjere: 5.2.05.A59aKTM15, 5.2.05.A59aKTM21, 5.2.05.A59aKTM991, 5.2.05.A59bKTM15, 5.2.05.A59bKTM21, 5.2.05.A59bKTM991, 5.4.2.C21KTM15, 5.4.2.C21KTM21, 5.4.2.C21KTM991, 5.4.2.C22KTM15, 5.4.2.C22KTM21, 5.4.2.C22KTM991, 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A512KTM14, 5.2.05.A512KTM991, 5.3.2.B21KTM15, 5.3.2.B21KTM21, 5.3.2.B21KTM991, 5.3.6.B65KTM05, 5.3.6.B65KTM06, 5.3.6.B65KTM07, 5.3.6.B65KTM17, 5.3.6.B65KTM992, 5.3.6.B66KTM05, 5.3.6.B66KTM06, 5.3.6.B66KTM07, 5.3.6.B66KTM17, 5.3.6.B66KTM992, 5.3.6.B663KTM992, 5.3.6.B677KTM991, 5.3.6.B677KTM992, 5.3.6.B678KTM991, 5.3.6.B678KTM992, 5.2.09.A92KTM15, 5.2.09.A92KTM21, 5.2.09.A92KTM24, 5.2.09.A92KTM991, 5.2.09.A93KTM14, 5.2.09.A93KTM24, 5.2.07.A75KTM05, 5.2.07.A75KTM06, 5.2.07.A75KTM07, 5.2.07.A75KTM14</p> <p>i) Grupa mjera smanjenja opterećenja iz objedinjenih izvora Osnovnemjere: 5.4.1.C11KTM14, 5.4.1.C1S3KTM14</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D6, D8 i D9
VEZA S CILJEVIMA DSO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprječavanje povećanja koncentracija onečišćujućih tvari u morskoj vodi u odnosu na njihove prirodne razine ▪ Sprječavanje povećanja masenih udjela onečišćujućih tvari u sedimentu u odnosu na njihove prirodne razine ▪ Sprječavanje: <ul style="list-style-type: none"> ▪ povećanja masenih udjela onečišćujućih u bioti u odnosu na njihove prirodne razine <ul style="list-style-type: none"> ○ pojave bioakumulacije i magnifikacije u trofičkom lancu u odnosu na uobičajeno stanje ○ pojava toksičnog i genotoksičnog djelovanja ▪ Sprječavanje povećanja masenih udjela onečišćujućih tvari u organizmima namijenjenim za ljudsku ishranu iznad zakonom utvrđene razine

Smanjiti mogućnost pojave iznenadnog onečišćenja preko točkastih i raspršenih izvora (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
<p>OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERA</p>	<p>Mjere se odnose na smanjenja mogućnosti iznenadnog onečišćenja čiji se utjecaj na morski okoliš razmatra kroz promjene fizikalno-kemijskih osobina i sastava morske vode, taloženja na morsko dno, fizičkog i toksičnog djelovanje na sesilne, vagilne, planktonske i nektonske organizme te kroz smanjenje gospodarske i rekreacijske uporabe mora i degradacije krajobrazne vrijednosti.</p> <p>1. Grupa mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od prometa</p> <p>1.1. Mjere razrađene u okviru Strategije pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine (Skraćenica PS)</p> <p>1.1.a. Održivi rast i konkurentnost pomorskog gospodarstva PM2.1.3.1, PM2.2.2.1., PM2.4.1.1., PM2.4.1.2., PM2.4.2.6., PM2.4.2.8., PM2.5.1.3., PM2.5.1.4., PM2.5.1.5.</p> <p>1.1.b. Siguran i ekološki održiv pomorski promet, pomorska infrastruktura i pomorski prostor republike hrvatske PM3.1.1.1., PM3.1.1.2., PM3.1.1.3., PM3.1.2.1., PM3.1.2.2., PM3.1.2.3., PM3.1.4.1., PM3.1.4.2., PM3.1.4.3., PM3.1.4.4., PM3.1.4.5., PM3.1.4.6., PM3.1.4.7., PM3.1.5.4., PM3.2.1.1., PM3.2.1.2., PM3.2.1.3., PM3.2.1.6., PM3.2.3.1., PM3.2.3.2., PM3.2.3.3., PM3.2.4.1., PM3.2.4.2., PM3.2.7., PM3.2.8.</p> <p>1.1.c. Jačanje administrativne sposobnosti PM4.1.1., PM4.1.2., PM4.1.3</p> <p>1.2. Mjere razrađene prema ODV u PUVP:</p> <p>1.2.a. Osnovnemjere 5.2.10.A101,KTM15, 5.2.10.A101,KTM991, 5.2.11.A113KTM21, 5.2.11.A113KTM991, 5.2.11.A114KTM21, 5.2.11.A114KTM991</p> <p>1.2.b. Ostale mjere 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A56KTM14, 5.2.05.A56KTM991, 5.2.05.A5S1KTM14, 5.2.05.A5S1KTM991, 5.2.05.A5S1KTM992, 5.2.09.A91KTM15, 5.2.09.A91KTM21, 5.2.09.A91KTM24, 5.2.09.A91KTM991, 5.2.09.A9S1KTM21, 5.2.09.A9S1KTM24, 5.2.09.A9S1KTM991</p> <p>2. Skup mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od stanovništva i industrije (uključujući energetski sektor)</p> <p>2.1. Mjere razrađene prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) u Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. Nacrt. Hrvatske vode, 2015. (Skraćenica: PUVP):</p> <p>2.1.a. Osnovnemjere 5.2.01.A17, 5.2.05.A58KTM21, 5.2.05.A5S2KTM992, 5.2.05.A513KTM21, 5.2.06.A64KTM21, 5.2.06.A64KTM991, 5.2.10.A101KTM15, 5.2.10.A101KTM991, 5.2.11.A112KTM21, 5.2.11.A112KTM991, 5.2.11.A113KTM991, 5.2.11.A113KTM21, 5.2.11.A114KTM21, 5.2.11.A114KTM991, 5.2.11.A115KTM21, 5.2.11.A115KTM991</p> <p>2.1.b. Ostale mjere 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A56KTM14, 5.2.05.A56KTM991, 5.2.05.A5S1KTM14, 5.2.05.A5S1KTM991, 5.2.05.A5S1KTM992, 5.2.09.A91KTM15, 5.2.09.A91KTM21, 5.2.09.A91KTM24, 5.2.09.A91KTM991, 5.2.09.A94KTM21, 5.2.09.A94KTM24, 5.2.09.A94KTM991, 5.2.09.A9S1KTM21, 5.2.09.A9S1KTM24, 5.2.09.A9S1KTM991</p>

	<p>3. Skup mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od poljoprivrede, ribarstva i marikulture</p> <p>3.1. Mjere razrađene prema ODV u PUVP:</p> <p>3.1.a. Osnovnemjere 5.2.10.A101,KTM15, 5.2.10.A101,KTM991, 5.2.10.A10S1KTM03, 5.2.10.A10S1KTM12, 5.2.10.A10S1KTM15, 5.2.10.A10S1KTM991, 5.2.11.A113KTM21, 5.2.11.A113KTM991, 5.2.11.A114KTM21, 5.2.11.A114KTM991</p> <p>3.1.b. Ostale mjere 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A56KTM14, 5.2.05.A56KTM991, 5.2.05.A5S1KTM14, 5.2.05.A5S1KTM991, 5.2.05.A5S1KTM992, 5.2.09.A91KTM15, 5.2.09.A91KTM21, 5.2.09.A91KTM24, 5.2.09.A91KTM991, 5.2.09.A9S1KTM21, 5.2.09.A9S1KTM24, 5.2.09.A9S1KTM991, 5.3.6.B662KTM02, 5.3.6.B662KTM03, 5.3.6.B662KTM992</p> <p>4. Skup mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od ostalih izvora</p> <p>4.1. Mjere razrađene prema ODV u PUVP:</p> <p>4.1.a. Osnovne mjere 5.2.11.A113KTM21, 5.2.11.A113KTM991, 5.2.11.A114KTM21, 5.2.11.A114KTM991</p> <p>4.1.b. Ostale mjere 5.2.05.A510KTM14, 5.2.05.A510KTM15, 5.2.05.A510KTM21, 5.2.05.A510KTM991, 5.2.05.A56KTM14, 5.2.05.A56KTM991, 5.2.05.A5S1KTM14, 5.2.05.A5S1KTM991, 5.2.05.A5S1KTM992, 5.2.09.A91KTM15, 5.2.09.A91KTM21, 5.2.09.A91KTM24, 5.2.09.A91KTM991, 5.2.09.A9S1KTM21, 5.2.09.A9S1KTM24, 5.2.09.A9S1KTM991</p> <p>5. Skup mjera za smanjenja mogućnosti pojave iznenadnog onečišćenja porijeklom od objedinjenih izvora (uključujući i saniranje posljedica iznenadnog onečišćenja)</p> <p>5.1. Mjere razrađene prema ODV u PUVP:</p> <p>5.1.a. Osnovnemjere 5.4.1.C1S3KTM14</p> <p>5.2. Mjere razrađene prema Planu intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora (skraćenica PI)</p> <ul style="list-style-type: none"> - PIM₁ Izrada državnog plana intervencija usklađenog s međunarodnim ugovorima iz područja zaštite morskog okoliša - PIM₂ Izrada županijskih planova intervencija - PIM₃ Uspostava stožera, nacionalnu središnjicu za usklađivanje traganja i spašavanja na moru i županijske operativne centre za provedbu plana intervencija - PIM₄ Razrada i provedba postupaka za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćenja mora (uključujući praćenje stanja morskog okoliša, proglašavanje i upravljanje područjima posebno osjetljivog mora, osiguranje sustava za nadzor pomorskog prometa, osiguranje tehničkih sredstava i službi za provedbu mjera sprječavanja i ograničavanja onečišćenja mora, procjenu rizika i osjetljivosti područja djelovanja Plana intervencija) - PIM₅ Razrada i provedba postupaka sprječavanja i ograničavanja opasnosti od onečišćenja mora (uključujući utvrđivanje, smanjivanje i uklanjanje opasnosti od onečišćenja mora)
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - PIM <u>6</u> Razrada i provedba postupaka djelovanja za smanjenje šteta u morskom okolišu - PIM <u>7</u> Razrada i provedba postupaka djelovanja po subregionalnom planu - PIM <u>8</u> Razrada i provedba interventnih mjera u izvanrednim slučajevima onečišćenja mora - PIM <u>9</u> Razrada i provedba plana izobrazbe i vježbe svih sudionika u Planu intervencija
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D6, D8 i D9
VEZA S CILJEVIMA DSO	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprječavanje promjena fizikalno-kemijskih osobina i sastava morske vode uz održanje uobičajene izmjene plinova i tvari na granicama faza atmosfera/morska voda i morska/voda sediment ▪ Sprječavanje fizičkog i toksičnog djelovanja na organizme ▪ Nesmetano održivo korištenje gospodarskih i rekreacijskih resursa morskog okoliša te sprječavanje degradacije prirodnih i krajobraznih vrijednosti

Izraditi programe praćenja stanja očuvanosti stanišnih tipova

OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije i akcijski plan zaštite prirode (SAPZP) RH</p> <p>Predložena mjera na razini je aktivnosti unutar Posebnog cilja 4.1 – Povećati znanja o stanju prirode:</p> <p>4.1.9 Izraditi programe za praćenje stanja očuvanosti stanišnih tipova s Dodatka I, divljih vrsta s Dodatka II, IV, V Direktive o staništima, vrsta ptica u skladu s direktivom o pticama, zatim kao i vrsta koje se komercijalno koriste te ostalih ugroženih, endemskih i rijetkih divljih vrsta te provoditi praćenje stanja očuvanosti</p> <p>Zabilježen je značajan pomak u prikupljanju podataka vezanih uz vrste i stanišne tipove, no i dalje je potrebno nastaviti rad u smjeru standardizacije prikupljanja podataka te poboljšanja samog prikupljanja. To se prvenstveno odnosi na prikupljanje postojećih podataka za one skupine za koje to do sada nije učinjeno, a s ciljem omogućavanja definiranja trendova i poželjnog stanja te referentnih vrijednosti potrebnih za ocjenu stanja očuvanosti. Usko je vezana i potreba nastavka rada na uspostavi monitoring sustava s obzirom na obvezu podnošenja izvješća svakih šest godina o provedbi poduzetih mjera očuvanja u okviru Direktive o staništima, koje mora sadržavati i rezultate praćenja očuvanosti vrsta i stanišnih tipova navedenih na Dodacima spomenute Direktive. Uz to, sukladno odredbama Direktive o pticama države članice dužne su izvještavati o stanju populacija svih vrsta ptica koje se prirodno pojavljuju na teritoriju pojedine države članice. Republika Hrvatska, kao članica Europske unije ima obvezu svakih šest godina izvješćivati o stanju očuvanosti 506 vrsta i 74 stanišna tipa s dodatka navedenih direktiva, a prvo takvo izvješće će dostaviti 2019. godine.</p> <p>Navedena mjera doprinosi postizanju strateškog cilja 4 SAPZP povećanja znanja i dostupnosti podataka o prirodi.</p>
OČEKIVANI REZULTAT (OUTCOME)	<p>Broj vrsta i staništa za koje su izrađeni monitoring programi (4.1.9.)</p> <p>Udio vrsta i stanišnih tipova za koje je provedeno praćenje stanja prema postojećim programima praćenja stanja (4.1.9.)</p>
PRAĆENJE PROVEDBE MJERE	<p>Do 2025. utvrditi broj vrsta i staništa za koje su izrađeni monitoring programi, te odrediti udio vrsta i stanišnih tipova za koje je provedeno praćenje stanja prema postojećim</p>

(OUTPUT, sa okvirnim datumima)	programima praćenja stanja.
VEZA S MJERAMAM OVE STRATEGIJE	2.1.1

Unaprijediti sustav praćenja stanja i procesa u obalnom području

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH:</p> <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprjeđivanje sustava podataka i praćenja stanja i procesa u obalnom području ▪ Utvrđivanje razvojnih smjernica vezanih za aktivno praćenje stanja u prostoru ▪ Jačanje kapaciteta i osposobljavanje javne uprave
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.3, 2.2.1

Postojeće mjere za učinkovito upravljanje informacijama u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

Prijedlog sporazuma o razmjeni, pristupu i korištenju prostornih podataka za subjekte NIPP-a

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Radna skupina za zajedničko korištenje prostornih podataka NIPP-a je predložila Sporazum o razmjeni, pristupu i korištenju prostornih podataka za subjekte NIPP-a. http://www.nipp.hr/UserDocImages/dokumenti/radni-dok/Sporazum-NIPP-v-1-9.pdf Sporazum nije na snazi.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.2

Izrada baze prostornih podataka vezano uz morski okoliš i obalno područje i prostornih podataka (metadata) prema INSPIRE direktivi

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Uredba (Narodne novine, 112/14) definira sadržajne komponente Informacijskog sustava more (P 13), koje, između ostalog moraju najmanje sadržavati: <ul style="list-style-type: none"> – bazu podataka pokazatelja u vezi ciljeva i mjera zaštite morskog okoliša i obalnog područja; – baze podataka iz sustava praćenja i promatranja; – baze prostornih podataka vezano uz morski okoliš i obalno područje; – numeričke analize i modele u digitalnom zapisu i bazama podataka.
POKAZATELJI PRAĆENJA	<ul style="list-style-type: none"> – Usvojen prošireni popis pokazatelja praćenja stanja morskog okoliša tako da obuhvaća i obalno područje – Identificirani izvori podataka za izračun proširenog popisa pokazatelja – Prošireno idejno rješenje Integrirajuće programske platforme (IPP) za sustav praćenja i promatranja morskog okoliša tako da uključi odabrane pokazatelje za obalno područje
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1, 2.2.2

Razvijati informacijsku infrastrukturu

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Nacrt Strategije e-Hrvatska 2020. Ključne aktivnosti prema javnoj upravi do 2020. (A2A): <ul style="list-style-type: none"> – dalje razvijati Metaregistar, registar s popisom svih registara, njihovog sadržaja i mogućnostima povezivanja s drugim sustavima. Sustav interoperabilnosti će se smjestiti u Centar dijeljenih usluga; – dalje razvijati Javni registar za koordinaciju projekata izgradnje državne informacijske infrastrukture (Registar ProDII). Registar ProDII će se smjestiti u Centar dijeljenih usluga
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.2.1, 2.2.2

Unaprijediti sustav praćenja stanja i procesa u obalnom području

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH:</p> <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Unaprjeđivanje sustava podataka i praćenja stanja i procesa u obalnom području ▪ Utvrđivanje razvojnih smjernica vezanih za aktivno praćenje stanja u prostoru <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 5.2.1. Razvoj Informacijskog sustava prostornog uređenja</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.1.3, 2.2.1

Razvijati informacijske instrumente za upravljanje obalnim područjem (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine:</p> <p>Cilj 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem</p> <p>Mjera 4.4.1. Razviti alate za sustavno upravljanje obalnim područjem i posebno pomorskim dobrom uz uspostavu katastra pomorskog dobra</p> <p>Mjera 4.4.4. Razviti infrastrukturu prostornih podataka za obalno područje i pripadajući akvatorij (MSDI) u okviru nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP), te osigurati povezanost s nacionalnim, regionalnim i globalnim inicijativama i podatkovnim infrastrukturama kako bi se osigurala dostupnost i interoperabilnost podataka u skladu s relevantnim propisima</p> <p>CILJ 3.1.5. Kontinuirano podizati razinu djelovanja kod ugroze ljudskih života i imovine na moru</p> <p>Mjera 3.1.5.4. Razviti koncept integralne reakcije na izvanredne događaje na moru i AdriaGIS sustava kao osnovnog tehnološkog rješenja</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	1.2.1, 2.2.1, 2.2.2, 2.5.2, 3.2.1

Postojeće mjere za identificiranje i valoriziranje prioriternih područja za očuvanje bioraznolikosti morskog okoliša i obalnog područja

Očuvati povoljne građe i strukture morskoga dna, obale, priobalnih područja i riječnih ušća (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.3.06.B 6 14 KTM05, KTM06, KTM07, KTM991 (prema ODV u PUVP) Očuvati povoljnu građu i strukturu morskoga dna, obale, priobalnih područja i riječnih ušća.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvati ili vratiti povoljan status očuvanosti stanišnih tipova i određenih vrsta u njihovom prirodnom arealu u svrhu sprječavanja smanjenja bioraznolikosti. Posebni cilj: Zaštita stanišnih tipova
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1, 2.3.2, 2.3.3

Očuvati cjelovitost morskog dna na razini koja osigurava da su struktura i funkcije ekosustava zaštićene kao i da bentoski ekosustavi nisu posebno zahvaćeni štetnim učincima

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.06.B 6 19 KTM992 Ograničiti sidrenje gdje je to potrebno radi očuvanja ili obnove degradiranih naselja posidonije s vrstom <i>Posidonia oceanica</i>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Praćenje rasprostranjenosti i zahvaćene površine naselja posidonije u sklopu Direktive o staništima.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1, 2.3.2, 2.3.3

Očuvati muljevite, pjeskovite i šljunčane plaže u područjima Natura 2000 (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.06.B 6 20 KTM06, KTM992 Očuvanje muljevite, pjeskovite i šljunčane plaže u područjima Natura 2000 gdje su ciljni stanišni tipovi 1210, 1310, 1410, 1420 i 2110 ne uređivati za turističko korištenje, a na pojedinim lokalitetima omogućiti obnovu degradiranih staništa, uključujući zabranu uklanjanja biljaka radi obnove vegetacije.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvanje posebno zaštićenih područja
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1, 2.3.2, 2.3.3

Zabraniti iskorištavanje sedimenta (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.06.B6 37 KTM06, KTM992 Ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova ni sprudova u priobalju.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvati cjelovitost morskog dna na razini koja osigurava da su struktura i funkcije ekosustava zaštićene kao i da bentoski ekosustavi nisu posebno zahvaćeni štetnim učincima
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1, 2.3.2, 2.3.3

Očuvati povoljni režim voda (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM05, Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM06, K Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM07, Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM17, Mjera 5.3.6. B 6 7 KTM992 Očuvati povoljni režim voda i povoljne stanišne uvjete vodenih i močvarnih staništa s obzirom na ekološke zahtjeve ciljnih vrsta/stanišnih tipova područja ekološke mreže

VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvati cjelovitost morskog dna na razini koja osigurava da su struktura i funkcije ekosustava zaštićene kao i da bentoski ekosustavi nisu posebno zahvaćeni štetnim učincima
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.1, 2.3.2, 2.3.3

Povećati učinkovitost zaštite morskih staništa

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije i akcijskog plana zaštite prirode (SAPZP) RH</p> <p>Predložene mjere na razini su aktivnosti unutar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posebnog cilja 1.2 Oblikovati i uspostaviti reprezentativnu i funkcionalnu mrežu područja značajnih za očuvanje prirode <ul style="list-style-type: none"> 1.2.4 Analizirati reprezentativnost zaštićenih područja na nacionalnoj razini, razviti kriterije za proglašenje novih zaštićenih područja te u skladu s njima predložiti prioritete za zaštitu - Posebnog cilja 4.1 – Povećati znanja o stanju prirode: <ul style="list-style-type: none"> 4.1.10 Prikupiti detaljne podatke o rasprostranjenosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova na području EM u svrhu upravljanja 4.1.12. Izraditi kartu staništa, uključujući detaljnije kartiranje kopnenih i morskih staništa te izraditi kartu morskih staništa na područjima mora pod jurisdikcijom Republike Hrvatske, s naglaskom na ugrožene i rijetke stanišne tipove te stanišne tipove na Dodatku i Direktive o staništima
OČEKIVANI REZULTAT (OUTCOME)	<p>Provedena analiza reprezentativnosti zaštićenih područja i utvrđena lista kriterija za proglašenje novih. (1.2.4)</p> <p>Broj i površina područja ekološke mreže na kojima je utvrđena detaljna rasprostranjenost ciljnih vrsta i stanišnih tipova (4.1.10)</p> <p>Udio površine morskih staništa koja su kartirana. (4.1.12.)</p>
PRAĆENJE PROVEDBE MJERE (OUTPUT, sa okvirnim datumima)	<p>Do 2018. provedena analiza reprezentativnosti zaštićenih područja i utvrđena lista kriterija za proglašenje novih.</p> <p>Do 2017. utvrđeni broj i površina područja EM na kojima je utvrđena detaljna rasprostranjenost ciljnih vrsta i stanišnih tipova</p> <p>Do 2023. Definiran udio površine morskih staništa koja su kartirana</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.3.4, 2.3.5

Postojeće mjere za unaprjeđenje kvalitete prostornog i razvojnog planiranja i procjena utjecaja na okoliš i prirodu u funkciji integralnog upravljanja obalnim područjem i morskim okolišem

Hidrološki procesi – pregled utjecaja na okoliš, ciljeva zaštite okoliša i mjera za zaštitu okoliša (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.2.07.A 7 7 KTM06, KTM07, KTM08 Prilikom izrade novih ili rekonstrukcije postojećih vodnih građevina (građevina vodnih putova, hidroenergetske građevine, građevine obrane od poplava) primjenjivati najbolje raspoložive tehnike kojima se umanjuje ekološko opterećenje na staništa i vrste. (Sukladno priručnicima i preporukama Europske komisije (npr. Guidance Document on Inland Waterway Transport and Natura 2000, 2012))
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D6, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrže prirodne osobine morske vode, postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.1, 2.4.3

Detaljnije razraditi stručne podloge u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (Osigurati da promjene hidrografskih osobina nemaju nepovoljan utjecaj na morski ekosustav) (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.2.07.A 7 3 KTM06, 5.2.07.A 7 3 KTM07, 5.2.07.A 7 3 KTM08 Na vodnim tijelima za koje je ocijenjeno da su dobrom hidromorfološkom stanju pri izdavanju novih vodopravnih akata za zahvate koji mogu imati negativne uticaje na hidromorfološko stanje: (-) u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš procjenu utjecaja zahvata na vode dokumentirati detaljno razrađenom stručnom podlogom.
VEZA S KVALITATIVNIM	D7

DESKRIPTORIMA	
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrže prirodne osobine morske vode, postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena u bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.3

Smanjiti hidromorfološka opterećenja u svrhu zaštite bioraznolikosti i ekološke mreže (grupa mjera)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.2.07.A 7 S4 KTM05, 5.2.07.A 7 S4 KTM06, 5.2.07.A 7 S4 KTM07 Na osnovu provedenog praćenja hidromorfoloških opterećenja, a uz konzultacije s odgovarajućim stručnjacima u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatskom agencijom za okoliš i prirodu, u Program redovitog gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina uključiti mjere revitalizacije i odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja hidromorfoloških opterećenja (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrže prirodne osobine morske vode, postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.3

Uskladiti dodatne mjere smanjenja hidromorfoloških opterećenja s programom dodatnih mjera za Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite (*grupa mjera*)

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.3.2.B2 S2 KTM991, 5.3.2.B2 S2 KTM992 Prilikom izrade dodatnih mjera smanjenja hidromorfoloških opterećenja neophodno je uključivanje odgovarajućih stručnjaka u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u ranoj fazi izrade istih te njihovo usklađivanje s programom dodatnih mjera za Područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite utvrđenih važećim PUVP. (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrže prirodne osobine morske vode, postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.3

Uključivati odgovarajuće stručne kapacitete i provoditi odgovarajuća istraživanja u ranoj fazi projektiranja zahvata u prostoru koji mogu promijeniti vodni režim

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.2.07.A 7 S2 KTM05, 5.2.07.A 7 S2 KTM06, 5.2.07.A 7 S2 KTM07, 5.2.07.A 7 S2 KTM992 Kako bi se u fazi projektiranja definirali ekološki ciljevi revitalizacije, tj. kako bi se revitalizacija provela ponajprije u cilju poboljšanja uvjeta za vrste i staništa, neophodno je u ranoj fazi projektiranja uključiti odgovarajuće stručnjake u području zaštite prirode (biologija, zaštita prirode) i/ili Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu, odnosno provesti odgovarajuća istraživanja. (bioraznolikost, ekološka mreža, zaštita prirode)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D6, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrži postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene

	hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.3

Izadavati vodopravne akte za zaštitu voda zaštićenih područja

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjere 5.3.6. B 6 5 KTM05, 5.3.6. B 6 5 KTM06, K Mjera 5.3.6. B 6 5 KTM07, TM17 KTM992 Za nove zahvate u prostoru izdavati vodopravne akte koji reguliraju provedbu dodatnih mjera zaštite voda zaštićenih područja na vodnim tijelima za koja se kroz postupak utjecaja zahvata na vodno tijelo utvrdi da provedbom osnovnih mjera neće biti ispunjeni ciljevi zaštite voda zaštićenih područja.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D6, D7
VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrži postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.3

Nastaviti s praksom provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS I OBRAZLOŽENJE MJERE	Plan upravljanja vodnim područjima (PUVP) prema Okvirnoj direktivi o vodama (ODV) Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM05, Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM06, K Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM07, Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM17, Mjera 5.3.6. B 6 6 KTM992 Nastaviti s praksom provedbe strateške procjene utjecaja plana ili programa na okoliš (naročito u slučajevima dugoročnih planiranja ulaganja) kojima se na planskoj/programskoj razini utvrđuju mjere praćenja, mjere zaštite okoliša i ekološke mreže, prekogranični utjecaj i prikaz utjecaja na okoliš i ekološku mrežu
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D6, D7

VEZA S CILJEVIMA DSO	Planiranje, izgradnja i funkcioniranje novih građevina u moru i na obali trebaju funkcionirati na način da se, što je više moguće, zadrži postojeće valovanje i režim morskih struja. Dobro stanje okoliša smatra se postignutim onda kada trajne promjene hidrografskih uvjeta ne mijenjaju ekosustav (promjena cirkulacije, pomanjkanje kisika u pridnom sloju, cvatnja, degradacija staništa, promjena u bioraznolikosti) ili su te promjene minimalne.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.2

Unaprjeđenje metodološkog okvira za planiranje u obalnom području

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH:</p> <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ u cilju kontrole zauzimanja novih prostora za izgradnju na kopnu i pomorskog dobra (kopneni dio i akvatorij) potrebno je, osim zakonom propisanih ograničenja, utvrditi dopustivo opterećenje prostora ▪ optimizacija namjene površina: <ul style="list-style-type: none"> ○ smanjenje pritiska na prostor predimenzioniranjem građevinskih područja ○ preispitivanje planiranih površina za razvoj ○ usklađivanje planiranog korištenja prostora s realnim potrebama i mogućnostima realizacije u planskom razdoblju ○ usmjeravanje razvoja u područja manje ranjivosti ▪ svođenje na najmanju moguću mjeru konflikata korištenja prostora u odnosu na ranjivost, prirodne i kulturne vrijednosti te krajobraz ▪ određivanje detaljnijih uvjeta za gradnju u užem obalnom pojasu u ovisnosti o posebnostima pojedinih područja ▪ konzistentnost prostorno-planskih mjera u rješavanju rastućeg pritiska na područja visokovrijednih prirodnih i krajobraznih vrijednosti, poljoprivredna i šumska zemljišta za izgradnju turističkih objekata te pretjerano korištenje obalnih resursa ▪ sustavno nadziranje i usmjeravanje procesa urbanizacije <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.6. Smanjivanje regionalnih razlika i održivo planiranje razvojno specifičnih područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Suradnja u vrednovanju i afirmaciji krajobraza <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.2.4. Afirmacija obilježja i vrijednosti krajobraza</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.4.1, 2.4.2

Postojeće mjere za podizanje učinkovitosti kapaciteta za upravljanje obalnim područjem i morskim okolišem

Jačati kapacitete relevantnih aktera javnih politika

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategije razvoja javne uprave 2015. – 2020.</p> <p>1.1. Unaprijediti proces stvaranja javnih politika i strateškog planiranja u javnoj upravi 7.2 Jačati kapacitete za dobro upravljanje</p> <p>Mjere obuhvaćaju obrazovne aktivnosti rukovodećih službenika i čelnika za pripremu strategija i drugih relevantnih akata javnih politika</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.5.1

Jačati kapacitete za upis pomorskog dobra

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine:</p> <p>Cilj 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem Mjera 4.4.3. Ojačati administrativne kapacitete kako bi se cjelokupni posao upisa pomorskog dobra završio do 2020. godine</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	2.5.2

Prilog 3: Postojeće mjere za poboljšanje provedbe instrumenata za postizanje dobrog stanja morskog okoliša i obalnog područja

Postojeće mjere za usavršavanje postojećih i uvođenje novih instrumenata provedbe prostorno-planskih dokumenata u obalnom području

Osigurati sveobuhvatan pristup urbanoj sanaciji

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Prijedlog Strategije prostornog razvoja RH:</p> <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.5 Održivi razvoj i korištenje obalnog područja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sustavno rješavanje narušene kvalitete izgrađenog područja (povrede urbanog okoliša) nastale zbog nezakonite gradnje (kako pojedinačno, tako i cijelih naselja sa substandardnom infrastrukturom) ▪ Sustavno nadziranje i usmjeravanje procesa urbanizacije <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.1.8. Odmjereno korištenje prostora:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Urbana sanacija <p>Strateško usmjerenje prostornog razvoja 4.2.3. Unapređivanje vrsnoće građenja i oblikovanja prostora:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvoj modela za urbanu sanaciju područja nezakonite gradnje
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.1.2

Postojeće mjere za unaprjeđenje upravljanja pomorskim dobrom

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine:</p> <p>Cilj 4.4. Uspostaviti sustav integralnog upravljanja obalnim i morskim područjem</p> <p>Cilj 4.5. Povećati prihode s osnova koncesija na pomorskom dobru</p> <p>4.5.1. Pojednostaviti postupke koncesioniranja pomorskog dobra;</p> <p>4.5.2. Analizirati model utvrđivanja koncesijske naknade kako bi se kreirao novi sustav koji će generirati veće prihode;</p> <p>4.5.3. Pojačati aktivnosti nadzora i mehanizme naplate koncesijskih naknada na pomorskom dobru</p>
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.2.2

Postojeće mjere za unaprjeđenje sustava upravljanja morskim otpadom

Osigurati uvjete za održivu i dostupnu uslugu prihvata i zbrinjavanja broskog otpada i ostataka tereta

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Cilj 3.2.1. Spriječiti onečišćenja okoliša i štetan utjecaja pomorskih objekata na Jadransko more: Mjera 3.2.1.5 Osigurati uvjete za održivu i dostupnu uslugu prihvata i zbrinjavanja broskog otpada i ostataka tereta
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvanje staništa, očuvanje bioraznolikosti i očuvanje jadranskih resursa.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.3.1, 3.3.2, 3.3.3

Ratificirati i primjenjivati pomorske konvencije

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Mjera 3.2.7 Ratificirati i primjeniti Konvencije Međunarodne pomorske organizacije u području zaštite okoliša (Međunarodna konvencija o uklanjanju podrtina - International Convention on the Removal of Wrecks), Međunarodne konvencije o odgovornosti i naknadi štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem (HNS Convention), Konvencija o recikliranju brodova (Ship's Recycling Convention) Mjera je identificirana kao zajednička mjera koju je potrebno provoditi kroz sve ciljeve pomorske strategije.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D3, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Očuvanje staništa, očuvanje bioraznolikosti i očuvanje jadranskih resursa.
VEZA SA MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.3.1, 3.3.2, 3.3.3

Postojeće mjere za smanjivanje utjecaja ribarstva na morski okoliš

Ograničavati utjecaj ribolova

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Članak 38. EZ 3013/1302 Ograničavanje utjecaja ribolova na morski okoliš i prilagođavanje ribolova zaštiti vrsta (+članak 44. stavak 1.točka (c) Ribolov na unutarnjim vodama)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1

Zaštititi i obnoviti morsku bioraznolikost

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Članak 40. stavak 1. točke (b) do (g) i (i) EZ 3013/1302 Zaštita i obnova morske bioraznolikosti i ekosustava i režima kompenzacija u okviru održivih ribolovnih aktivnosti (+ čl. 44.stavak 6. Ribolov na unutarnjim vodama)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1

Trajno obustaviti ribolovne aktivnosti

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Čl.34.EZ 3013/13 Smanjenju ukupnog ribolovnog napora moguće je doprinijeti i smanjenjem ukupnog kapaciteta flote kroz primjenu mjera trajne obustave ribolovnih aktivnosti, uz financijsku naknadu ribarima za uništeni brod (scraping)

VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana..
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1

Privremeno obustaviti ribolovne aktivnosti

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Čl.33.EZ 3013/13 Kada rezultati programa praćenja ukažu da je stanje živih resursa ugroženo, potrebno je pristupiti provođenju dodatnih mjera usmjerenih na smanjenje ribolovnog napora. Smanjenju ukupnog ribolovnog napora moguće je doprinijeti kroz privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1

Osigurati kontrolu i provedbu

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Članak 76.EZ 3013/13 Kontrolu i provedbu je potrebno učinkovito provoditi i unaprjeđivati poboljšanjem aktivnosti praćenja, kontrole i nadzora nadležnih tijela.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D6, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje utjecaja ribolova na morski okoliš, očuvanje bioraznolikosti i osiguravanje ravnoteže između iskorištavanja i zaštite živih resursa Jadrana.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.4.1

Postojeće mjere za promicanje marikulture koja pruža visoku razinu zaštite morskog okoliša

Produktivno ulagati u marikulturu

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Članak 48.st.1. EZ 3013/1338 Energetski i resursno učinkovitija marikultura kako bi se minimalizirala potrošnja vode i smanjila upotreba kemikalija. Nadalje poticanje ekološkog uzgoja će doprinijeti zaštitu bioraznolikosti i jedinstvenosti ekosustava u RH.
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Smanjenje eutrofikacije, kao i smanjenje rizika od unosa onečišćujućih tvari i učinaka onečišćenja i eutrofikacije
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.5.1, 3.5.2, 3.5.3

Prelaziti i na sustave za okolišno upravljanje

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020. Članak 53. EZ 3013/1338 Ograničavanje utjecaja akvakulture na okoliš (upravljanje okolišem, programi revizije, usluge zaštite okoliša i poticanje ekološkog uzgoja će doprinijeti zaštiti bioraznolikosti).
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava povezanih s marikulturom, smanjenje eutrofikacije, kao i smanjenje rizika od unosa onečišćujućih tvari i učinaka onečišćenja i eutrofikacije
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.5.1, 3.5.2, 3.5.3

Razvijati akvakulturu koja osigurava usluge zaštite okoliša

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2014. – 2020.</p> <p>Članak 54. EZ 3013/1338</p> <p>Ograničavanje utjecaja akvakulture na okoliš (upravljanje okolišem, programi revizije, usluge zaštite okoliša i poticanje ekološkog uzgoja) će doprinijeti zaštiti bioraznolikosti.</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Zaštita i očuvanje bioraznolikosti i poboljšanje ekosustava povezanih s marikulturom, smanjenje eutrofikacije, kao i smanjenje rizika od unosa onečišćujućih tvari i učinaka onečišćenja i eutrofikacije
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.5.1, 3.5.2, 3.5.3

Postojeće mjere za smanjivanje rizika unosa stranih/invazivnih stranih vrsta putem balastnih voda

Razvijati energetske učinkovito eko-brodarstvo

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Cilj 2.1.3. Podići razinu kvalitete brodarstva i osigurati dugoročnu konkurentnost istog Mjera 2.1.3.1. Razvijati energetske učinkovito eko-brodarstvo poticanjem nabavke/gradnje novih ekobrodova i prilagodbom postojećih brodova najvišim ekološkim standardima ugrađivanjem tehnologija za pročišćavanje balastnih voda, ispušnih plinova i sl
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će doprinijeti smanjenju rizika unosa stranih/invazivnih stranih vrsta i patogena putem međunarodnog brodskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda i brodskog obraštaja (zaštita bioraznolikosti, marikulutre, ribolova)
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.1

Proglasiti Jadransko more Posebno osjetljivim morskim područjem

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine Cilj 3.2.1. Spriječiti onečišćenja okoliša i štetan utjecaj pomorskih objekata na Jadransko more Mjera 3.2.1.1. Proglasiti Jadransko more Posebno osjetljivim morskim područjem u suradnji s obalnim državama Jadrana sukladno smjernicama Međunarodne pomorske organizacije (IMO-a)
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6, D8, D9, D10
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će doprinijeti smanjenju rizika unosa stranih/invazivnih stranih vrsta i patogena, te kemijskog onečišćenja putem međunarodnog brodskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda i brodskog obraštaja, te putem ispuštanja zauljenih voda
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.1, 3.6.2, 3.6.3

Uspostaviti sustav „ranog dojavljivanja“ u prevenciji prijenosa štetnih vodenih organizama putem balastnih voda

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine</p> <p>Cilj 3.2.2. Smanjiti štetni utjecaj prijenosa živih vodenih organizama i patogena putem pomorske plovidbe (balastnih voda i obraštaja)</p> <p>Mjera 3.2.2.1. U suradnji s drugim Jadranskim državama uspostaviti sustav „ranog dojavljivanja“ u prevenciji prijenosa štetnih vodenih organizama putem balastnih voda;</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6,
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će doprinijeti smanjenju rizika unosa stranih/invazivnih stranih vrsta i patogena putem međunarodnog brodskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda i brodskog obraštaja.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.3

Ojačati nadzor upravljanja balastnim vodama

ELEMENT MJERE	RAZRADA
OPIS MJERE	<p>Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike RH za razdoblje od 2014. do 2020. godine</p> <p>Cilj 3.2.2. Smanjiti štetni utjecaj prijenosa živih vodenih organizama i patogena putem pomorske plovidbe (balastnih voda i obraštaja)</p> <p>Mjera 3.2.2.2. Ojačati nadzor upravljanja balastnim vodama temeljem procjene rizika i sukladno međunarodno usuglašanim smjernicama</p>
VEZA S KVALITATIVNIM DESKRIPTORIMA	D1, D2, D3, D4, D5, D6,
VEZA S CILJEVIMA DSO	Mjera će doprinijeti smanjenju rizika unosa stranih/invazivnih vrsta i patogena putem međunarodnog brodskog prijevoza, odnosno putem balastnih voda i brodskog obraštaja.
VEZA S MJERAMA OVE STRATEGIJE	3.6.1, 3.6.2, 3.6.3

Prilog 4: Zakonska regulativa i reference

Popis relevantnih strategija i planova

Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (Narodne novine, 30/09)

Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015 - 2020. (Narodne novine, 70/15)

Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. godine

Strategija upravljanja vodama (Narodne novine, 91/08)

Strategija zaštite, očuvanja i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011. – 2015.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine, 130/05)

Strategija razvoja javne uprave za razdoblje od 2015. – 2020. (Narodne novine, 70/15)

Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (Narodne novine, 124/14)

Nacionalna strategija zaštite okoliša (Narodne novine, 45/02)

Strategija razvoja turizma RH do 2020. godine (Narodne novine, 55/13)

Strategija razvoja nautičkog turizma za razdoblje 2009. – 2019.

Strategija gospodarenja mineralnim sirovinama

Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske (nacrt, 2015.)

Strategija prostornog razvoja RH (prijedlog, rujan 2015.)

Strategija e-Hrvatska 2020. (prijedlog, prosinac 2015.)

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (u izradi)

Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2015. - 2021. godine (Nacrt, studeni 2015.)

Plan upravljanja vodnim područjem 2016. – 2021. (verzija s javne rasprave)

Nacionalni strateški plan razvoja ribarstva RH (2015)

Strateški plan Ministarstva gospodarstva za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak, 2015.)

Strateški plan Ministarstva poduzetništva i obrta za razdoblje 2016. – 2018. (ožujak 2015.)

Strateški plan Hrvatskog zavoda za prostorni razvoj za razdoblje 2015. - 2017.

Nacionalni strateški plan razvitka akvakulture (Nacrt, 2014.)

Operativni program za pomorstvo i ribarstvo RH za programsko razdoblje 2016. – 2020. (listopad, 2015.)

Operativni program Konkurenost i kohezija 2014.-2020.

Zakoni i provedbeni propisi

Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, 147/14)

Zakon o zaštiti okoliša (Narodne novine , 80/13, 153/13, 78/15)

Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine, 153/13)

Zakon o zaštiti prirode (Narodne novine, 80/13)

Zakon o vodama (Narodne novine, 53/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14)

Zakon o morskome ribarstvu (Narodne novine, 81/13, 14/14, 152/14)

Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine, 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11)

Pomorski zakonik (Narodne novine, 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15)

Zakon o procjeni učinaka propisa (Narodne novine, 90/11)

Zakon o pravu na pristup (Narodne novine, 172/03)

Zakon o koncesijama (Narodne novine, 143/12)

Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, 172/03)

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, 94/2013)

Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (Narodne novine, 16/2007)

Zakon o službenoj statistici (Narodne novine, 103/03, 75/09, 59/12. i 12/13. - pročišćeni tekst)

Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u financijskom razdoblju 2014. - 2020. (Narodne novine, 92/14)

Zakon o sustavu državne uprave (Narodne novine, 150/11, 12/13)

Zakon o državnim službenicima (Narodne novine, 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15)

Zakon o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (Narodne novine, 107/03, 144/12)

Uredba o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, 112/14)

Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, 64/08)

Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (Narodne novine, 61/14)

Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (Narodne novine, 64/08)

Uredba o provedbi postupka procjene učinaka propisa (Narodne novine, 66/12)

Uredba o informacijskom sustavu prostornog uređenja (Narodne novine, 115/15)

Uredba o informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine, 68/08)

Uredba o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (Narodne novine, 72/15)

Uredba o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole za provedbu programa kojima se podržava cilj „Europska teritorijalna suradnja“ u financijskom razdoblju 2014. – 2020. (Narodne novine, 120/14)

Pravilnik o ocjeni plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (Narodne novine, 80/13)

Pravilnik o sadržaju mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (Narodne novine, 106/98, 39/04, 45/04, 163/04, 9/11)

Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (Narodne novine, 48/14, 19/15)

Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima (Narodne novine, 88/14)

Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, 144/13)

Pravilnik o upravljanju i nadzor ubalastnih voda (Narodne novine, 128/12)

Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata (Narodne novine, 140/09)

Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2017.

Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. - 2017. (Narodne novine, 69/2013)

Odluka o donošenju akcijskog programa strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (Narodne novine, 153/14)

Međunarodna legislativa

Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji, Direktiva 2008/56/EZ)

Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. o očuvanju divljih ptica (Direktiva o zaštiti ptica)

Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (Okvirna direktiva o vodama)

Direktiva 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja

Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Direktiva o staništima)

Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ

Direktiva 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš i o izmjeni direktiva Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ s obzirom na sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu

Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (Direktiva o strateškoj procjeni utjecaja za okoliš)

Zajednička ribarstvena politika EU (Common Fishery Policy – CFP)

Uredba Vijeća (EZ) br. 708/2007 od 11. lipnja 2007. o korištenju stranih i lokalno neprisutnih vrsta u akvakulturi

Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 od 21. prosinca 2006. o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2847/93 te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1626/94 (SL L 409, 30.12.2006.)

Uredba Vijeća (EZ) br. 1185/2003 od 26. lipnja 2003. o uklanjanju peraja morskih pasa na plovilima

Odluka komisije 2010/477/EU od 1. rujna 2010. o kriterijima i metodološkim standardima za dobro stanje morskog okoliša (Odluka 2010/477/EU)

Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1343/2011 Europskog parlamenta i Vijeća

Konvencija o Europskim krajobrazima (Narodne novine – Međunarodni ugovori 12/02)

Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Narodne novine – Međunarodni ugovori 01/07) (Arhuška konvencija)

Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja (Barcelonska konvencija) (Narodne novine – Međunarodni ugovori 17/98, 11/04)

Protokol o integralnom upravljanju obalnim područjem Sredozemlja (Narodne novine – Međunarodni ugovori 8/12)

Protokol o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja kopnenim izvorima (Narodne novine – Međunarodni ugovori 12/93)

Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju (EUSAIR)

Strategija Europske unije o bioraznolikosti do 2020. godine

Strategija Europske unije o prilagodbi klimatskim promjenama (The EU Strategy on Adaptation to climate change, 2013)

Regionalni plan o upravljanju morskim otpadom na Mediteranu (Regional Plan on Marine Litter Management in the Mediterranean)

Reference

Dulčić, J., Ž. Dođo, B. Dragičević, M. Čukteraš, B. Glamuzina(2012): Nove vrste u jadranskoj ihtiofauni i socio-ekonomske posljedice na hrvatsko morsko ribarstvo. *Ribarstvo : znanstveno-stručni časopis za ribarstvo*, 70 : 111-123.

Dulčić, J. i B. Dragičević (2011): Nove ribe Jadranskog i Sredozemnog mora . Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split; Državni zavod za zaštitu prirode, 2011 (monografija).

Glamuzina, B., M. Čukteraš, J. Dulčić (2012): Present changes and predictions for fishery and mariculture in the Eastern Adriatic (Croatia) in the light of climate change. *Anali za istarske in mediteranske študije. Series Historia Naturales*. 22 (1) : 43-52.

European Commission (2015): Reporting on Programmes of Measures (Art. 13) and on exceptions (Art. 14) for the Marine Strategy Framework Directive. DG Environment, Brussels. Pp34.

MSFD CIS (2015): State of play on the preparation of programs of measures in various MS and RSCs, in respect to economic and social analysis, on the basis of a questionnaire, 12. sastanak radne grupe WG ESA, dokument ESA_12-2015_03

MSFD CIS (2014): Programmes of measures under the Marine Strategy Framework Directive, Recommendations for implementation and reporting, konačna verzija, 25.11.2014.

Oinonen, S., Hyytiainen, K., Ahlvik, L., Laamanen, M., Lehtoranta, V., Salojarvi, J. i Virtanen, J. (2016a): Cost-Effective Marine Protection – A Pragmatic Approach, PLOS one, 11(1)

Oinonen, S. Borger, T. Hynes, S. i Buchs, A. K. (2016b): The Role of Economics in Ecosystem Based Management: The Case of the EU Marine Strategy Framework Directive: First Lessons Learnt and Way Forward, *Journal of Ocean and Coastal Economics*, 2(2)

UNEP/MAP (2015): Methodology on cost and benefit assessment for coordinated measures for the joint implementation of the Marine Strategy Framework Directive (MSFD) by the EU MED MS – Phase 2, UNEP(DEI)/MED WG.414/1

Prilog 5: Popis kratica

ACCOBAMS	Agreement on the Conservation of Cetaceans of the Black Sea, Mediterranean and Contiguous Atlantic Area (Sporazum o zaštiti morskih sisavaca Crnog mora, Mediterana i vanjskog područja Atlantika)
ADRION	Adriatic Ionian programme (Jadransko –jonski program)
ASCI	Areas of Special Conservation Interest (Područja od posebnog interesa zaštite)
AZO	Agencija za zaštitu okoliša
BWR	Ballast water report (Izvješćivanje o balstnim vodama)
CBD	Convention on Biological Diversity (Konvencija o bioraznolikosti)
CFP	Common Fisheries Policy (Zajednička ribarstvena politika)
CIS	Common Implementation Strategy
DCF	Data Collection Framework (Nacionalni program sakupljanja podataka)
DHMZ	Državni hidrometeorološki zavod
DUZS	Državna uprava za zaštitu i spašavanje
DSO	Dobro stanje okoliša
EcAp	Ecosystem Approach (Ekosustavni pristup)
EK	Europska komisija
EM	Ekološka mreža
EU	Europska unija
EZ	Europska zajednica
EZZ	Europska ekonomska zajednica

EUSAIR	Strategija Europske unije za jadransku i jonsku regiju
GFCM	General Fishery Council for Mediterranean (Generalni savjet za ribarstvo Mediterana)
HAOP	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
IPA	Instrument for Pre-accession Assistance (Instrument predpristupne pomoći)
IUOP	Integralno upravljanje obalnim područjem
ISZOP	Informacijskog sustava zaštite okoliša i prirode
ISPU	Informacijski sustav prostornog uređenja
KTM	Key type of measures (Ključni tipovi mjera)
MP	Ministarstvo poljoprivrede
MGIPU	Ministarstvo građevinarstva i prostornog uređenja
MPPI	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
MU	Međunarodni ugovori
MZOIP	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
MEDITS	Mediterranean International Bottom Trawl-Surveys (Međunarodno istraživanje kočarskih lovina na Mediteranu)
MSFD	Marine Strategy Framework Directive (Okvirna direktiva o morskoj strategiji)
MZOIS	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
NIPP	Nacionalna infrastruktura prostornih podataka
NO	Nacionalni odbor
ODMS	Okvirna direktiva o morskoj strategiji
ODV	Okvirna direktiva o vodama
PK	Povjerenstvo za koordinaciju na razini ministara i/ili državnih dužnosnika
PPUO/G	Prostorni plan uređenja općina/gradova
ProDII	Projekt državne informacijske infrastrukture

PPŽ	Prostorni plan županije
SPUO	Strateška procjena utjecaja na okoliš
SAPZP	Strategija i akcijski plan zaštite prirode
PAP/RAC	Priority Actions Programme/Regional Activity Centre (Centar za regionalne aktivnosti programa prioriternih akcija)
PPS	Programi, planovi i strategije
PUVP	Plan upravljanja vodnim područjima
RAC/SPA	The Regional Activity Centre for Specially Protected Areas (Centar regionalne aktivnosti za posebno zaštićena područja)
TOR	Term of reference (Opis zadatka)
UNEP/MAP	United Nations Environment Programme/Mediterranean Action Plan (Program Ujedinjenih nacija zaštite okoliša/Mediterranski akcijski plan)
UPU	Urbanistički planovi uređenja
ZPU	Zakon o prostornom uređenju
ZPDML	Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama
ZERP RH	Zaštićeni ekološko-ribolovni pojas <i>Republike Hrvatske</i>
ZČ EU	Zemlje članice europske unije
ŽO	Županijski odbor